

Pagna ewlenija>Drittijietek>Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

Jekk inti vittma ta' attivitá ta' hsara għall-ambjent jew jekk inti biss ċittadin viġilanti li trid tiproteġi l-ambjent, huwa utli li tkun taf x'inhuma d-drittijiet tiegħek meta jew tindirizza lil xi qorti tal-gustizzja jew meta tressaq ilment quddiem xi wiehed mill-korpi nazzjonali kompetenti, b'mod partikolari jekk inti tinsab imsiefer. Waqt li tipprattika dawn id-drittijiet inti tista' wkoll titlob għall-ghajna b'informazzjoni prattika mill-awtoritajiet u organizzazzjonijiet nazzjonali. F'certi każijiet jista' jkun diffiċli tkun taf x'għandek tagħmel u għand min għandek tmur. Dawn l-iskedi informativi se jipprovdulek varjetá ta' tagħrif dwar dak li għandek tistenna f'kull pajjiż fl-Unjoni Ewropea.

L-iskedi informativi dwar l-aċċess ambjentali għall-gustizzja huma maħsuba biex jipprovdu regoli faċilment aċċessibbli dwar kif tagħti bidu għal proċedura ta' rieżami quddiem qorti tal-gustizzja indipendenti jew korp amministrattiv.

Jekk pereżempju, tiltaqa' ma' xi attivitá ta' hsara għall-ambjent jew jekk sempliċement m'intix iprovdut bil-garanziji proċedurali waqt proċess tat-teħid ta' deċiżjonijiet (bħall-aċċess għall-informazzjoni ambjentali, il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali jew il-partecipazzjoni pubblika), int tista' tikkuntesta dan quddiem qorti tal-gustizzja jew korp tal-ligi indipendenti ieħor. F'każijiet bħal dawn huwa utli li tkun taf ir-regoli speċifiċi f'kull Stat Membru dwar id-drittijiet għaċ-ċittadini u l-gruppi tagħhom fi proċedura ta' rieżami.

L-ewwel nett, sabiex int tkun tista' tikkuntesta atti amministrattivi, deċiżjonijiet u kif ukoll omissjonijiet, huwa importanti li tkun taf ir-regoli li jagħtu aċċess għall-qrati, xi drabi msejha bħala "*locus standi*".

It-tieni nett, jekk int tkun ipprezentajt appell b'suċċess quddiem qorti, huwa wkoll importanti li tkun taf li ċ-ċittadini u l-gruppi tagħhom huma eliġibbli għal ċerti garanziji li jkopru l-kundizzjonijiet ta' aċċess fejn ikun jeżisti dritt li tikkuntesta. Dan ifisser, b'mod partikolari, li l-proċedura għal appell għandha tkun konkluża fi żmien raġonevoli mingħajr dewmien mhux dovut u li l-partijiet fil-proċedimenti ma jistgħux jiffaċċjaw proċeduri projbittivament għaljin.

Huwa utli li tkun taf li fis-settur ambjentali, anke organizzazzjonijiet mhux governattivi attivi fil-protezzjoni ambjentali għandhom status privileġġjat fi proċeduri ta' rieżami, billi jaqdu r-rwol tagħhom ta' għassiesa ambjentali u ta' agenti li jiddefendu l-ambjent li ma jistax jiproteġi lilu nnifsu, peress li "l-ambjent m'għandux vuċi".

Meta jiġi identifikat l-aħjar approċċ biex tiġi segwita azzjoni ta' hsara ambjentali reali jew potenzjali li għandha wkoll impatt fuq, pereżempju, zona protetta jew fuq is-saħħa taċ-ċittadini, huwa importanti li tkun taf li f'certi każijiet korpi speċjalizzati bħal prosekuturi jew l-ombudsman jistgħu jkunu disponibbli għaċ-ċittadini li jistgħu jipprezentaw ilment.

L-iskedi informativi li ġejjin se jiggwidaw fil-passi l-iktar importanti tal-proċedimenti ambjentali f'kull Stat Membru, billi jispjegaw id-drittijiet li għandek u r-regoli bażiċi li għandek bżonn issegwi biex teżerċitahom. Din l-informazzjoni ma tissostitwix parir legali u hija maħsuba biss biex tkun ta' gwida.

Jekk jogħġbok aghżel il-bandiera tal-pajjiż rilevanti biex tikseb informazzjoni nazzjonali dettaljata.

L-aħħar aġġornament: 09/07/2024

Din il-pagna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-pagna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltá fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Belġju

B'leż issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltá Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtoritá nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltá jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-pagna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-pagna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [nl](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtoritá nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltá jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-pagna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-pagna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [nl](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtoritá nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltá jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-pagna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [nl](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Bulgarija

Bliex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 08/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [bg](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 08/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [bg](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 08/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [bg](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 08/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Iċ-Ċekja

Bliex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [cs](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [cs](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [cs](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Danimarka

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[🔗 1. Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[🔗 2. Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), access għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [da](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [da](#) [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Germanja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[🔗 1. Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[🔗 2. Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), access għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[🔗 3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Estonja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), access għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [et](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [et](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [et](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 08/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Irlanda

Bixx issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati tat-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 18/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 18/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 18/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 18/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Greċja

Bixx issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati tat-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 14/06/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [el](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 14/06/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [el](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 14/06/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [el](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 14/06/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Spanja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), access għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 17/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [es](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 17/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [es](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 17/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) g'iet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [es](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 17/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Franza

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) g'iet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) g'iet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) g'iet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - il-Kroazja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [hr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [hr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [hr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Italja

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taht:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [it](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [it](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [it](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 11/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Ċipru

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 11/03/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [el](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 11/03/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [el](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 11/03/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [el](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 11/03/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Latvja

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [lv](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [lv](#) diġà ġew tradotti.

Accès għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [lv](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Accès għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Litwanja

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Accès għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Accès għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 07/04/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [it](#) diġà ġew tradotti.

Accès għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 07/04/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Accès għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 07/04/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [it](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 07/04/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Accès għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Lussemburgu

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta' Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

[Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

[Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

[Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

[Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Ungerja](#)

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta' Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [hu](#) diġà ġew tradotti.

[Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [hu](#) diġà ġew tradotti.

[Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fil-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [hu](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fil-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Malta

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 03/08/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fil-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

1.1. Ordinament ġuridiku - sorsi tal-liġi ambjentali

1) Introduzzjoni ġenerali għas-sistema għall-protezzjoni tal-ambjent u d-drittijiet proċedurali tal-persuni (fiżiċi, ġuridiċi, NGOs - organizzazzjonijiet mhux governattivi) fil-ordinament ġuridiku nazzjonali speċifiku

Is-sistema legali Maltija hija magħmula minn sistema hekk msejja mħallta ; il-liġi ċivili kontinentali , b-elementi tal-liġi komuni Ingliża. Il-liġi Maltija għandha l-għeruf tagħha fil-liġi Rumana filwaqt illi l-liġi pubblika għandha l-għeruf tagħha f'dik Ingliża. Is-sorsi tal-liġi Maltija huma; l-kostituzzjoni, il-kodiċi, l-Atti tal-Parlament ,liġijiet sussidjarji li jistgħu jiġu ppublikati bis-saħħa ta'dawn l-atti Parlament, liġijiet tal-EU li jistgħu jiġu applikati b'mod dirett flimkien ma' konvenzjonijiet internazzjonali li ġew ratifikati. Il-Qrati f'Malta huma maqsumin f'żewġ kategoriji dawk Superjuri u dawk Inferjuri u hemm distinzjoni bejn dawk ċivili u dawk kriminali. Il-Qrati superjuri huma magħmulin mill-Qorti Kostituzzjonali, il-Qorti Tal-Appell, il-Qorti Tal-Appell Kriminali , Il-Qorti Kriminali u dik Ċivili. Filwaqt li il-Qrati Inferjuri huma il-Qorti tal-Maġistrati Malta u l-Qorti tal-Maġistrati Għawdex. Din ta'-aħħar però għandha ġurisdizzjoni kemm superjuri kif ukoll inferjuri.

Il-Qorti Kostituzzjonali, li tista' tissejjah l-ogħla qorti ta' Malta, tisma' kawzi li jirrigwardaw id-drittijiet kostituzzjonali u dawk rigward d-drittijiet umani. Il-kawzi kollha li għandhom x'jaqsmu mal-ksur tad-drittijiet umani jinstemgħu mill-Prim Awla tal-Qorti ċivili u imbagħad il-Qorti Kostituzzjonali sservi bħala Qorti Tal-Appell u l-aħħar istanza.

Il-ġudikatura tikkonsisti f'żewġ kategoriji; l-Imħallfin li jpoġġu fil-Qrati Superjuri u l-Maġistrati li jpoġġu f'dawk Inferjuri u jmxexx l-inkjesti kriminali.

Il-kawza ċivili jew kriminali tista' tinfeṭaħ quddiem il-qrati inferjuri skond il-kompetenza. Fil-parti l-kbira ż-żewġ partijiet fil-kawza jistgħu jappellaw mid-deċiżjonijiet mogħtija u jmorru quddiem il-Qorti tal-Appell.

L-entità principali li tirregola l-oqsma ambjentali hija l-Awtorità tar-Riżorsi u l-Ambjent hekk imsejja ERA. Deciżjonijiet meħuda minn awtoritajiet oħra bħall-Awtorità tal-ippjanar (PA) ukoll jistgħu jkollhom effett ukoll fuq l-ambjent. Fil-passat dawn l-awtoritajiet kienu magħqudin f'awtorità waħda; L-Awtorità ta' Malta Għall-Ambjent u l-ippjanar (MEPA), issa il-fatt li ġew mifrudin jassigura illi l-funzjonijiet u r-rwoli taż-żewġ entitajiet huma separati u regolati minn leġislazzjoni għalihom.

L-Awtorità Tar-Riżorsi u L-Ambjent(ERA) hija l-awtorità responsabbli għall-protezzjoni tal-ambjent taħt l-Att dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent (kap. 549).Ir-rwol tagħha huwa li tiproteġi l-ambjent Malti għal kwalità ta' hajja sostenibbli. L-għanijiet tal-ERA huma kif ġej; jgħinu t-tweġiq tal-oġġettivi ambjentali sew fis-socjetà kif ukoll fil-qasam governattiv; għandha wkoll ikollha rwol f'dak li huwa pariri lill-gvern fuq deciżjonijiet ambjentali fuq livell nazzjonali, flimkien ma' deciżjonijiet f'negozjati ambjentali internazzjonali; għandha tgħin biex tiżviluppa politika bażata fuq eżempji flimkien ma'strutturi b'saħħithom għall-gbir ta' informazzjoni; għandha tfejji pjanijiet, u tipprovdi l-għoti ta'licenzji u monitoraġġ ta'attivitajiet li jista'jkollhom impatt ambjentali u li tinkludi konsiderazzjonijiet ambjentali fil-proċess ta'kontroll tal-iżvilupp. L-att dwar il-protezzjoni tal-ambjent (kap 549) hija l-liġi principali li tirregola l-operazzjoni tal-ERA.

L-Awtorità tal-Ippjanar għandha r-rwol li toħroġ il-permessi għall-iżvilupp kif ukoll tirregola l-proċess tal-għoti tal-istess permessi. L-awtorità għandha wkoll rwol fid-deċiżjonijiet ta'kif għandha tintuza l-art.l-awtorità tal-ippjanar hija regolata mill-att dwar l-iżvilupp u l-ippjanar(kap 552 tal-liġijiet ta'Malta).

Il-ġustizzja f'kwistjonijiet ambjentali tingħata primarjament mit-[Tribunal Għal-Ambjent u l-Ippjanar](#) (EPRT) li kien gie stabbilit fl-2010.It-tribunal huwa regolat mill-att dwar It-Tribunal Għal-Ambjent u l-Ippjanar(kap 551 tal-Liġijiet Ta'Malta).

Il-Kap 551 jiddistingwi bejn deciżjonijiet meħuda mill-awtorità tal-ambjent u r-riżorsi (ERA) u l-awtorità tal-ippjanar (PA) . Id-deċiżjonijiet meħudin mill-awtorità tal-ippjanar li jistgħu jiġu appellati quddiem l-EPRT huma imnizżlin fl-Art.11 tal-Kap 551.

Fil-każ ta' deciżjonijiet meħudin mill- ERA, l-Artiklu 47 tal-Kap 551 u l-Artiklu 63 tal-[Att Dwar Il-Protezzjoni Ambjentali \(Kap 549\)](#), jipprovdu għad-dritt ta' persuna aggravata li tikkontesta dawn id-deċiżjonijiet quddiem l-EPRT. Ta'min jinnota illi min jappella jista' jkun mhux biss l-applikant imma wkoll terz li m'hemmx għalfejn ikollu interess ġuridiku fit-termini ċivili , imma irid jagħti biss raġunijiet fuq bażi ambjentali biex jiġġustifika l-appell tiegħu.

Fil-każijiet kollha, d-definizzjoni ta'persuna tinkludi assocjazzjoni jew organizzazzjoni ,sew jekk hi reġistrata bħala persuna legali jew le u tinkludi NGO.

Il-**Qorti Tal-Appell** hija l-Qorti li tiddeciedi l-appelli mid-deċiżjonijiet tal-EPRT.

Il-**Qrati Ċivili Maltin** (Prim awla Tal-Qorti Ċivili) jistgħu jirrevedu form' oħra ta'deciżjonijiet, cioe dawk amministrattivi taħt l-Artiklu 469A tal-kap 12 il-[Kodiċi Tal-Organizzazzjoni U Proċedura Ċivili](#). Dan l-artiklu jagħti jedd lill-Qrati Ċivili jinvestigaw il-validità ta'deciżjonijiet amministrattivi u tiddikjara dawn l-atti nulli , invalidi jew mingħajr effett, biss fejn dawn l-azzjonijiet imorru kontra l-Kostituzzjoni Ta'Malta, jew meta jmorru ultra vires fil-każijiet speċifikament imsemmija fis-sub artiklu (1) (b) tal-artiklu 469A.

Il-Qorti Kostituzzjonali għandha kemm l-ewwel istanza kif ukoll appell. Bħala Qorti Tal-Appell hi tisma' appelli minn deċiżjonijiet ta'qrati oħrajn fuq kwistjonijiet fejn tidhol l-interpretazzjoni tal-Kostituzzjoni u l-validità tal-liġijiet, kif ukoll appelli minn allegat ksur tad-drittijiet umani. Bħala Qorti fil-gurisdiżzjoni tagħha, il-Qorti Kostituzzjonali tista' tiddeċiedi kwistjonijiet dwar il-validità fl-elezzjonijiet tal-membri tal-Kamra tad-Deputati tal-Parlament, il-bżonn f'ċertu każijiet li membru tal-istess kamra iħalli s-siġġu tiegħu fl-istess kamra u l-validità tal-ħatra tal-Ispeaker minn nies li mhumiex membri tal-istess kamra. Bħala Qorti ta' gurisdizzjoni proprja, il-Qorti Kostituzzjonali tiddeċiedi kawżi li jirrigwardaw il-validità tal-elezzjonijiet ġenerali, inkluż allegazzjonijiet ta' mgieba illegali jew korruzzjoni jew indħil barrani. Ma jistax isir appell minn deċiżjonijiet tal-Qorti Kostituzzjonali mogħtija fil-gurisdiżzjoni oriġinali.

Ċerti liġijiet sussidjarji wkoll jipprovdu aċċess għall-ġustizzja f'ċerti każijiet, bħal ngħidu aħna r-[Regolamenti dwar Il-Libertà ta' Access Għal Informazzjoni Dwar L-Ambjent \(SL 549.39\)](#) li jipprovdu żewġ forum ta'appell lill-applikant li jkun talab xi informazzjoni ta'natura ambjentali u li baqa' mhux sodisfatt bit-twegiba. L-applikant jista' jappella lill-Kummissarju għall-[Informazzjoni u l-Protezzjoni tad-Data](#) skond ir-regola 12, jew lill-EPRT skond ir-regola 11 A. F'din tal-aħħar it-Tribunal huwa obbligat li jzomm seduta fiż-żmien sitt ijiem tax-xogħol minn meta jirċievi l-Appell

2) Id-dispożizzjonijiet ewlenin dwar il-liġi ambjentali u l-aċċess għall-ġustizzja fil-kostituzzjoni nazzjonali (jekk applikabbli), inklużi d-drittijiet proċedurali
Il-Kostituzzjoni fiha dikjarazzjoni ta'prinċipji li tinkludi referenza għall-obbligazzjonijiet tal-Istat għall-protezzjoni u l-konservazzjoni tal-ambjent u r-riżorsi tiegħu għall-benefiċċju tal-ġenerazzjonijiet tal-lum u dawk tal-futur, għall-prevenzjoni tad-degradazzjoni ambjentali u biex jippromovi, jgħożż u jagħti sostenn lid-dritt ta'azzjoni favur l-ambjent[1]. Però, kif dikjarat fl-artiklu 21 tal-kostituzzjoni din mhix inforzabbli.

L-artikolu 33 tal-kostituzzjoni jipprotegi d-dritt għall-ħajja ta'kull ċittadin bħala dritt fundamentali tal-bniedem. Il-kliem użat fil-liġi jista' jiġi interpretat b'mod wiesgħa li jinkludi d-dritt għal ambjent b'saħħtu bħala aspett tad-dritt għall-għixien. Sal-lum għadu ma kien hemm l-ebda kawża li qajmet dal-punt fis-sens illi d-dritt għall-ħajja jinkludi d-dritt għall-ambjent b'saħħtu.

L-artiklu 41 jipprovdi wkoll għad-dritt tal-espressjoni, jinkludi d-dritt tirċievi ideat u informazzjoni mingħajr indħil.

L-artikolu 46 jipprovdi d-dritt li ssir kawża kostituzzjonali kontra l-gvern meta jsir ksur tad-drittijiet umani.

Il-kostituzzjoni fiha wkoll regoli li jggarantixxu drittijiet ta'proċedura bħall-bżonn li t-tribunali li jiddeċiedu d-drittijiet ċivili (inkluż dawk ambjentali) jkunu imparzjali.

Il-Kostituzzjoni tinkludi wkoll id-dritt ta' smiegħ imparzjali u fi żmien xieraq. Dan jinkludi l-ħarsien tal-prinċipji tal-ġustizzja naturali.

Barra minn hekk fil-Kostituzzjoni[2] hemm inkluż d-dritt tal-*“actio popularis”* jew azzjoni popolari jew kawża miftuħa minn gruppi ta'nies fejn liġi tista' tiġi attakkata u dikjarata mhux valida għal raġunijiet ta'interess pubbliku. Eżempju ta'din it-tip ta'azzjoni tkun meta ngħidu aħna jkun hemm allegazzjoni li hemm liġi li ma gietx approvata mill-Parlament jew mill-ministru kċernat skond ir-regoli tal-proċedura.

3) L-Atti, il-Kodiċijiet, id-Digriet, eċċ. - id-dispożizzjonijiet ewlenin dwar l-ambjent u l-aċċess għall-ġustizzja, il-kodiċijiet u l-atti nazzjonali

Fl-isfera ġudizzjarja Maltija hemm ħames mezzi prinċipali li l-individwu, assoċjazzjonijiet u NGO jistgħu jiehdu biex jkollhom aċċess għall-ġustizzja fil-qasam ambjentali. Dawn huma kif ġej;

Access għall-informazzjoni;

Parteċipazzjoni tal-pubbliku fid-deċiżjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-ambjent;

Id-dritt tal-appell f'deċiżjonijiet li għandhom jaqsmu mal-ambjent;

Id-dritt ta'azzjoni ġudizzjarja f'każ ta'azzjoni jew nuqqas ta'azzjoni tal-awtoritajiet;

Id-dritt ta'azzjoni biex liġi tiġi dikjarata invalida.

Il-liġijiet li għandhom x'jaqsmu ma'dawn it-tipi ta'azzjoni huma mnizzla hawn taht. Huma miġburin skont il-kategoriji fuq imsemmija;

Ġenerali

L-Att Dwar Il-Protezzjoni Tal-Ambjent (Kap549) u L-att Dwar L-Ippjanar tal-Iżvilupp

Access għall-informazzjoni

Regolamenti dwar il-Libertà ta' Aċċess Għal Informazzjoni dwar l-Ambjent (SL. 549.39)

Att Dwar il-Libertà Tal-Informazzjoni (Kap 496)

Parteċipazzjoni Pubblika

Regolamenti Dwar Il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali.(S.L.549.46)

Regolamenti Dwar Stima Ambjentali Strateġika (S.L. 549.61)

Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u l-Kontroll Integrat tat-Tniġġis tal-Emissjonijiet Industrijali (S.L. 549.77)

Regolamenti dwar il-Parteċipazzjoni Pubblika fi Pjanijiet u Programmi (S.L.549.41)

Regolamenti Dwar Pjan Ta'Azzjoni Fil-Qasam Tal-Politika Tal-Ilma (S.L.549.100)

Regolamenti Dwar l-Obbligazzjonijiet ta'Rappurtaġġ lir-Registru Ewropew dwar ir-Rilaxx u t-Trasferiment ta'Inkwinanti.(S.L.549.47)

Regolamenti Dwar il-Kontroll ta'Perikli ta'Incidenti Kbar(S.L.424.19)

Regolamenti Dwar l-Ippjanar Tal-iżvilupp(Proċedura ta'Applikazzjonijiet u D-Deciżjoni Relattiva) (S.L.552.13)

Access Għall-Ġustizzja -Appell

Att dwar it-Tribunal ta'Reviżjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar (Kap.551)

Att Dwar Il-Ġustizzja Amministrattiva

Kodiċi Tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili (Kap.12)

Att Dwar il-Protezzjoni u l-Privatezza tad-Data (Kap 586)

Access Għall-Ġustizzja- Dritt ta'Azzjoni Għad-Dikjarazzjoni ta'Invalidità ta'Liġi

Il-Kostituzzjoni ta'Malta.

4) Eżempji ta' ġurisprudenza nazzjonali u r-rwol tal-Qorti Suprema f'kawżi ambjentali

Il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Appell (bħal ma huma s-sentenzi kollha tal-Qrati) jistgħu jinsabu fuq il-website <https://ecourts.gov.mt/online-services/>. F'Malta m'għandniex is-sistema tal-precedent bħal f'pajjiżi oħrajn għalhekk il-ġurisprudenza għandha rwol perswassiv u mhux decisive.

Is-sentenzi definittivi fejn jidhlu kawżi fuq ambjent u żvilupp huma dawk tal-Qorti Tal-Appell (Sede Inferjuri). Dawn huma sentenzi wara appelli fuq deċiżjonijiet Tat-Tribunal Ta'Reviżjoni tal-Ambjent u L-Ippjanar (EPRT) u ħafna drabi ikollhom lill-Awtorità tal-Ippjanar bħala appellat.

Il-Qorti tal-Appell ma tidholx fil-fatti tal-każ però tinterpreta biss punti ta'liġi u proċedura.[3]

5) Jistgħu l-partijiet fil-proċedura amministrattiva jiddependu direttament fuq ftehimiet ambjentali internazzjonali, jew tista' tissemma biss il-leġiżlazzjoni ta' traspożizzjoni nazzjonali u tal-UE?

Il-partijiet fil-kawża jistgħu jistrieħu fuq il-konvenzjonijiet internazzjonali biss meta dawn ikunu trasposti fil-liġi nazzjonali-m'hemm l-ebda rikors dirett.

Skond l-artikolu 267 tal-TFEU li hu applikabbli għal Malta minhabba il-kap 460, referenza preliminari tista' tintalab fi kwalunkwe stat tal-proċeduri, però jekk magħmula fl-istadju tal-appell din ma tistax tiġi rifjutata. Din il-proċedura hija wkoll regolata permezz tal-artiklu 21 Tar-Regoli dwar il-Prattika u l-Proċedura Tal-Qrati u l-Bon Ordni.(S.L.12.09).

1.2. Ġurisdizzjoni tal-Qrati

1) In-numru ta' livelli fis-sistema tal-qorti

Is-sistema ġudizzjarja Maltija għandha sistema b'żewġ livelli, dawk tal-Prim Istanza preseduti minn Imħallef jew Maġistrat u l-Qrati tat-tieni Istanza dik tal-appell.

Hemm ukoll diversi tribunali speċjalizzati li jitrattaw ligijiet partikolari. Hemm dritt tal-appell minn deċiżjonijiet ta'dawn it-tribunali u deċiżjonijiet ta'arbitri.

It-Tribunal ta'Reviżjoni Tal-Ambjent u l-Ippjanar (EPRT) huwa t-tribunal li jiddeciedi appelli mid-deċiżjonijiet tal-Awtorità tal-Ippjanar u l-Awtorità Tal-Ambjent u Riżorsi. Deċiżjonijiet tat-Tribunal ta'Reviżjoni Tal-Ambjent huma soġġetti għal appell quddiem il-Qorti tal-Appell fuq punti ta'liġi jew xi allegat ksur tad-dritt ta' smiegħ xieraq quddiem it-Tribunal (skond l-art.50 tal-kap 551).

2) Ir-regoli ta' kompetenza u ġurisdizzjoni - kif jiġi ddeterminat liema qorti għandha ġurisdizzjoni f'kawżi ta' kunflitt bejn tribunali nazzjonali differenti (fi Stati Membri differenti)?

L-Att dwar it-Tribunal ta'Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar (EPRT) (kap 551) jipprovdi illi r-rwol tal-EPRT huwa li jirrevedi d-deċiżjonijiet tal-Awtorità tal-Ippjanar u dawk tal-Awtorità Tal-Ambjent u Riżorsi oltre li jaqdi kwalunkwe rwol jew ġurisdizzjoni mogħti lilu minn dan l-att jew xi liġi oħra. Ir-rwol tal-EPRT huwa illi jirrevedi deċiżjonijiet dwar ambjent u ipplanar fit-termini tal-liġi u l-fatti dejjem fil-parametri mnizzla fl-att tal-EPRT. Id-deċiżjonijiet tal-EPRT huma soġġetti għal appell quddiem il-Qorti tal-Appell.

It-Tribunal Għar-Revizjoni Amministrattiva huwa maħluq permezz tal-Att dwar Il-Ġustizzja Amministrattiva (Kap 490 tal-Liġijiet ta'Malta), bl-iskop li jirrevedi l-atti amministrattivi. It-Tribunal jikkonsisti f'chairperson, li għandu jkun persuna li għandu l-kariga ta'Imħallef jew Maġistrat f'Malta (Artiklu 8(4) tal-kap 490), appuntat għall-perjodu ta'erba' snin mill-President ta'Malta fuq parir tal-Prim Ministru. It-tribunal għandu jkollu żewġ assistenti li jistgħu jiġu ikkonsultati f' kwalunkwe Każ quddiemha(art10(1) kap 490). It-tribunal mhuwex però marbut bl-opinjoni mogħtija mill-assistenti (skond art.10(2) tal-kap 490). It-Tribunal iżomm seduti kemm f'Malta kif ukoll f'Għawdex.

Atti amministrattivi jinkludu l-ghoti minn amministrazzjoni pubblika cioè il-Gvern ta'Malta inklużi ministri u dipartimenti, awtoritajiet lokali jew entita legali ta' kwalunkwe ordni, licenzja, permess, mandat, awtorizzazzjoni, konċessjoni, deċiżjoni jew rifjut ta' kwalunkwe talba minn membru tal-pubbliku. Kull individwu parti mill-proċeduri quddiem it-Tribunal li jhossu aggravat mid-deċiżjoni tal-imsemmi Tribunal jista' jappella lill-Qorti tal-Appell.

It-Tribunal Għar-Revizjoni Amministrattiva m'għandux ġurisdizzjoni ġenerali biex jirrevedi atti amministrattivi li jistgħu jiġu riveduti taħt l-artiklu 469a tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Għandu ġurisdizzjoni biss jirrevedi atti amministrattivi magħmula mill-entitajiet imnizzla fil-kap 490 tal-liġijiet ta'Malta jew kwalunkwe liġi oħra kompetenti.

Il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili għandha ġurisdizzjoni biex tiddeciedi fuq azzjonijiet ta' sfharrig ġudizzjarju ta' eghmil amministrattiv taħt l-art.469 A tal-[Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili \(kap 12\)](#). Dan ta' l-aħħar jippermetti lill-Qrati tal-Ġustizzja f'ġurisdizzjoni ċivili jikkunsidraw l-validità ta' kwalunkwe att amministrattiv jew jiddikjaraw li hu null, bla validità jew bla effett , f'każijiet meta l-att imur kontra l-Kostituzzjoni Ta'Malta, jew meta jkun ultra vires skond kif speċifikat fis-subartiklu (1)(b).

3) L-ispeċjalitajiet fir-rigward tar-regoli tal-qorti fis-settur ambjentali (it-tribunali ambjentali speċjali), il-kontribuzzjonijiet lajci, l-imħallfin esperti eċċ.

It-Tribunal ta'Reviżjoni Tal-Ambjent u l-Ippjanar huwa tribunal speċjalizat fejn jidhru is-suġġett tal-ambjent fis-sistema ġudizzjarja tagħna. Dan it-tribunal huwa magħmul minn tliet membri kollha appuntati mill-President fuq parir tal-Prim Ministru. Wieħed mill-membri għandu jkun avukat u t-tnejn l-oħra għandhom ikunu jifhmu sew fl-ambjent u fl-ippjanar. Fil-prattika ħafna drabi l-panel ikun fih avukat, perit u planner.L-EPRT jaf ukoll iqabbaad xi esperti meta jkollha bżonn skond il-każ.

4) Il-livell ta' kontroll tal-imħallfin f'każ ta' appelli amministrattivi, il-kunċett ta' ex officio eċċ. X'inhuma l-limiti tiegħu? Ir-regoli dwar azzjoni tal-qorti fuq mozzjoni ex officio

Il-Qorti tal-Appell tista' tqajjem ċertu eċċezzjonijiet minn jeddha. Dawn jistgħu ikun biss li għandhom x'jaqsmu ma kwistjonijiet ta' ordni pubblika bħal fuq preskrizzjoni u ġurisdizzjoni.

It-Tribunal ta'Reviżjoni Tal-Ambjent u l-Ippjanar għandu poteri usa minn dawk tal-Qorti tal-Appell peress li dina ta' l-aħħar tiddeciedi biss punti ta'liġi mtella mill-partijiet. Barra milli tilqa' jew tiċħad l-appelli l-EPRT għandu l-poter jordna tibdil fil-pjanti u/jew varjazzjonijiet fid-deċiżjonijiet fuq l-ambjent u l-ippjanar jew jordna lill-Awtorità Tal-Ippjanar biex tikkunsidra l-każ mill-ġdid.

1.3. L-organizzazzjoni tal-ġustizzja fil-livell amministrattiv u ġudizzjarju

1) Is-sistema tal-proċedura amministrattiva (ministeri u/jew awtoritajiet statali speċifiċi)

L-Awtorità tal-Ambjent u r-Riżorsi hija r-regolatur prinċipali fuq l-ambjent ġewwa Malta.

L-Awtorità tal-Ippjanar tiddeciedi fuq suġġetti li jista' jkollhom impatt ambjentali (bħal awtoritajiet pubbliċi oħra).

L-ERA hija responsabbli għall-ghoti ta'diversi permessi bħall-immaniġġjar tal-iskart, industrija u protezzjoni tan-natura din is-sistema ta'permessi l-Awtorità tista'timplementa r-regoli tal-att dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent u r-regoli li jinsabu fil-liġijiet sussidjarji fejn jidhru permessi dwar l-industrija, l-ambjent u proċessar tal-iskart. Hemm għodod varji x'jistgħu jintużaw bħal notifikki, tindif ,regoli tal-bini, permessi għar-rimi fil-baħar, rimi ta'skart tossiku, permessi dwar l-ambjent u n-natura ,prevenzjoni tat-tniġġis , registrazzjoni ta'min jimmanifattura permessi taħt il-konvenzjoni ta'(CITES) fost oħrajn.

Hawn għandna lista tal-permessi;

Li għandhom x'jaqsmu mal-industrija IPPC u permessi tal-ambjent għal proġetti kbar;

Immaniġġjar tal-iskart IPPC , permessi tal-ambjent, permessi tal-konsenja, registrazzjoni ta'skart;

Li għandhom x'jaqsmu man-natura; sigar u CITES permessi u tindif GMO u speċi invażiva;

Rimi fl-ibħra, hotell, portijiet u trattament tad-drenaġġ.

Attivitajiet oħra; permessi ambjentali u registrazzjoni ta'attivitajiet bħal industriji żgħar, pompi tal-petrol u tankers tat-toroq.

Kull applikazzjoni għal Permess Ambjentali hija pproċessata skond proċeduri interni stabbiliti. Id-deċiżjonijiet huma mgħarrfa biss lill-applikanti u jistgħu jiġu appellati quddiem it-Tribunal ta'Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar.

Ta'min jinnota li l-applikazzjonijiet għal permessi ambjentali mhumix publikati u d-deċiżjoni biss tiġi publikata fuq il-website tal-ERA. Il-pubbliku ma jingħatax l-opportunita jippartecipa fil-proċess tal-ghoti tal-permess u d-dritt ta'kontestazzjoni ta'permess huwa mxekkel peress illi m'hemm l-ebda notifika jew publikazzjoni tal-permess fi żmien stipulat. Għalhekk wieħed irid joqgħod b'għajnejh fuq il-website tal-ERA biex ikun jaf meta jiġi maħruġ il-permess biex ikun jista' jappella fiz-żmien.

L-[Awtorità Tal-Ippjanar \(PA\)](#) stabbilita taħt L-att Dwar L-Ippjanar tal-Iżvilupp (kap.552 tal-liġijiet ta'Malta) hija l-entita nazzjonali responsabbli għall-Ippjanar dwar kif tintuża l-art ġewwa Malta.

Il-funzjonijiet tagħha jinkludu l-konsiderazzjoni u d-determinazzjoni tal-applikazzjonijiet għall-iżvilupp, il-facilitazzjoni u l-koordinament tal-ghoti tal-permessi għal proġetti ta'ġid komuni.

2) Kif jista' wiehed jappella deċiżjoni ambjentali amministrattiva quddiem il-qorti? Meta jista' wiehed jistenna d-deċiżjoni finali?

Appell mid-deċiżjonijiet tal-EPRT jista' jsir lill-Qorti tal-Appell fuq punti ta' liġi fi żmien 20 ġurnata mid-data tad-deċiżjoni tal-EPRT. L-appellant quddiem it-Tribunal u n-nies kollha l-oħra li ippartecipaw fl-appell jistgħu jappellaw mid-deċiżjonijiet tat-Tribunal. Barra minn hekk il-Qorti tal-Appell mhijex marbuta biż-żmien biex tagħti s-sentenza.

Talba għar-revoka ta' permess mafrug taht L-Att Dwar L-Ippjanar Tal-Iżvilupp tista' ssir sa hames snin wara li jkun hareġ il-permess. Ir-revoka tista' tintalab fuq bażi ta' frodi, l-għoti ta' informazzjoni żbaljata, żbalji oħrajn jew li jagħtu lok għat-theddid tas-saħħa pubblika. Id-deċiżjoni tal-PA għar-revoka tista' tiġi appellata quddiem l-EPRT u wara lill-Qorti tal-Appell. Jekk il-PA tirrifjuta li tikkunsidra t-talba għar-revoka, dik id-deċiżjoni tista' tiġi kontestata sa sitt xhur wara permezz ta' kawża għal revoka ta' deċiżjoni amministrattiva.

Kawża għar-revoka ta' deċiżjoni amministrattiva (li jinkludu dawk ambjentali) jistgħu isiru quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili bħala l-ewwel Qorti. Dawn il-kawzi jsiru taht l-artiklu 469A tal-kap 12 tal-liġijiet ta' Malta. Din trid tinfetaħ fi żmien sitt xhur mid-data minn meta il-persuna interessata setgħet issir taf, jew saret taf li tali att amministrattiv kien seħħ, skond il-każ.

M'hemmx terminu prefiss bil-liġi li fih is-sentenza trid tingħata f'kawzi bħal dawn. Barra minn hekk din is-sentenza tista' tiġi appellata quddiem il-Qorti tal-Appell.

3) L-eżistenza ta' qrati ambjentali speċjali, ir-rwol ewlieni u l-kompetenza

Malta m'għandhiex Qrati ambjentali speċjalizzati.

4) L-appelli kontra d-deċiżjonijiet ambjentali amministrattivi mogħtija mill-awtoritajiet kompetenti u l-appelli kontra l-ordnijiet u d-deċiżjonijiet tal-Qorti (livelli)

Flimkien ma'kawża biex tattakka deċiżjoni amministrattiva (inkluż dawk ambjentali) meħuda mill-awtorità kompetenti li tista' tiġi prezentata quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili kif fuq spjegat, jista' jiġi wkoll intavolat appell mid-deċiżjonijiet tal-Awtorità Tal-Ambjent u L-Ippjanar quddiem it-Tribunal Ta'Reviżjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar. Appelli minn deċiżjonijiet ta' dan it-Tribunal imbagħad jistgħu isiru quddiem il-Qorti tal-Appell fuq punti ta' liġi u fi żmien 20 ġurnata mis-sentenza tal-EPRT. L-appellant quddiem it-Tribunal kif ukoll kull min kien ippartecipa fl-Appell jista' jappella minn deċiżjonijiet tat-tribunal.

Fil-liġi m'hemmx żmien stipulat li fih trid tingħata s-sentenza.

5) Il-modi straordinarji ta' appell. Ir-regoli fil-qasam ambjentali. Ir-regoli għall-introduzzjoni ta' talbiet preliminari

M'hemmx appelli f'każijiet straordinarji fi-qasam tal-ambjent.

Talba għal referenza preliminari fil-qrati kollha u fi kwalunkwe stadju. Hija biss però qorti tal-aħħar Istanza li hija obbligata tagħmel tali referenza fil-każ ta' bżonn. Din ir-referenza preliminari ma tistax tintalab quddiem it-tribunali – bħal dak tat-Tribunal ta'Reviżjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar.

6) Hemm soluzzjonijiet barra mill-qorti fil-qasam ambjentali fir-rigward tas-soluzzjoni ta' kunflitti (medjazzjoni, eċċ.)?

Taht il-liġi Maltija r-regoli għal soluzzjonijiet barra l-Qorti jinsabu f';

S.L. 549.127

Art.83 kap 549

7) Atturi oħra kif jistgħu jgħinu (ombudsperson (jekk applikabbli), prosekutur pubbliku)?

L-Ombudsman huwa uffiċjal tal-Parlament indipendenti li huwa inkarigat jinvestiga azzjonijiet meħuda minn kwalunkwe dipartiment jew Awtorità tal-Gvern, Ministru jew Segretarju Parlamentari jew uffiċjal pubbliku, korp uffiċjali jew entità fejn il-Gvern għandu interess jew sehem u entitajiet li jaqgħu taht il-poter tiegħu.

L-Ombudsman jinvestiga allegazzjonijiet ta'imġieba ħażina fl-amministrazzjoni, irregolaritajiet fil-proċedura, inġustizzji minn dawn l-entitajiet. Meta l-Ombudsman ikun sodisfatt li l-ilment miġjub quddiemu huwa ġustifikat jista' jirrakkomanda illi l-vittma tingħata kumpens xieraq. Din il-konkluzjoni tal-Ombudsman però hija biss waħda perswassiva u m'għandhiex saħħa ta' liġi għalhekk tista' tiġi injorata kif ġara f'ċertu każi.

L-istituzzjoni tal-Ombudsman hija regolata mill-Att Dwar L-Ombudsman li jipprovi wkoll għall-ħatra ta' Kummissarji Għall-Investigazzjonijiet Amministrattivi f'oqsma speċifiċi tal-amministrazzjoni tal-gvern. Wieħed minn dawn il-kummissarji huwa proprju inkarigat milli jinvestiga problemi ta'natura ambjentali u fuq ippjanar.

L-applikazzjoni mal-Ombudsman kif ukoll dik quddiem il-Kummissarju tal-Ambjent hija bla flus u tinżamm l-anonimita tal-applikant. L-Ombudsman jista' ukoll jiftaħ investigazzjonijiet minn jeddu.

1.4. Kif titressaq kawża l-qorti?

1) Min jista' jikkontesta deċiżjoni amministrattiva ambjentali (rilevanza tal-kunċett ta' pubbliku kkonċernat u NGOs)?

Persuni fiżiċi kif ukoll dawk legali inklużi NGOs jistgħu jimpunjaw deċiżjonijiet amministrattivi ambjentali.

2) Hemm regoli differenti applikabbli fil-leġiżlazzjoni settorjali (il-konservazzjoni tan-natura, il-ġestjoni tal-ilma, l-iskart, VIA (Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali), IPPC/IED (Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali), eċċ.)?

Ir-regoli għall-kontestazzjoni ta' deċiżjonijiet amministrattivi ambjentali jibqgħu l-istess f'oqsma oħra tal-liġi.

3) Ir-regoli permanenti applikabbli għall-NGOs u l-individwi (fil-proċeduri amministrattivi u fil-livell ġudizzjarju, għall-organizzazzjonijiet b'personalità ġuridika, il-gruppi ad hoc ta' rappreżentanti tal-pubbliku, il-locus standi tal-NGOs barranin, eċċ.)

Biex wieħed ikollu dritt jappella minn deċiżjoni tal-Awtorità tal-Ippjanar lit-Tribunal Ta' Reviżjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar, it-terz sew individwu kif ukoll NGO irid ikun għamel sottomissjonijiet bil-miktub rigward l-applikazzjoni għall-permess għall-iżvilupp jew permess ambjentali u fiż-żmien stabbilit bil-liġi għal dak li hu proċess ta' konsultazzjoni għall-pubbliku.

Barra minn hekk, kull min għandu interess jista' jipprevalixxi ruħu minn proċess ta'reviżjoni quddiem it-Tribunal ta'Reviżjoni tal-Ambjent u L-Ippjanar biex jikkontesta l-legalita ta' xi deċiżjoni jew nuqqas fil-każ ta' żvilupp li għandu jsirli studju dwar l-impatt ambjentali (environment impact assessment EIA) jew permess dwar prevenzjoni u kontrolli ta' tniġġis (IPPC). Dan id-dritt jibqa' ukoll jekk dawn l-individwi ma jkunux għamlu l-osservazzjonijiet tagħhom fiż-żmien mitlub fil-liġi. It-terminu interess suffiċjenti huwa interpretat b'mod wiesa' ħafna mit-tribunali u l-qrati u ħafna drabi NGO u ambjentalisti oħra huma meqjusa li għandhom interess suffiċjenti.

Fejn jidhru kawzi għar-reviżjoni ta' deċiżjonijiet amministrattivi, l-interess ġuridiku għadu japplika l-Qrati qed iqisu illi l-ENGOS għandhom dan l-interess ġuridiku u Locus Standi. L-individwu irid juri interess ġuridiku li kif interpretat fil-ġurisprudenza tagħna għandu dawn it-tliet karatteristiċi legittimu u ġuridiku personali u dirett

attwali.

L-interess ġuridiku jfisser illi l-interess għandu jkun legittimu u konformi ma-liġi. It-tieni jfisser illi jrid ikun hemm xi konnessjoni bejn il-partijiet fil-kawża u t-tielet karatteristika tfisser illi l-interess irid ikun attwali meta qed issir it-talba u mhux ipotetika jew futura.

4) X'inhuma r-regoli għat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni jekk ikunu involuti partijiet barranin?

Il-lingwa uffiċjali tal-Qrati Maltin hija dik Maltija. Il-proċeduri dejjem ikunu bil-Malti. (Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta Kodiċi Tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili) Il-kap 189 tal-liġijiet ta' Malta l-hekk imsejjaħ "Judicial Proceedings (use of English language) Act 1965" iġġidha illi f'każi illi xi parti f'kawża jew it-tnejn li huma jittkellmu bl-Ingliż biss il-Qorti tista' tordna illi l-kawża tinstema' bl-Ingliż.

F'każ illi xi parti f'kawża ma tifhimx il-lingwa li biha l-kawża tkun qed tinstema' il-Qorti tipprovdi interpretu li jkun taht ġurament jew inkella tista' anke tittraduci l-Qorti stess.

Kull xhieda li tinghata permezz ta' affidavit bil-miktub għandha tkun bil-lingwa illi x-xhud huwa mdorri jikkomunika. Tali affidavit meta ma jkunx bil-Malti għandu jkollu mehmuż miegħu traduzzjoni bil-Malti liema traduzzjoni għandha tkun maħlufa bil-ġurament ta' dak illi għamel it-traduzzjoni.

1.5. Provi u esperti fil-proċeduri

Farsa ġenerali lejn regoli speċifiċi fi kwistjonijiet ambjentali amministrattivi, il-kontroll tal-imħallef, is-sejha għal expert fil-proċedura eċċ.

1) Evalwazzjoni tal-provi – hemm xi limiti fil-kisba jew fl-evalwazzjoni tal-provi, il-qorti tista' titlob provi ex officio?

Ir-regoli għal li jirrigwarda xhieda fil-Kapitlu 12, jeħtieġu illi kull prova miġjuba trid tkun relevanti għall-każ bejn il-partijiet, u li l-Qorti għandha dejjem teżiġi l-aħjar prova li tista' tingieb quddiemha mill-partijiet.

Il-Partijiet jistgħu wkoll iġibu xhieda terzi, u l-kap 12 jipprovdi illi kull min hu ta' moħħ kapaci jista' jittella bħala xhud u dan basta ma jkunx hemm oġġezzjoni għall-kompetenza tagħhom. Hija regola ġenerali illi fatti li xhud isir jaf bihom biss għax sema lil haddieħor iġidhom mhumiex ammissibbli[4].

Il-Qorti ma tistax minn jedha ssejjaħ xi xhieda però hija tista' fi kwalunkwe stadju tagħmel domandi in eżami jew kontro eżami lil xi xhud.

2) Jistgħu jiġu pprezentati provi ġodda?

Il-partijiet jistgħu ikomplu jġibu l-provi sakemm jiddikjaraw illi l-provi tagħhom huma magħluqa. L-ebda xhud ġdid ma jista' jinstema jew provi ġodda jingabru jekk il-kawża tkun fl-istadju tal-Appell, jekk mhux bil-permess tal-Qorti. Iċ-ċirkostanzi fejn dan jista' jsir jinsabu fl-artikolu 208 tal-kap 12. Dawn iċ-ċirkostanzi jinkludu illi l-parti li qed iġġib il-prova ma kienitx f'pożizzjoni li tkun taf biha waqt il-ġbir tal-provi, jew li kienet taf b'din ix-xhieda però ma setgħetx ittella tali xhieda quddiem l-ewwel Qorti bil-mezzi provduti bil-liġi, jew f'każ illi xhud ittella quddiem l-ewwel Qorti jixhed però x-xhieda tiegħu kienet meqjusa inammissibbli u issa l-Qorti tal-Appell tixtieq tilqa' din ix-xhieda, jew meta l-Qorti tal-Appell jidhrilha hi li x-xhieda proposta hija neċessarja.

3) Kif tista' tikseb opinjonijiet ta' esperti fil-proċeduri? Listi u registri ta' esperti disponibbli pubblikament

Il-partijiet fil-proċeduri ġudizzjarji jistgħu jitolbu li jittla' jixhed xhud expert "ex parte". Skond l-art 563A tal-kap 12 ix-xhieda ta' xhud ex parte hija ammissibbli biss jekk fl-opinjoni tal-Qorti dan ix-xhud huwa kompetenti fil-materja li qed jitratta. Il-parti li ttella x-xhud għandha tħallas l-ispejjeż tal-istess. Il-Qorti tista' wkoll tgħajjat xhieda esperti "ex officio".

Skond l-Artiklu 89 tal-Kap 12, il-Ministru responsabbli għall-ġustizzja jista' jinnomina grupp ta' esperti skond kif jaħseb li jixraq ta' Avukati, Prokuraturi Legali u expert oħra biex jagħmluha ta' esperti fil-Qorti ta' Malta u Għawdex.

Din il-lista għandha tiġi ppubblikata fil-gazzetta tal-Gvern. Din il-lista però iżjed fiha periti, accountants u esperti tat-traffiku milli esperti fl-oqsma tal-ambjent. Il-Qorti tista' tqabblad esperti oħra mhux fuq din il-lista. F'każijiet bħal dawn il-Qorti tiddeciedi min mill-partijiet għandu iħallas l-ispejjeż ta' dawn l-esperti. Jew aħjar skond l-artiklu 223(5) tal-Kapitlu 12, fejn wieħed mill-partijiet jipproduci xhud ex parte, il-Qorti fis-sentenza tagħha tista' tiddeciedi somma li tista' tintalab minn din il-parti bħala spejjeż u dan skond kif jiġu mqassmin l-ispejjeż tal-kawża bejn il-partijiet fis-sentenza.

3.1) L-opinjoni esperta torbothom lill-imħallfin? Hemm livell ta' diskrezzjoni?

L-Imħallfin mhumiex marbutin bl-opinjoni mogħtija mill-esperti.

3.2) Regoli għal esperti msejha mill-qorti

Meta bniedem jittella xhud l-opinjoni tiegħu fuq kwalunkwe suġġett li jifhem fiha, tista' tittiehed biss jekk il-Qorti tkun sodisfatta li huwa kwalifikat fis-suġġett. Il-partijiet fil-kawża jistgħu jopponu l-hatra ta' xhud expert fuq dubbju dwar l-imparzjalità tiegħu.

3.3) Regoli għal esperti msejha mill-partijiet

Fil-każ ta' xhieda esperti fil-kawża l-istess opinjoni tagħhom fuq materja li huma esperti fiha u li fuqha jista' jagħti opinjoni tiġi aċċettata biss jekk fl-opinjoni tal-Qorti huwa kwalifikat fis-suġġett.

3.4) X'inhuma t-tariffi proċedurali li għandhom jithallsu, inkluż fir-rigward ta' opinjonijiet esperti u l-ghoti ta' xhieda esperta?

F'każ meta xhud expert "ex parte" jittella minn xi parti fil-kawża, il-Qorti fis-sentenza tagħha għandha tiddeciedi somma li tista' tintalab bħala spejjeż għall-istess xhud. Biex tasal għal din is-somma il-Qorti għandha tikkonsidra n-natura tat-talbiet, f'każ illi l-expert ma jgħix Malta, kienx possibbli li jitqabblad expert lokali u iċ-ċirkostanzi kollha tal-każ. Il-Qorti għandha wkoll tiddeciedi kif għandhom jitqassmu dawn l-ispejjeż bejn il-partijiet fil-kawża. Din il-proċedura tintuża wkoll f'każ meta l-Qorti tappunta esperti minn jedha.

L-ispejjeż għal-dawn l-esperti jaf jitolgħu mhux hażin.

1.6. Professjonijiet legali u atturi possibbli, partecipanti fil-proċeduri

1) Ir-rwol (obligatorju) tal-avukati. Kif tikkuntattjahom (link tal-internet għar-registru aċċessibbli għall-pubbliku jew is-sit web tal-Kamra tal-Avukati). Avukati speċjalizzati fil-qasam ambjentali.

Il-[kamra tal-Avukati](#) hija l-assoċjazzjoni li tirrapreżenta lill-avukati prattikanti f'Malta. Il-website tagħha tinkludi s-servizz "Find a lawyer" fost dawk registrati mal-kamra. Meta wieħed ifittex fost l-avukati għal dawk li jipprattikaw fil-qasam ambjentali issib 6 biss, u l-lista l-anqas m'hi aġġornata għax wieħed minnhom illum qed jipprattika f'kamp ieħor.

Il-website tal-Gvern ta' Malta, lawyersregister.gov.mt tipprovdi lista ufficjali ta' avukati bil-liċenzja u li taw il-permess tagħhom biex id-dettalji tagħhom jiġu nklużi fir-registru. Dan ir-registru huwa aċċessibbli għall-pubbliku però ma jinkludix l-oqsma li dawn l-avukati jipprattikaw fihom.

Avukati li jaħdmu fil-qasam ambjentali ħafna drabi jiġu mqabbdha minn waħda mill-ħafna NGOs ambjentali attivi f'dan is-settur.

Mhumiex obligatorju li tqabblad Avukat.

1.1 Hemm il-possibbiltà ta' għajjnuna pro bono?

Hemm avukati li jassistu partijiet jew NGOs pro bono. Dawn jitqabbdha minn NGOs ambjentali.

Hemm ukoll dik li jsejfulha "Law Clinic" fejn studenti tal-liġi taht it-tutela ta' avukati esperti jagħtu pariri legali. Dawn jgħinu l-iżjed lill-individwi barranin li jfittxu jappellaw decizjonijiet dwar stat ta' rifugjati ġol-pajjiż.

1.2 Jekk l-għajjnuna pro bono teżisti, x'inhuma l-elementi ewlenin tal-proċedura biex tirċeviha?

Peress illi l-assistenza Pro Bono hija pjuttost informali l-aħjar wieħed jikkomunika ma' waħda mill-NGOs imnizzla iżjed l-isfel u jagħti d-dettalji tiegħu u s-suġġett li jridu parir fuqu.

Il-Law clinic tinsab fil-Cottonera Resource Centre u tista' tintlaħaq fuq crc@um.edu.mt

1.3 Ir-rikorrent lil min għandu jindirizza talba għall-għajjnuna pro bono?

L-applikanti għandhom jindirizzaw liċ-ċerpersion jew l-Amministratur tal-NGO li jrid.

2) Registri tal-esperti jew siti web tal-kmamar tal-avukati disponibbli pubblikament jew registri li jinkludu d-dettalji ta' kuntatt tal-esperti

Ma jeżistux registri tal-esperti jew websites bid-dettalji ta' esperti fil-qasam tal-ambjent. Malta hija gżira żgħira ħafna u ħafna esperti jiġu rakkomandati bil-fomm.

3) Lista ta' NGOs li huma attivi fil-qasam, links għas-siti fejn dawn l-NGOs huma aċċessibbli

Dawn huma l-NGOs li huma attivi f'dan il-qasam;

[Din l-Art Tiegħi](#)

 [Friends of the Earth \(Malta\)](#)

 [Moviment Graffiti](#)

Futur Ambient Wiehed: avvchristinebellizzi@gmail.com

 [Nature Trust Malta](#)

 [Ramblers Association of Malta](#)

 [Fliemkjen Għal Ambient Aħjar](#)

 [Birdlife Malta](#)

 [Bicycle Advocacy Group \(BAG Malta\)](#)

4) Lista ta' NGOs internazzjonali, li huma attivi fl-Istat Membru

Dawn huma l-NGOs Internazzjonali attivi f'Malta

 [Birdlife Malta](#)

 [Friends of the Earth \(Malta\)](#)

1.7. Garanziji għal proċeduri effettivi

1.7.1. Skadenzi proċedurali

1) L-iskadenza biex tiġi kkontestata deċiżjoni ambjentali amministrattiva (mhux ġudizzjarja) minn korp amministrattiv (jew superjuri jew tal-istess livell)

Il-pubbliku jista' jikkontesta deċiżjonijiet tal-Awtorità Tal-Ambjent u r-Riżorsi kif ukoll dawk tal-Awtorità Tal-Ippjanar meta joħroġu permessi għall-iżvilupp.

Iż-żmien li fih tista' tippreżenta dan l-appell huwa ta' 30 ġurnata mid-data tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni.

Appelli minn deċiżjonijiet li ma jgħux bil-liġi pubblikati uffiċjalment għandhom jiġu preżentati fi żmien 30 ġurnata mid-data tan-notifika tad-deċiżjoni. (Kap 551 ART.13 Liġijiet ta' Malta)

2) L-iskadenza biex tingħata deċiżjoni minn organu amministrattiv

It-Tribunal ta' Reviżjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar huwa dak li jiddeciedi appelli mid-deċiżjonijiet tal-Awtorità Tal-Ippjanar u tal-Awtorità Tar-Riżorsi u Ambient. It-terminu li fih trid tingħata deċiżjoni jiddependi fuq jekk sarix talba għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni u x'tip ta' deċiżjoni qed isir appell minnha.

It-termini varji huma dawn kif ġej:

Limitu ta' żmien meta ma tintalabx talba għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-permess

Fil-każ li appell gie preżentat però ma sarix talba għas-sospensjoni, it-Tribunal jappunta data u ħin għas-smiegħ għall-ewwel dehra fi żmien xahrejn minn meta gie preżentat l-appell.

L-tribunal imbagħad irid jagħti s-sentenza tiegħu fuq l-appell fi żmien sena mill-ewwel seduta. Dan it-terminu jista' jiġġedded darba waħda biss għal sitt xhur oħra f'ċirkostanzi straordinarji, fl-interess tal-gustizzja. Dan huwa il-perjodu aċċettabbli meta tkun saret talba għas-sospensjoni li ma tkunx ġiet milqugħa.

Dawn it-termini però ma jgħux infurzati. L-unika haġa li tiġri meta ma tingħata is-sentenza in terminu hu illi l-appell jingħata lil Bord ieħor u mhux ċar x'għandu jiġri jekk anke dan it-tieni Tribunal ma jergax jagħti sentenza tiegħu fit-terminu.

Limitu ta' żmien meta tintalab talba għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-permess

Meta mal-appell issir talba għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-permess, it-Tribunal għandu fi żmien tletin ġurnata minn meta jirċievi r-rikors tal-appell jappunta seduta u jinnotifika l-partijiet u jagħti deċiżjoni.

It-Tribunal ma jistax jissospendi permess għal applikazzjoni ta'żvilupp jekk il-Ministru responsabbli Għall-awtorità tal-Ippjanar huwa tal-parir li dan il-permess huwa ta'importanza strateġika, jew ta'interess nazzjonali, jew għandu x'jaqsam ma xi obbligu naxxenti minn xi att tal-Unjoni Ewropeja, jaffettwa s-sigurtà nazzjonali jew l-interessi tal-Gvern

u jew gvernijiet oħra. Din l-eċċezzjoni ma tapplikax f'każijiet ta'applikazzjonijiet ta'żvilupp li huma soġġetti għal studji fuq l-impatt ambjentali (EIA) jew kontroll tat-tniġġis (IPPC).

It-Tribunal jista' jissospendi l-eżekuzzjoni ta'permess għal xahar mid-data tal-ewwel smiegħ tal-appell f'dawk il-każi li jeħtieġu studju dwar l-impatt ambjentali (EIA), jew permess għall-kontroll tat-tniġġis (IPPC) li skond il-Ministru responsabbli għall-Awtorità tal-Ippjanar huma ta' importanza strateġika jew ta' interess nazzjonali, għandhom x'jaqsmu ma xi obbligu naxxenti minn xi att tal-Unjoni Ewropeja, taffettwa l-interess nazzjonali jew l-interessi tal-Gvern, jew ta'gvernijiet oħra.

Limitu ta' żmien għal deċiżjoni dwar il-merti meta tkun ġiet sospiża l-eżekuzzjoni ta' permess

It-Tribunal għandu jagħti s-sentenza tiegħu fuq l-appell meta l-eżekuzzjoni tal-permess ikun sospiż

fi żmien tliet xhur mill-ewwel smiegħ tal-appell

fi żmien xahar mid-data tal-ewwel smiegħ tal-appell fil-każ li l-applikazzjoni hija soġġetta għal studju dwar l-impatt ambjentali (EIA) jew permess għall-prevenzjoni u kontroll tat-tniġġis (IPPC) li fl-opinjoni tal-Ministru huwa ta'interess nazzjonali, għandu x'jaqsam ma' xi obbligu naxxenti minn xi att tal-Unjoni Ewropeja, jaffettwa l-interess nazzjonali jew jaffettwa lill-Gvern lokali jew gvernijiet oħrajn.

3) Huwa possibbli li tiġi kkontestata d-deċiżjoni amministrattiva tal-ewwel grad direttament quddiem il-qorti?

Deċiżjoni amministrattiva tista' tiġi kkontestata quddiem il-qrati, meta l-liġi ma tipprovdix possibbiltà ta'appell lill-Tribunal ta' Reviżjoni tal-Appell u l-Ippjanar taħt il-Kapitlu 551 tal-Liġijiet ta' Malta - bħal fil-każ ta' ċerti tipi ta' permessi tal-iżvilupp bħal ordni ta' avvizz ta' żvilupp.

F'każijiet bħal dawn it-terz interessat jista' jiftaħ kawża quddiem il-qrati civili biex tinvestiga l-validità jew tiddikjara dawn l-atti nulli taħt l-art.469A kap12 peress illi ma hemm ebda proċedura ta'kontestazzjoni jew kumpens provdut imkien ieħor.

4) Hemm skadenza stabbilita għall-qorti nazzjonali biex tagħti s-sentenza tagħha?

M'hemm termini biex il-Qrati jgħaddu għas-sentenza.

5) L-iskadenzi applikabbli matul il-proċedura (għall-partijiet, is-sottomissjoni ta' provi, skadenzi oħra possibbli, eċċ.)

Hemm termini stabbiliti għall-prezentata tal-appelli jew kawżi. Termini oħra waqt l-andament tal-kawżi jiġu stabbiliti mill-qrati rispettivi.

1.7.2. Miżuri proviżorji u kawtelatorji, eżekuzzjoni ta' sentenzi

1) Meta għandu effett sospensiv l-appell li jikkontesta deċiżjoni amministrattiva?

Appell lit-Tribunal ta' Reviżjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar ma jgħibx sospensjoni awtomatika. L-anqas l-azzjoni għal reviżjoni ta' att amministrattiv tal-ambjent ma jgħib sospensjoni awtomatika. Is-sospensjoni tad-deċiżjoni amministrattiva trid tiġi mitluba permezz ta' rikors b'talba specifika għas-sospensjoni quddiem l-EPRT, u permezz ta' mandat ta' inibizzjoni fil-każ ta' kawża għar-reviżjoni ta' att amministrattiv.

2) Hemm possibbiltà għal rimedju b'mandat ta' inibizzjoni matul l-appell amministrattiv mill-awtorità jew l-awtorità superjuri?

Meta jiġi ppreżentat appell minn deċiżjoni tal-Awtorità Tal-Ippjanar għall-ghoti ta' permess t'ippjanar/żvilupp wiehed jista' wkoll japplika għas-sospensjoni tal-istess permess. Jekk tali talba tiġi milqugħa, dak il-permess jiġi sospiż sakemm jinqata' l-appell – li hemm limitu ta' 3 xhur.

L-istess meta qed tappella minn sentenza minn deċiżjoni tal-Awtorità tal-Ambjent u Riżorsi, wiehed jista' japplika għas-sospensjoni tas-sentenza appellata.

Ta'min jinnota illi f'każ ta' appell fuq materja li jista' jkollha riperkussjonijiet ambjentali irrevokabbli, l-approvazzjoni tista' tiġi sospiża mill-EPRT sakemm titteħed deċiżjoni aħħarija. Dan dejjem meta t-Tribunal ikun tal-fehma illi l-effetti u l-implikazzjonijiet fuq l-ambjent ser ikunu irrevokabbli[5].

3) Hemm possibbiltà li tiddaħħal talba għal rimedju b'mandat ta' inibizzjoni matul il-proċedura u taħt liema kundizzjonijiet? Hemm skadenza biex tissottometti din it-talba?

It-talba għas-sospensjoni tista' biss tiġi prezentata flimkien mar-rikors tal-appell quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Tal-Ambjent u L-Ippjanar. Dan ifisser illi trid tiġi prezentata fi żmien 30 gurnata minn meta tiġi pubblikata d-deċiżjoni li qed isir appell minnha.

Ma jistgħux isiru talbiet għas-sospensjoni oħra quddiem l-EPRT. Peress illi s-sospensjoni tispicċa kif tingħata s-sentenza tal-EPRT, jista' jinqala każ fejn l-EPRT tiddeċiedi fuq il-mertu sostantiv tal-appell u tiddeċiedi kontra l-appellant. F'dan il-każ peress illi l-effett tas-sospensjoni jispicċa, l-effett tad-deċiżjoni appellat jiskatta u jistgħu jinżammu biss bil-ħruġ ta' mandat t'inibizzjoni maħruġ mill-Qorti. Din toħloq sitwazzjoni anormali li fiha deċiżjoni amministrattiva ambjentali issir eżegwibbli meta l-proċeduri quddiem l-appell fil-qorti għadhom pendenti. Ir-riżultat hu illi l-proċeduri quddiem l-appell ikunu għal xejn peress illi d-deċiżjoni (li tista' tinkludi permess għall-iżvilupp li l-effetti għall-ambjent ikunu irrevokabbli) jista' jiġi eżegwit ferm qabel ma l-qorti tagħti s-sentenza tagħha.

Skond il-kap 12 tal-liġijiet ta' Malta (COCP) l-għan ta' mandat t'inibizzjoni huwa illi żżomm bniedem mili jagħmel xejn li jista' jkun ta' preġudizzju lil min ikun qed jitolb il-ħruġ tal-mandat. Il-qorti trid tkun sodisfatta illi jekk ma jintlaqax il-mandat l-applikant ña jsofri preġudizzju irrimedjabbli u li prima facie l-applikant għandu dritt.

Ta' min jinnota illi din it-talba tista' tiġi kontestata mill-partijiet l-oħra involuti. Dawn jistgħu wkoll jagħmlu talba għar-revoka tal-istess mandat jew jitolbu illi tingħata garanzija jekk jiġi ppruvat illi l-mandat inħareġ għal raġunijiet frivoli jew vessatorji. Dan ifisser illi NGOs u individwi b'mezzi limitati huma xi ftit imxekkla milli jieħdu azzjoni.

4) Hemm eżekuzzjoni immedjata ta' deċiżjoni amministrattiva irrispettivament mill-appell imressaq? Taħt liema kundizzjonijiet?

Kif fuq spjegat id-deċiżjoni amministrattiva tista' tiġi eżegwita ukoll jekk hemm appell pendenti sakemm il-Qorti ma tilqax il-ħruġ ta' mandat t'inibizzjoni favur l-appellanti.

5) Id-deċiżjoni amministrattiva tiġi sospiża jekk tiġi kkontestata quddiem il-qorti fil-fażi ġudizzjarja?

Id-deċiżjoni amministrattiva ma tiġix sospiża l-anqas meta kontestata quddiem il-Qorti, sakemm il-Qorti ma tilqax mandat t'inibizzjoni.

6) Hemm possibbiltà li t-tribunali nazzjonali jipprovdu rimedju b'mandat ta' inibizzjoni (bil-kundizzjoni ta' depożitu finanzjarju)? Hemm appell separat kontra din l-ordni dwar ir-rimedju b'mandat ta' inibizzjoni jew id-depożitu finanzjarju?

L-unika forma ta' twaqif li hemm kontemplat hija dawk ġa imsemmija; talba għas-sospensjoni quddiem l-EPRT jew mandat t'inibizzjoni quddiem il-Qrati.

1.7.3. Spejjeż - Għajjuna legali - Assistenza pro bono, mekkanizmi oħra ta' għajjuna finanzjarja

1) Kif tista' persuna tikkalkula l-ispejjeż li se jkun involuti meta tkun beħsiebha tibda proċedura - spejjeż amministrattivi, spejjeż ġudizzjarji, spejjeż għall-prezentata ta' kawża, tariffi tal-esperti, tariffi tal-avukati, spejjeż tal-appell, eċċ.

Liġi sussidjarja 551.01 Regolamenti dwar Drittijiet li jithallsu għal Appelli tal-Ambjent u L-Ippjanar tgħidilna xi spejjeż iridu jkun mhallsa lir-reġistru tat-tribunal f'każ t'Appell. Dawn huma kif ġej:

Tip Ta' deċiżjoni	Ammont Dovut Għall-Appell
Kontra il-PA għal permess tal-iżvilupp	Somma minima ta' 150 ewro Somma massima ta' 3500 ewro Somma massima ta' 1000 ewro Fil-każ ta' appell minn eNGO li huma Reġistrati skond l-att Tal-Organizzazzjonijiet Volontarji.
Kontra deċiżjoni tal-PA taħt ordni tal-iżvilupp, proċess ta' regolarizzazzjoni, applikazzjoni ta' lppjanar kontrollat	150 ewro
Kontra deċiżjoni wara talba ta' screening ta' permess ta' iżvilupp propost	150 ewro
Kontra kull deċiżjoni oħra tal-PA	150 ewro
Kontra kull deċiżjoni tal-Awtorità Tal-Ambjent U r-Riżorsi	150 ewro

Kieku bniedem iżid id-drittijiet dovuti lill-avukati, periti, u esperti oħrajn li jkolluk bżonn biex tappella quddiem l-EPRT, il-kont jaf jitlea' viċin 2500 sa 3000 ewro. U dan fl-appelli mhux komplikati. Appelli iżjed komplikati li jinvolvu l-istudju ta' rapporti dwar l-impatt ambjentali flimkien ma' studji u pariri ta' esperti l-ispejjeż jaf jitlegħu sa 10,000 ewro jew iżjed.

L-ispejjeż tal-appell il-Qorti jitlegħu għal 120 ewro spejjeż tar-Registru u 7.20 għal kull notifika li magħhom trid iżjed dak dovut lill-Avukat. Dawn l-ispejjeż jistgħu iwarjaw skond kemm hu komplikat il-każ u kemm hemm bżonn riċerka. Appell sempliċi għalhekk jiġi xi 1200 ewro.

L-ispejjeż għal kawża għar-revizjoni ta' ordni amministrattiva hija 120 ewro bħala drittijiet tar-registru u 7.20 għal kull notifika barra d-drittijiet professjonali tal-avukati u esperti, li jitlegħu b'kolloxx għal xi 3000 ewro. Mad-deċiżjoni id-dritt tar-registru jitlegħu għal 650 ewro.

2) Għall-ispejjeż ta' rimedju b'mandat ta' inibizzjoni/miżura kawtelatorja, huwa meħtieġ depożitu?

Sospensjoni temporanja tista' tintalab f'zewg stadji:

1) Meta wieħed jappella minn deċiżjoni ta' iżvilupp jew ipplanar, jista' jitolb ukoll s-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-permess. Jekk din tintlaqa' il-permess jibqa' sospiż sakemm l-EPRT jiddeċiedi l-appell. Spejjeż tar-registru m'hemm f dan l-istadju hemm però l-ispejjeż tal-avukat u l-perit sabiex iħeji r-rikors u jattendi għas-seduti. Dawn jiddependu dejjem fuq l-avukat li jkun.

M'hemm l-ebda depożitu dovut.

2) Jekk it-tribunal ma jaċċettax it-talba għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-permess, l-appellant jista' japplika għal mandat t'inibizzjoni quddiem il-Qrati Ċivili. Din il-proċedura tiswa bejn 200 u 300 ewro għall-Qorti flimkien mad-drittijiet dovuti lill-Avukati u Prokuraturi Legali li jtitqabdu. Dan il-mandat irid jiġi segwit minn kawża wara 20 gurnata li jintlaqa'.

M'hemm bżonn ta' depożiti pero jekk il-mandat ma jiġix milqugħ, min jitlef jaf ibati l-ispejjeż tan-naħa l-oħra.

3) Hemm għajjuna legali disponibbli għall-persuni fiżiċi?

L-għajjuna legali teżisti taħt il-liġi Maltija. L-applikant għandu jirrikorri għand l-aġenzija tal-Għajjuna Legali għal dan l-iskop.

Għal dan is-servizz irid isir "means test". Barra minn min japplika irid juri li għandu xi forma ta' raġun x'jieħu minn din il-kawża.

L-applikant irid jissodisfa ċertu kriterji, ma jistax ikollu proprjetà u introjtu ta' flus li jeċċedu 6988.12 ewro tul l-aħħar tnaħ il-xahar. Barra minn id-dhul tiegħu tul l-aħħar tnaħ il-xahar ma jistax ikun iżjed minn dik minima nazzjonali għal dawl fuq it-18 il-sena.

Jekk it-talba tintlaqa dan ifisser illi l-ispejjeż kollha sew tal-avukat kif ukoll tar-registru ikunu b'xejn sas-sentenza. F'dawn il-każijiet però l-ispejjeż tal-esperti mhumiex imhallsa.

Għalkemm dan is-servizz huwa miftuħ għal kull min jissodisfa l-kriterji dan is-servizz l-iżjed li jintalab hu f'kawzi ta' natura domestika u m'hemm l-ebda każ fejn dan ingħata fil-kamp ambjentali.

Legal Aid Malta hija l-aġenzija illi tipprovi l-għajjnuna legali b'xejn f'Malta. Biex tikkwalifika trid tgħaddi minn proċess ta'skrutinju kif fuq spjegat li jsir mill-aġenzija. L-applikazzjonijiet jistgħu jingabru mill-uffiċċju tagħhom jew jitnizzlu mill-website indikata hawn taħt. L-applikazzjoni trid tinħalef bil-gurament. Talba tista' issir ukoll quddiem il-Qrati Civili.

Indirizz:

188-189 Triq il-Fran Valletta

Ċempel

356 22471500

Email: info.legalaidmalta@gov.mt

Website: <https://legalaidmalta.gov.mt/>

4) Hemm għajjnuna legali disponibbli għall-assocjazzjonijiet, għall-persuni ġuridiċi, għall-NGOs b'personalità ġuridika jew mingħajrha? Jekk iva, kif tinalab l-għajjnuna legali? Hemm għajjnuna pro bono?

L-art.926 tal-kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta jagħidna illi kumpaniji registrati bil-liġi ma jistgħux jibbenefikaw mill-għajjnuna legali.

M'hemm l-ebda riferenza fil-liġi dwar jekk l-NGOs humiex eliġibbli għall-għajjnuna legali. Talba reċenti għall-għajjnuna legali minn ENGO giet miċhuda.

5) Hemm mekkaniżmi finanzjarji oħra disponibbli biex jipprovdw għajjnuna finanzjarja?

M'hemm l-ebda provvediment għal għajjnuna finanzjarja għal entitajiet legali, assocjazzjonijiet jew NGOs biex jappellaw quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar jew il-Qorti Tal-Appell jew biex ikollhom aċċess għall-ġustizzja. Dan huwa ta' xkiel kbir għax dawn il-gruppi jkollhom iħallsu l-ispejjeż kollha kemm tal-appell sew tal-avukati u tal-esperti, u jekk jitlef l-kawża jehel l-ispejjeż tan-naħa l-oħra wkoll.

6) Japplika l-prinċipju ta' "min jitlef iħallas"? Kif jiġi applikat mill-qrati? Hemm eċċezzjonijiet?

Il-Qorti għandha d-diskrezzjoni tiddeciedi fuq l-ispejjeż ukoll. Bħala prinċipju ġenerali min jitlef iħallas l-ispejjeż kollha.

Meta jiġi deċiż appell mill-EPRT, u dan jiġi milqugħ, it-Tribunal jista' jordna li l-ispejjeż imħallsa għall-appell jew parti minnhom, jiġu rifużi lill-appellant. Meta persuna interessata, jew NGO ambjentali, jew konsulent estern intavola appell quddiem it-Tribunal, u t-Tribunal jaqta' l-Appell favurh, l-ispejjeż tal-Appell tiegħu jiġu mħallsa fi kwoti indaqs mill-partijiet involuti. Barra minn hekk din il-parti tad-deċiżjoni titqies bħala titolu eżekuttiv.

7) Il-qorti tista' tipprovi eżenzjoni mill-ispejjeż proċedurali, dazji, tariffi tal-preżentata, tassazzjoni tal-ispejjeż, eċċ.? Hemm xi karatteristiċi nazzjonali oħrajn marbutin ma' dan is-suġġett?

Il-Qorti tiddeciedi kif għandhom jithallsu l-ispejjeż skond ir-rebħu u t-lef. Il-Qorti għandha diskrezzjoni totali kif tiddeciedi u f'każijiet komplikati jaf ukoll tiddeciedi illi ħadd ma jehel l-ispejjeż ta' haddieħor u kulhadd iħallas tiegħu.

1.7.4. Aċċess għal informazzjoni fil-kuntast ta' aċċess għall-ġustizzja - dispożizzjonijiet relatati mad-Direttiva 2003/4/KE

1) Fejn huma disponibbli r-regoli nazzjonali dwar l-aċċess ambjentali għall-ġustizzja? Hemm forum oħra ta' tixrid strutturat?

L-Awtorità Tal-Ambjent u r-Riżorsi (ERA) hija l-awtorita prinċipali li tippubblika informazzjoni dwar aċċess għal ġustizzja fil-qasam ambjentali.

L-informazzjoni għal min jixtieq jkollu aċċess għal ġustizzja tinsab fuq il-[website tal-ERA](#).

Fuq [il-website tal-Awtorità Tal-Ippjanar](#) hemm xi informazzjoni rigward applikazzjonijiet tal-ippjanar. Din però' hija biss ftit informazzjoni xotta fuq dak li għandu x'jaqşam ma' applikazzjonijiet. Għal aktar informazzjoni wieħed jista' japplika mal-e-App system tal-Awtorità tal-Ippjanar. Barra minn hekk, diversi liġijiet u policies qed jiġu ppubblikati kontinwament u min jipprattika fil-qasam irid izomm ruhu agġornat billi jirreferi [għall-website tal-liġijiet ta' Malta](#) fejn jiġu ppubblikati.

Għal aktar informazzjoni fuq l-[Aarhus convention](#) hemm il-website tal-ERA.

M'hemm l-ebda forma oħra ta' kif tista' tinkiseb l-informazzjoni.

2) Matul proċeduri ambjentali differenti kif tingħata din l-informazzjoni? Ir-rikorrent mingħand min għandu jitleb l-informazzjoni?

Informazzjoni għal dak li jirrigwarda aċċess għal ġustizzja huma diversi u jvarjaw skond il-proċedura ambjentali li tkun qed tinalab kif ser naraw.

Id-drittijiet proċedurali mogħtija lill-pubbliku fejn tidhol il-partecipazzjoni jingħataw fl-Att dwar Il-Protezzjoni tal-Ambjent (kap 549 liġijiet ta' Malta) u l-Att Dwar l-Ippjanar u l-Iżvilupp (Kap 552 liġijiet ta' Malta)

L-applikant jista' wkoll jitleb informazzjoni mingħand l-uffiċjal inkarigat mill-informazzjoni tal-awtorità in kwistjoni.

L-indirizzi tal-email għall-aċċess għall-informazzjoni huwa <https://justice.gov.mt/en/foi/Pages/default.aspx>

Il-pubbliku jista' wkoll jitleb informazzjoni fuq l-ambjent direttament lill-ERA taħt S.L.549.39 u l-email pubbliku (info@era.org.mt).

Ta' min jinnota illi talbiet għal-libertà tal-informazzjoni spiss jiġu rifjutati hawn Malta jew idumu ma jintlaqgħu. Riżultat ta' dan ħafna drabi l-informazzjoni tasal tard wisq biex tintuża biex kontra ċertu deċiżjonijiet. Jeżisti appell lill-Kummissarju Għall-Informazzjoni u l-protezzjoni tad-Data u anke għall-Qorti Tal-Appell però din il-proċedura ddum u ħafna drabi tinqata' meta jkun tard wisq biex tuża l-informazzjoni biex tattakka att amministrattiv.

3) X'inhuma r-regoli settorjali (Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali), IPPC/IED (Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali), rigward pjanijiet u programmi, eċċ.)? L-Awtorità Tal-Ippjanar (PA)

L-Awtorità Tal-Ippjanar hija regolata mill-Att Dwar l-Ippjanar u l-Iżvilupp (kap 552 Liġijiet Ta' Malta) li jinkorpora l-obbligazzjonijiet li jinsabu fil-Konvenzjoni Aarhus fejn tidhol il-partecipazzjoni tal-pubbliku u aċċess għall-informazzjoni fuq l-ambjent, li jiffacilitaw l-partecipazzjoni tal-pubbliku fid-deċiżjonijiet li jaffettwaw l-ambjent u li jipprovi regoli speċifiċi fejn tidhol l-aċċess għall-ġustizzja.

L-Att dwar l-Ippjanar (jipprovi għall-partecipazzjoni fid-deċiżjonijiet fuq kull żvilupp sew jekk jeħtieġlu studja dwar l-impatt ambjentali (EIA) jew le.) B'mod partikolari ir-regoli dwar l-applikazzjonijiet u d-determinazzjoni tagħhom jagħtu aktar dettalji fejn tidhol partecipazzjoni tal-pubbliku fejn jidhru l-applikazzjonijiet għall-iżvilupp, proċeduri ta' regolarizzazzjoni tal-ippjanar u proċeduri sommarji tal-ippjanar.

Għall-proċess ta' regolarizzazzjoni (fejn ma jidhox l-EIA), trid issir applikazzjoni li trid tiġi ppubblikata fil-gazzetta tal-gvern, u hija soġġetta għal konsultazzjoni pubblika.

Għal dawk li huma proċeduri sommarji, l-applikazzjonijiet joħorġu fuq il-gazzetta tal-gvern u fil-website tad-dipartiment tal-informazzjoni. Jitwaħħal avvizz fuq il-post u l-pubbliku jkollu 15 il-gurnata biex jagħmel is-sottomissjonijiet tiegħu.

Fejn jidhru applikazzjonijiet għall-iżvilupp ir-regoli tal-2016 dwar il-proċedura għad-determinazzjoni ta' applikazzjonijiet bħal dawn tobbliga liċ-cerperson (stabbilit taħt l-Att Dwar l-Ippjanar) jiehu ħsieb illi l-informazzjoni dwar l-applikazzjonijiet jidhru online, u fuq l-avviżi fuq il-post minn kmieni sabiex il-pubbliku jkun jista' jagħmel is-sottomissjonijiet tiegħu.

L-art.72(2) tal-Att Dwar l-Ippjanar jiddikjara illi waqt li qed jiddetermina applikazzjoni għall-iżvilupp, il-Bord tal-Ippjanar irid iqis ir-rappreżentazzjonijiet magħmula mill-pubbliku.

Fl-art.71(8) tal-Att Dwar l-Ippjanar u r-regoli 5(4) u 12(6) tal-Ippjanar tal-Iżvilupp 2016 (Proċedura għall-applikazzjoni u determinazzjoni) naraw illi meta jiġu proposti tibdiliet fl-applikazzjoni jew jiġu ppreżentati pjanti ġodda, kull min kien diġà għamel sottomissjonijiet fil-proposta originali jista' jerga' jikkumenta.

EIA

Ir-Regolamenti Dwar il-Valutazzjoni Tal-Impatti Ambjentali (EIA regulations) (S.L.549.46) maħluqa taħt l-Att Għall-Protezzjoni Ambjentali jeżiġu l-partecipazzjoni tal-pubbliku fil-proċess tal-EIA kif spjegat hawn taħt.

Skond dawn ir-regoli hemm diversi opportunitajiet għall-partecipazzjoni tal-pubbliku bħal fil-bidu tal-proċess u iżjed tard. Membri tal-pubbliku għandhom 30 gurnata biex jiddikjaraw x'suġġetti iridu li jkunu nkluzi fit-termini ta'dak li r-rapport ha jindaga. Il-pubbliku jerga għandu 30 gurnata oħra sabiex jagħti l-kummenti tiegħu meta r-rapport ikun lest u mgħoddi lill-Awtorità biex jiġi studjat.

Issir laqgħa pubblika għal proġetti fil-Kategorija 1. Il-pubbliku huwa avżat tal-inqas 15 il-gurnata qabel il-laqgħa pubblika dwar id-dritt tagħhom li jattendu u jagħmlu l-proposti tagħhom kemm waqt il-laqgħa kif ukoll bil-miktub sa 7 ijiem wara l-laqgħa. Il-pubbliku jiġi mgħarrfad bid-data ħin u post tal-laqgħa permezz ta'pubblikazzjoni f'gazzetta lokali bl-Ingliż u bil-Malti kif ukoll fuq il-website tal-Awtorità.

Is-sottomissjonijiet u l-kummenti tal-pubbliku għandhom jiġu miġbura f'rapport mill-ERA li jiġi mgħoddi lill-koordinatur tal-ERA għal risposta. Ir-risposta tal-koordinatur jingħataw lill-ERA u jiġu inklużi bħala addenda mar-rapport tal-EIA. F'dan l-istadju ir-rapport tal-EIA jista' jerga jiġi rivedut jekk ikun hemm konsiderazzjonijiet materjali.

Biex il-kummenti ikunu nkluzi fir-rapport iridu jkunu waslu fil-ħin.

Il-konkluzjonijiet tal-ERA jitpoġġew fuq il-website tal-Awtorità biex jarahom kulhadd. Dar-rapport jintbagħat ukoll lill-awtorità li tagħti l-permess.

Ir-regola 30 tar-regoli tal-EIA tobbliga lill-awtorità kompetenti tinforma lill-pubbliku meta tittiehed deċiżjoni rigward l-applikazzjoni – inkluż x'għie deċiż, x' kondizzjonijiet tnizzlu, u r-raġunijiet u fuq liema bażi ttieħdu d-deċiżjonijiet, u dettalji dwar il-partecipazzjoni tal-pubbliku.

Ir-regoli tal-EIA jipprovdu wkoll għall-tiġdid tal-EIA jew għall-konsiderazzjoni mill-ġdid (regola 24(3)), jekk issir xi talba għat-tibdil jew estensjoni tal-iżvilupp propost li jistgħu ikollhom xi impatti fuq l-ambjent. F'dan il-każ japplikaw r-regoli normali tal-EIA, inkluż li ssir konsultazzjoni pubblika.

Skont ir-regola 34 tar-regoli tal-EIA, kull min iħossu aggravat jista' jappella quddiem l-EPRT biex jikkontesta deċiżjoni, azzjoni jew nuqqas li għandu x'jaqsam ma kull ma jaqa' taħt ir-regoli tal-EIA.

IPPC

Ir-Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u l-Kontroll Integrat tat-Tniġġis tal-Emissjonijiet Industrijali (S.L.549.77) jipprovdu għall-partecipazzjoni tal-pubbliku għar-rigward permessi għall-installazzjonijiet.

Ir-regola 18 minn dawn ir-regolamenti, tiddikjara illi l-Awtorità tal-Ambjent u r-Riżorsi (ERA) għandha tiżgura illi pubbliku jingħata opportunita ampja biex jippartecipa u fil-ħin. L-iskeda 4 tipprovdi dettalji rigward din il-partecipazzjoni pubblika.

Skond l-iskeda 4 tar-regoli tal-emissjonijiet industrijali (IPPC) (S.L.549.77), il-proċess għall-konsultazzjoni mal-pubbliku jiskatta meta jinħareġ avviż f'gazzetta lokali u fuq il-website tal-ERA.

It-terminu għall-konsultazzjoni għal dak li għandu x'jaqsam ma installazzjonijiet huwa ta'30 gurnata għall-proċeduri skond ir-regoli 18(1)(a) sa (d) li għandhom x'jaqsmu mal-ghoti, tiġdid, u rikonsiderazzjoni ta'permessi. Il-perjodu ta'konsultazzjoni għall-pubbliku imbagħad jkun ta'15 il-gurnata. Fil-każijiet kollha l-oħra fejn l-awtorità kompetenti tqis li l-konsultazzjoni hija neċessarja, sakemm fejn l-applikazzjoni għar-rikonsiderazzjoni ta'permess in konformi mar-regola 18(1) (e) tinkludi talba għal-bdil sostanzjali, iż-żmien għall-konsultazzjoni pubblika jkun ta'30 gurnata.

Barra minn hekk l-ERA tista'tobbliga l-operatur jorganizza laqgħa pubblika bħala parti mill-konsultazzjoni .

Taħt ir-Regoli tal-Emissjonijiet Industrijali (IPPC), ir-regola 18 tiddikjara illi r-raġunijiet li fuqhom ittieħdet id-deċiżjoni jridu jkunu ippubblikati, u li għandhom jinkludu spjegazzjoni kif ir-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika ġew ikkunsidrati, kif ukoll punti tekniċi skont Regola 18(2).

Ir-regoli fuq imsemmija li għandhom x'jaqsmu mar-regoli tal-Emissjonijiet Industrijali (IPPC) japplikaw fil-każ ta'deċiżjoni, rikonsiderazzjoni jew tiġdid ta' permess.

Tibdil fil-kundizzjonijiet tal-operazzjoni ta'installazzjonijiet tal-IPPC jeħtiegu tibdil fil-permess, li imbagħad irid ikollhom proċeduri ta'konsultazzjoni pubblika kif regolati mill-IPPC.

Skont ir-regola 20 tar-regoli tal-IPPC, il-membri tal-pubbliku li għandhom interess suffiċjenti, għandhom ikollhom aċċess għall-proċess ta'reviżjoni quddiem l-EPRT biex ikunu jistgħu jikkontestaw is-sustanza u l-legalita tal-proċedura fl-ghoti tad-deċiżjonijiet, l-azzjoni meħuda jew nuqqasijiet soġġetti għar-regola 18 tal-IPPC. Ta'min jinnota illi l-interess ta'NGO fl-ambjent jitqies bħala interess suffiċjenti. Taħt din ir-regola l-awtorità kompetenti l-(ERA) għandha tiżgura illi l-informazzjoni kollha tingħata lill-pubbliku għall-aċċess fejn jirrigwarda proċeduri amministrattivi u ġudizzjarji.

Pjanijiet u programmi

Il-pubbliku jingħata l-opportunita jippartecipa fit-tnejja ta'pjanijiet, programmi u skemi fejn jidhol l-ambjent bis-saħħa ta'dawn il-liġijiet: L-Att dwar il-protezzjoni tal-Ambjent (kap 549 Liġijiet ta'Malta), l-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp (kap 552 tal-liġijiet ta'Malta) , Regolamenti dwar Stima Ambientali Strateġika (SEA Regulations) (S.L.549.61) u r-Regolamenti dwar il-Partecipazzjoni Pubblika fi Pjanijiet u Programmi (S.L.549.41).

Id-definizzjonijiet rilevanti jinsabu f'dawn l-atti u regoli msemmija, huma kollha non-diskriminatorji u jipprovdu drittijiet ugwali lill-pubbliku għall-partecipazzjoni. Taħt l-Att Għall-Protezzjoni tal-Ambjent, l-ERA hija obligata toħloq strateġija nazzjonali għall-ambjent skont l-art 45, li huwa dokument ta' strateġija għat-tmexxja li joħloq il-qafas tal-politika għat-tnejja ta'pjanijiet, policies u programmi taħt dan l-att jew kwalunkwe att ieħor għall-protezzjoni u użu sostenibbli tal-ambjent. Waqt it-tnejja jew l-istudju tal-istrateġija, il-Ministru responsabbli għall-Ambjent irid javża lill-pubbliku dwar dak li ser jiġi meqjus u jipprovdi opportunitajiet adegwati biex individwi u organizzazzjonijiet jagħmlu r-rappreżentazzjonijiet tagħom (fi zmien sitt ġimgħat tal-inqas). Wara l-istrateġija flimkien mal-proposti magħmulin u r-risposti mogħtija jiġu ippubblikati.

L-ERA tista'wkoll tippubblika pjanijiet sussidjarji bħal pjanijiet li għandhom x'jaqsmu ma'policy ambjentali speċifika bid-dettalji speċifiċi għall-implimentazzjoni tagħha, skont l-art 48; kif ukoll dettalji oħra skond l-art 50.

Fit-tnejja ta'dawn il-pjanijiet L-ERA għandha tinforma l-pubbliku dwar is-suġġetti li bi f'nsiebha tikkunsidra u tipprovdi konsultazzjoni pubblika fuqhom.

Konsultazzjoni pubblika għandha ssir ukoll wara lill-pjan preliminari jitlesta u jiġi ppubblikat (perjodu ta'għall-inqas sitt ġimgħat). Il-pjan jiġi adottat formalment mill-ERA wara li jittieħdu in konsiderazzjoni l-suġġerimenti kollha magħmulin lilha.

L-Att Dwar l-Ippjanar u l-Iżvilupp għandu fih regoli simili fejn tidhol l-istrateġija għall-iżvilupp (SPED) u pjanijiet oħrajn.

Tal-ewwel huwa dokument strateġiku li jirregola l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-art u l-baħar fuq it-territorju u l-ibħra Maltin mentri fit-tieni jinkludi pjanijiet fuq suġġetti speċifiċi, pjanijiet lokali, pjanijiet lokali, pjanijiet ta'azzjoni żvilupp u immaniġġjar. L-artikoli 44 u 53 tal-Att Dwar l-Iżvilupp jiddikjaraw illi trid issir konsultazzjoni pubblika waqt it-tnejja tal-pjan kif ukoll wara li jiġi ppubblikat l-abbozz kif ġa spjegat.

Barra minn hekk, regoli għall-partecipazzjoni tal-pubbliku huma nkluzi wkoll fir-Regolamenti dwar stima Ambientali Strateġika (S.L.549.61) SEA għal pjanijiet u programmi mniedha minn awtoritajiet pubbliċi li jista' jkollhom effetti ambjentali. Ir-regoli jiddefinixxu l-pubbliku bħala individwi jew gruppi għaqdiet jew assocjazzjonijiet kif kontemplati fil-liġi. Barra minn hekk dawn ir-regoli jiddefinixxu bħala aċċessibbli għall-pubbliku il-fatt illi ssir pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-gvern u f'gazzetti lokali waħda bl-Ingliż u l-oħra bil-Malti. L-avviż ikollu fih fejn bniedem jista' jara d-dokument jew jixtrih, u l-prezz m'għandux ikun iżjed minn dak li sewa biex jiġi stampat u distribwit. B'dan il-mod żgur kulhadd ikollu aċċess għad-dokument.

Skond dawn ir-regoli, hemm opportunitajiet biex il-pubbliku ikun aġġornat kostantament u jista' jagħmel il-kummenti tiegħu waqt l-Istima Ambientali Strateġika (SEA). L-awtoritajiet responsabbli huma obligati li l-konkluzjonijiet tagħhom dwar il-ħtieġa jew anqas ta'SEA, jingħataw lill-pubbliku. Barra minn hekk il-liġi timponi illi l-pjan jew programm preliminari jingħataw lill-pubbliku. B'dan il-mod il-pubbliku ikun qed jingħata opportunita minn kmieni bi zmien biżżejjed ta' mhux iżjed minn sittax il-ġimgħa mill-pubblikazzjoni tal-pjan jew programm flimkien mar-rapport ambjentali, biex jagħti l-opinjoni tiegħu fuq il-pjan propost u r-rapport ambjentali qabel ma jiġi adottat u jintbagħat biex jibda l-proċess legiżlattiv.

Biex il-pubbliku li jista' jkollu interess ikun mgħarraf (bħal organizzazzjonijiet li jharsu l-ambjent) , l-avviż li juri li l-programm jew il-pjan jista' jinkiseb jiġi ppubblikat fil-gazzetta tal-gvern b'dettalji speċifiċi ta'fejn jista' jinkiseb id-dokument u kif u sa meta jiġu aċċettati osservazzjonijiet.

Bħala Prattika, l-awtoritajiet huma mhegga jpoġġu l-iscoping report għad-dispożizzjoni tal-pubbliku. Meta jiġi konkluż il-proċess SEA u jiġu komunikati d-deċiżjonijiet mehuda, l-awtorità responsabbli għandha tassicura li meta jiġi adottat pjan jew programm, il-pubbliku jiġi informat u li s-segwenti informazzjoni tingħata;

Il-pjan jew il-programm adottat.

Dikjarazzjoni ta' kif konsiderazzjonijiet ambjentali ġew integrati fil-pjan jew programm u kif tnejja r-rapport ambjentali, l-opinjoni espressi u r-riżultati tal-konsultazzjonijiet li ġew kunsidrati flimkien mar-raġunijiet għaliex ġie magħżul il-pjan kif addattat fid-dawl ta' alternattivi oħra;

Il-miżuri li ġie deċiż ser jintużaw fejn jidhol monitoraġġ.

Barra minn dawn, ir-**Regolamenti dwar il-Partecipazzjoni Pubblika fi Pjanijiet u Programmi (S.L.549.41)** jipprovdu għall-partecipazzjoni pubblika fit-tnejja għal pjanijiet speċifiċi u programmi fejn jidhru l-iskart, l-ilma u l-arja kif speċifikat fl-iskeda.

L-awtorità kompetenti (l-ERA) għandha tiegħu hsieb illi l-pubbliku jingħata opportunitajiet bikrin u effettivi biex jipparteċipa fit-tnejja, modifika jew revizjoni ta' pjanijiet speċifiċi jew programmi.

L- ERA trid tikkonsidra r-riżultati tal-partecipazzjoni pubblika meta tiegħu d-deċiżjoni tagħha u għandha tinforma lill-pubbliku bid-deċiżjoni finali tagħha flimkien mar-raġunijiet u l-konsiderazzjonijiet li fuqhom ittiegħu dawk id-deċiżjonijiet, inkluż informazzjoni dwar il-partecipazzjoni tal-pubbliku.

4) Huwa obligatorju li tipprovdi aċċess għal informazzjoni dwar il-ġustizzja fid-deċiżjoni amministrattiva u fis-sentenza?

Meta l-Awtorità tal-Ippjanar tagħti deċiżjoni dwar permessi tal-iżvilupp ir-regola 13 (7) tar-Regolamenti dwar l-Ippjanar Tal-Iżvilupp (Proċedura ta' applikazzjonijiet u d-deċiżjoni relattiva) 2016 (S.L.552.13) tgħid illi l-avviż tad-deċiżjoni għandu jiġi komunikat lill-appellant , il-perit, konsulenti esterni, konsulenti oħrajn u individwi terzi interessati, fi żmien hmistax il-gurnata mid-deċiżjoni.

L-art. 33 tal-kap 552 jobbli lill-PA li jipprovdi lill-partijiet b'informazzjoni dettaljata fuq id-dritt li li jipprezentaw appell u l-igijiet applikabbli għar-rigward tal-prezentata tal-appelli u t-termini applikabbli.

Fir-rigward ta' deċiżjonijiet tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar, jintbagħat avviż bid-data tad-deċiżjoni lill-partijiet interessati. Dan ma jintbagħatx bil-posta reġistrata u jista' jkun u ġieli kien hemm każijiet fejn in-notifika ma tiġix konfirmata. Id-deċiżjoni tal-EPRT tinqara fil-pubbliku u tingħata kopja lill-partijiet. Id-deċiżjoni ma tinkludix referenzi dwar kif jista' wiehed jappella.

5) Il-partecipanti barranin jiġi pprovduti b'servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni? X'inhuma r-regoli applikabbli?

Il-lingwa tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar hija l-Malti, u s-sentenzi huma wkoll ippublikati bil-Malti. Però dejjem skond l-artikolu 21 Tal-Kap 12 u l-artikolu 12 tal-Kap 551 kull fejn xi wiehed mill-partijiet ma tifhimx il-lingwa li qed tintuża waqt il-proċeduri, jiġi provdut interpretu.

1.8. Regoli proċedurali speċjali

1.8.1. Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali (VIA) - dispożizzjonijiet relatati mad-Direttiva 2003/35/KE

Regoli tal-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali (VIA) speċifiċi għall-pajjiż relatati mal-aċċess għall-ġustizzja

1) Regoli dwar il-locus standi u l-aċċess għall-ġustizzja relatati mal-iskrinjar (il-kundizzjonijiet, l-iskeda taż-żmien, il-pubbliku kkonċernat)

L-Awtorità Tal-Ambjent u r-Rizorsi (ERA) hija l-awtorità kompetenti responsabbli għall-Istudji Dwar l-Impatt Ambjentali (EIA), li huma regolati permezz tar-Regolamenti dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali.(S.L.549.46)

L-iskeda 1 tar-regoli tal-EIA fiha lista tal-proġetti li jistgħu jikkwalifikaw għal EIA. Dettalji aħjar jistgħu jinkisbu minn fuq il-website tal-ERA. Meta proġett jitqies illi jaqa' taħt l-iskeda 1 għandha ssir Dikjarazzjoni ta' deskrizzjoni tal-proġett skond il-kriterji imniżżla fl-iskeda II tar-regoli tal-EIA (S.L.549.46).

Jekk iżvilupp jaqa' taħt kategorija I tal-iskeda I tar-regoli tal-EIA (S.L.549.46) jiskatta mill-ewwel il-proċess tal-EIA , wara li jsir il-PDS.

Jekk il-proposta taqa' taħt il-kategorija II, irid isir EIA dettaljat skond l-iskeda III tal-istess regoli biex jiġi identifikat jekk il-proposta jistax ikollha impatt sinjifikanti skond l-istess proposta. Jekk l-istħarriġ dettaljat ma jirrelevax xi effetti ambjentali sinjifikanti, il-proposta ma jkunx hemm bżonn ta' rapport tal-EIA. Jekk mid-dokument tal-istħarriġ tal-EIA jirriżulta li hemm impatti sinjifikanti, il-proposta ikollha bżonn studji iżjed fil-fond u rapport tal-EIA.

Il-pubbliku ma jipparteċipax fil-proċess ta' stħarriġ tal-EIA.

2) Regoli dwar il-locus standi relatati mal-kamp ta' applikazzjoni (il-kundizzjonijiet, l-iskeda taż-żmien, il-pubbliku kkonċernat)

Fil-każ tal-EIA, ir-regolamenti tal-EIA (S.L.549.46) Maltin jagħtu opportunita lill-pubbliku li jipparteċipa fl-istadju tal-bidu. Skond ir-regola 16(2) entitajiet tal-Gvern, il-Kunsill Lokali tal-inħawi fejn ser isir il-proġett propost, Kunsill Lokali li jistgħu jiġu affettwati, kif ukoll il-pubbliku (inkluż NGO) huma mistiedna mill-awtorità kompetenti (ERA), sabiex jagħmlu r-rakkomandazzjonijiet u l-hsibijiet tagħhom, fi żmien 30 gurnata, fuq kwalunkwe suġġett li jixtiequ jaraw inkluż fit-termini tar-referenza (TOR). It-TOR li huma imfassla għall-proġett, jiddeterminaw il-kontenut tar-rapport tal-EIA.

L-iżviluppatur huwa responsabbli biex jappunta koordinatur tal-EIA u konsulenti indipendenti biex jagħmlu l-istudji neċessarji u jivvalutaw l-impatti tal-parametri ambjentali identifikati fl-EIA TORS.

Is-sejbiet tal-EIA huma imbagħad inkorporati fir-rapport tal-EIA. Dan huwa rapport koordinat imfassal minn koordinatur indipendenti tal-EIA u grupp ta' konsulenti indipendenti. Ir-rapport jikkonsisti f'assessjar koordinat, apprezzamenti tekniċi tal-istudji speċjalizzati u estratt ta' natura mhux teknika. Kif ir-rapport tal-EIA jiġi konkluż, l-iżviluppatur huwa obligat jippubblika notifika fil-gazzetti lokali biex jinforma lill-pubbliku illi rapport tal-EIA ġie mhejji u jinsab depożitat għand l-ERA u issa tista' ssir il-konsultazzjoni pubblika. Kopja diġitali tkun disponibbli fuq il-website tal-Awtorità u jkun hemm perjodu ta' 30 gurnata għall-konsultazzjoni. Fil-frattemp issir konsultazzjoni wkoll ma' entitajiet tal-Gvern, Kunsill Lokali, u NGO. Kummenti magħmulin mill-ERA u l-konsulenti, inkluż il-pubbliku jintbagħtu lill-koordinatur tal-EIA għar-risposta.

Għall-proġetti taħt il-kategorija I trid issir laqgħa pubblika organizzata mill-iżviluppatur waqt jew wara il-perjodu ta' 30 gurnata konsultazzjoni. Kull kumment li jsir waqt il-laqgħa pubblika jew waqt l-perjodu ta' konsultazzjoni huma mgħoddija għand il-koordinatur tal-EIA għar-risposta.

F'dan l-istadju kull revizjoni neċessarja li hemm bżonn issir fir-rapport, issir jew permezz ta' rapport gdid jew addendum ma'dak li hemm.

Kif jintemm il-proċess l-ERA ttipprepara rapport ibbażat fuq is-sejbiet tal-EIA flimkien ma' rakkomandazzjoni. Dan ir-rapport huwa l-bażi li fuqu ttitiehed deċiżjoni dwar l-iżvilupp propost. Jekk l-iżvilupp jiġi approvat dan ikun soġġett għal kondizzjonijiet speċifiċi u monitoraġġ wara l-permess.

3) F'liema stadju/i jista' l-pubbliku jikkontesta d-deċiżjonijiet amministrattivi dwar proġetti ambjentali? Hemm skadenza biex jiġu kkontestati d-deċiżjonijiet?

Konformi mar-regola 34 tar-Regolamenti tal-EIA, kull min iħossu aggravat jista' jappella quddiem l-EPRT kontra deċiżjoni azzjoni jew omisjoni li għandhom x'jaqsmu mar-regoli tal-EIA.

Il-kap 551 tal-igijiet ta' Malta jipprovdi għal appell lill-EPRT. Dan iġid hekk 'kull persuna tista' tappella minn deċiżjoni tal-Awtorità tal-Ambjent u r-Rizorsi biss fil-każ ta' studji ambjentali, aċċess għall-informazzjoni ambjentali u l-prevenzjoni ta' h'sara ambjentali.'

Appell lill-EPRT jista' jsir għal kull raġuni inklużi;

li sar żball materjali fuq fatt;

li kien hemm żball proċedurali;

li kien hemm żball ta' liġi;

li seħħet xi illegalita' nuqqas ta' raġuni, nuqqas ta' konsiderazzjoni ta' effetti kontrari, jew nuqqas ta' proporzjonalita'.

Bil-liġi, appell għandu jsir quddiem l-EPRT fi żmien 30 ġurnata mid-data tal-pubblikazzjoni fuq il-website tad-dipartiment tal-informazzjoni. Fil-każ ta' appell minn deċiżjonijiet li m'hemmx bżonn ikunu ippublikati l-appell irid isir quddiem l-EPRT sa 30 ġurnata mid-data tan-notifika tad-deċiżjoni.

4) Jista' wiehed jikkontesta l-awtorizzazzjoni finali? Taht liema kundizzjonijiet, jekk wiehed ikun individwu, NGO jew NGO barranija?

I-EIA mhux permess jew awtorizzazzjoni. Madanakollu in konformita mar-regola 34 tar-regoli tal-EIA, kull min iħossu aggravat jista' jappella quddiem l-EPRT biex jattakka deċiżjoni, att jew nuqqas li hu regolat mir-regolamenti tal-EIA. Barra minn hekk l-art 47 tal-kap 551 jista' jintuza biex tiġi attakata kwalunkwe deċiżjoni meħuda fl-EIA permezz ta' appell lill-EPRT. Skond dan, kull bniedem jista' jappella deċiżjoni tal-Awtorità Tal-Ambjent u r-Riżorsi, biss fejn jidher studji ambjentali, aċċess għall-informazzjoni ambjentali u prevenzjoni u t-tiswija ta' ħsara ambjentali.

Id-dritt tal-appell lill-EPRT huwa miftuħ għal kullhadd mingħajr bżonn li jintwera xi interess fil-kwistjoni.

Ir-riżultat aħħari tal-proċess ta' EIA hija il-pubblikazzjoni tar-rapport tal-EIA li għandu jittiehed in kunsiderazzjoni meta tittiehed deċiżjoni fuq l-applikazzjoni. Id-deċiżjoni għall-permess tittiehed mill-awtorità kompetenti Maltija (dik li tiddeċiedi l-għoti jew ir-rifjut tal-permess mitlub) bħal per eżempju l-awtorità tal-ippjanar. Għalhekk jekk xi individwi jew NGO jew NGO barranin jixtiequ jikkontestaw proċess ta' EIA jistgħu jirrikorru għar-regola 34 tar-regoli tal-EIA. Jekk applikant, membru tal-pubbliku, NGO jew terz interessat jixtiequ jikkontestaw permess maħruġ mill-awtorità, iridu jaraw il-liġijiet li japplikaw għall-proċess tal-iżvilupp jew tal-għoti tal-permessi. Per eżempju fejn l-awtorità hija dik tal-ippjanar, l-Art 11(e) tal-kap 551 japplika, li jipprovi l-opportunita ta' appell minn deċiżjoni tal-EPRT.

5) Il-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ ġudizzjarju - kontroll fuq il-legalità sostantiva/proċedurali. Il-qorti tista' taġixxi ex officio?

Azzjoni għal reviżjoni ġudizzjarja ta' att amministrattiv, deċiżjoni jew nuqqas fil-proċess tal-EIA tista' tiġi intavolata quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (l-ewwel Qorti). Din il-kawża issir taht l-artiklu 469A 12 tal-kap u trid tiġi preżentata fi żmien 6 xhur mid-data li l-persuna issir taf jew setgħet issir taf b'tali att amministrattiv.

Il-Qorti ma tistax tiftaħ dawn il-proċeduri waħedha.

6) F'liema stadju jistgħu jiġu kkontestati deċiżjonijiet, atti jew omissjonijiet?

Kif inqal aktar il-fuq appell lill-EPRT minn deċiżjonijiet minn deċiżjonijiet amministrattivi, atti jew nuqqasijiet għandu jsir fi żmien 30 ġurnata mill-pubblikazzjoni jew notifika.

Kawża għal reviżjoni ġudizzjarja ta' att amministrattiv fil-Qorti Ċivili trid tiġi preżentata fi żmien 6 xhur mid-data minn meta il-bniedem interessat sar jaf jew seta' jsir jaf b'tali att skond liema kien l-ewwel.

7) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jenħteġ li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' sħarriġ amministrattiv qabel ma wiehed jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Il-kawża ta' reviżjoni ġudizzjarja tapplika biss meta l-liġi ma toffrix azzjoni oħra kontra azzjoni amministrattiva quddiem qorti jew tribunali oħrajn. Dan ifisser illi appell quddiem l-EPRT u l-Qorti tal-Appell ikunu jridu jsiru jekk huma kontemplati fil-liġi.

8) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qorti nazzjonali huwa meħtieġ li tipparteċipa fil-fażi ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva - li tagħmel kummenti, tipparteċipa fis-seduta, eċċ., li ma jfissirx ir-rekwiżit stabbilit fil-punt 12?

Fi proċedura minn deċiżjonijiet tal-ERA quddiem l-EPRT m'hemmx bżonn ta' parteċipazzjoni fil-proċess. Però biex tappella quddiem l-EPRT minn deċiżjonijiet tal-PA, parteċipazzjoni fil-forma ta' registrazzjoni hija meħtieġa. Quddiem il-Qorti Ċivili m'hemmx bżonn ta' parteċipazzjoni qabel però jinħteġ l-interess ġuridiku.

9) Ġust, ekwu – dan kif jiġi applikat fil-ġurisdizzjoni nazzjonali?

Il-Kap 551 tal-liġijiet ta' Malta jgħidilna illi l-EPRT għandu jaderixxi ruħu u jħaddan il-prinċipji xierqa fl-amministrazzjoni u jrispetta d-dritt ta' smiegħ xieraq, inkluż il-prinċipji tal-ġustizzja naturali primarjament; (i) nemo iudex in causa sua u (ii) audi et alteram partem. L-EPRT għandu jassigura l-ugwaljanza bejn il-partijiet fil-proċeduri. Kulhadd għandu jingħata l-opportunita jesprimi ruħu bil-miktub u bil-fomm. Dawn huma prinċipji li jinsabu fil-Kostituzzjoni tagħna u osservati mill-Qorti.

10) Kif inhu implimentat il-kunċett ta' "tempestiv" mil-leġiżlazzjoni nazzjonali?

Kap 551 tal-liġijiet ta' Malta jgħidilna illi l-EPRT irid jasal għad-deċiżjoni fi żmien raġonevoli. Però fl-appelli lill-EPRT mid-deċiżjonijiet tal-ERA m'hemm l-ebda termini stipulati.

Il-Qorti mhumiex marbutin bl-ebda żmien biex jagħtu s-sentenzi.

11) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'inhuma r-rekwiżiti proċedurali sabiex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal dan is-settur apparti d-dispożizzjonijiet nazzjonali ġenerali?

Fir-rigward ta' appell minn deċiżjonijiet meħuda waqt il-proċess tal-EIA, l-effett tad-deċiżjoni ma jiġix sospiż sempliċiment għax ġie intavolat appell, sakemm l-EPRT jew il-Qorti tal-Appell ma jordnawx s-sospensjoni.

Fil-każ illi hemm appell minn approvazzjoni ta' azzjoni li tista' tkun ta' dannu irrisorsibbli lill-ambjent, din l-approvazzjoni tista' tkun sospiża mill-EPRT sad-deċiżjoni finali jekk l-EPRT tħoss illi b'dan il-mod jiġu evitati danni irrisorsibbli lill-ambjent.

Sospensjoni tista' tintalab b'rikors quddiem l-EPRT għas-sospensjoni tal-ezekuzzjoni jew mal-appell jew permezz ta' hrug ta' mandat t'inibizzjoni quddiem il-Qorti.

1.8.2. Prevenzjoni u Kontroll Integrati tat-Tniġġis (IPPC)/Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali (IED) - dispożizzjonijiet relatati mad-Direttiva 2003/35/KE

1) Regoli tad-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali (IED) speċifiċi għall-pajjiż relatati mal-aċċess għall-ġustizzja

S.L.549.77 Regolamenti Dwar il-Prevenzjoni u l-Kontroll Integrat tat-Tniġġis tal-Emissjonijiet Industrijali jgħidilna illi l-awtorita kompetenti għandha tassigura illi l-informazzjoni Prattika għandha tkun aċċessibbli għall-pubbliku.

2) Regoli permanenti, f'liema stadju tista' tikkontesta d-deċiżjonijiet (jekk tkun NGO, NGO barranija, ċittadin)? Id-deċiżjoni finali tista' tiġi kkontestata?

Skond ir-regola 20 ta' S.L.549.77 Regolamenti Dwar il-Prevenzjoni u l-Kontroll Integrat tal-Emissjonijiet Industrijali membri tal-pubbliku li għandhom interess suffiċjenti jista' jkollhom aċċess għal proċedura ta' reviżjoni quddiem il-Tribunal ta' Reviżjoni tal-Ambjent u l-ippjanar biex jikkontestaw deċiżjonijiet, azzjonijiet jew nuqqasijiet taht ir-regolamenti.

Jista' jiġi ntavolat appell fi żmien 30 ġurnata wara deċiżjoni ta' għoti, rikonsiderazzjoni jew tiġdid ta' permess.

Għall-finijiet ta' dawn ir-regoli l-interess ta' NGO li tippromwovi l-interessi ambjentali hu biżżejjed biex tipparteċipa.

Barra minn hekk il-kap 551 jagħti dritt lill-kull min għandu interess suffiċjenti li jkollu dritt ta' kontestazzjoni quddiem l-EPRT dwar il-legalita ta' kull deċiżjoni, azzjoni jew nuqqas f'każijiet ta' żvilupp jew installazzjoni soġġett għal EIA jew permess tal-IPPC.

Wiehed jista' wkoll jiftaħ kawża għar-reviżjoni ta' att amministrattiv fi żmien sitt xhur minn meta jseħh u minn meta seta' jsir jaf li seħh skond meta l-ewwel. Min jagħmel l-azzjoni irid ikollu interess suffiċjenti. Dan il-prinċipju ingħata interpretazzjoni wiesgħa mill-Qorti tagħna fil-każ ta' NGO tal-ambjent. L-individwu però irid juri interess dirett u personali.

3) Regoli dwar il-locus standi u l-aċċess għall-ġustizzja relatati mal-iskrinjar (il-kundizzjonijiet, l-iskeda taż-żmien, il-pubbliku kkonċernat)

Fil-fażi ta' screening m'hemmx parteċipazzjoni tal-pubbliku kontemplat. Membri tal-pubbliku li għandhom interess suffiċjenti għandhom il-proċedura spjegata iżjed 'l fuq biex jikkontestaw f'dan l-istadju.

4) Regoli dwar il-locus standi relatati mal-kamp ta' applikazzjoni (il-kundizzjonijiet, l-iskeda taż-żmien, il-pubbliku kkonċernat)

L-opportunita għall-konsultazzjoni pubblika tingħata waqt il-proċess tal-ippjanar. Din hija spjegata f'1.7.4.2.

Il-membri tal-pubbliku li għandhom interess suffiċjenti għandhom il-proċedura deskritta qabel biex jikkontestaw deċizzjonijiet meħuda.

5) F'liema stadju/i jista' l-pubbliku jikkontesta d-deċizzjonijiet amministrattivi dwar proġetti ambjentali? Hemm skadenza biex jiġu kkontestati d-deċizzjonijiet?

Kif ġa intqal appell lill-EPRT isir fi żmien 30 ġurnata mill-pubblikazzjoni jew notifika.

L-azzjoni għar-reviżjoni ġudizzjarja issir fi żmien 6 xhur minn meta l-individwu sar jaf jew seta' jsir jaf b'dan l-att skond liema jiġi l-ewwel.

6) Il-pubbliku jista' jikkontesta l-awtorizzazzjoni finali?

Il-pubbliku jista' jikkontesta l-permess finali permezz ta' appell quddiem l-EPRT fi żmien 30 ġurnata mill-pubblikazzjoni tas-sentenza jew in-notifika tal-istess.

7) Il-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ ġudizzjarju - kontroll fuq il-legalità sostantiva/proċedurali. Il-qorti tista' taġixxi ex officio? Huwa possibbli li jiġu kkontestati deċizzjonijiet, atti jew omissjonijiet?

Kawża għar-reviżjoni ta' att amministrattiv (inklużi deċizzjonijiet fuq l-ambjent) tista' tinftaħ quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili taħt l-artikolu 469A kap 12.

Atti amministrattivi jistgħu jiġu kkontestati meta jkunu l-kostituzzjoni, jew meta jsiru minn awtorità pubblika li mhix awtorizzata tagħmilhom, jew meta l-awtorità pubblika kisret il-prinċipji tal-gustizzja naturali, jew kisret il-proċedura f'xi stadju li trid tiġi addottata f'dawn il-każijiet, jew ikun hemm abbuż tal-poter tal-awtorità, jew tittieħed fuq bażi ta' irrilevanti jew l-att imur jontra l-liġi. L-azzjoni amministrattiva tinkludi l-għoti ta' permessi, liċenzji, deċizzjonijiet, ordnijiet, warrant, deċizzjoni jew rifjut ta' xi talba tal-appellant.

Il-Qorti tqis il-legalità tal-proċedura tal-att jew l-ommissjoni li qed jiġi kkontestat. Il-Qorti tista' tannulla l-azzjoni u tordna rimedju, però ma tistax tuża d-diskrezzjoni tagħha flok dik tal-awtorità.

Il-Qorti tista' toqgħod fuq il-pariri ta' esperti – imqabnda mill-Qorti stess jew xhieda ex parte sabiex tiddeċiedi fuq kemm kienet raġonevoli d-deċizzjoni meħuda. Dan isir biss biex jiġi stabbilit jekk kienix intużat il-proċedura korretta.

Il-Qorti ma tistax tidda proċeduri bħal dawn waħedha.

8) F'liema stadju jistgħu jiġu kkontestati?

Azzjoni għar-reviżjoni trid tinftaħ fi żmien sitt xhur mid-data li fiha l-persuna interessata saret taf jew setgħet issir taf b'dan l-att amministrattiv, liema jiġi l-ewwel.

9) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jenħteġ li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' sħarriġ amministrattiv qabel ma wiehed jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Ir-reviżjoni ġudizzjarja hija applikabbli biss meta ma teżisti l-ebda forma ta' kkontestazzjoni oħra quddiem Qorti jew Tribunal fi kwalunkwe liġi oħra.

10) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qorti nazzjonali huwa meħtieġ li tipparteċipa fil-fażi ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva – li tagħmel kummenti, tipparteċipa fis-seduta, eċċ.?

Biex ikollok dritt tappella quddiem l-EPRT minn deċizzjonijiet tal-ERA, m'hemm b'żonn ta' parteċipazzjoni qabel dan l-istadju. Biex però tipparteċipa quddiem l-EPRT f'appelli minn deċizzjonijiet tal-PA, f'ċerti każijiet ikollok b'żonn tkun registar bħala terz interessat. Fil-każ tal-Qrati l-ebda parteċipazzjoni ma trid tiġi ppruvata imma irid jeżisti interess ġuridiku.

11) Ġust, ekwu – dan kif jiġi applikat fil-ġurisdizzjoni nazzjonali?

Il-kap 551 tal-Liġijiet ta' Malta jiddikjara illi l-EPRT għandu japplika prinċipji ta' amministrazzjoni ġusta u jirrispetta d-dritt ta' smiegh xieraq tal-partijiet, inklużi l-prinċipji tal-gustizzja naturali speċifikament; (i) nemo judex in causa sua u (ii) audi et alteram partem. L-EPRT irid jassigura illi jkun hemm l-ugwaljanza bejn il-partijiet fil-proċeduri quddiemu. Kull parti għandha tingħata l-opportunita tippreżenta l-argumenti tagħha, sew bil-miktub kif ukoll bil-fomm mingħajr żvantaġġ. Dawn il-prinċipji huma kristallizzati fil-kostituzzjoni tagħna u meqjusa mill-Qrati tagħna.

12) Kif inhu implimentat il-kunċett ta' "tempestiv" mil-legiżlazzjoni nazzjonali?

Il-kap 551 jistipula illi l-EPRT għandha tasal għall-konkluzjonijiet tagħha fi żmien raġonevoli. Kif ġa spjegat (tweġiba 1.7.1.2) hemm termini li fihom l-EPRT għandha tasal għad-deċizzjonijiet tagħha però dawn mhumiex enforzabbli.

Fil-liġi m'hemm l-ebda terminu li fih trid tingħata sentenza. Dan jista' jagħti lok meta appell jew kawża quddiem il-Qrati ikunu għalxejn jekk ma jkunx hemm ordni ta' sospensjoni mill-qrati jew l-EPRT billi l-effett tal-ordni jibda jseħh waqt li l-appelli jkunu għandhom għaddejnin.

13) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'inhuma r-rewiżiti proċedurali biex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal dan is-settur apparti d-dispożizzjonijiet nazzjonali ġenerali?

Fejn jidhru appellji minn deċizzjonijiet ta' għoti ta' permess taħt il-proċess tal-IPPC l-effett tad-deċizzjoni ma jiġix sospiz sempliċiment għax ġie intavolat appell sakemm ma jiġix ordnat mill-EPRT jew il-Qorti tal-Appell.

Fil-każ ta' appell fuq approvazzjoni jew approvazzjoni in parti ta' permess għal azzjoni li tista' tkun ta' dannu irriversibbli għall-ambjent, l-approvazzjoni tista' tkun sospiza mit-Tribunal sakemm jagħti s-sentenza finali jekk l-istess Tribunal iħoss illi jista' jkun hemm konsegwenzi irriversibbli fuq l-ambjent jew raġunijiet oħra ta' natura simili.

Is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tad-deċizzjoni tista' tintalab permezz ta' rikors quddiem l-EPRT prezentat flimkien mal-appell, jew permezz ta' mandat ta' inibizzjoni quddiem il-Qorti skont il-kaz.

Il-kaz.

14) L-informazzjoni dwar l-aċċess għall-gustizzja hija pprovduta lill-pubbliku b'mod strutturat u aċċessibbli?

Ir-Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u l-Kontroll Integrat tat-Tniġġis tal-Emissjonijiet Industrijali (S.L.549.77) jagħtu informazzjoni dwar l-aċċess għall-gustizzja ara risposta għad-domanda 1.7.4.2.

Fl-avviżi dwar id-deċizzjonijiet meħudin mill-ERA u mtellgħin fuq il-website tal-ERA ikun hemm inkluz informazzjoni dwar kif tista' tappella. L-avviżi mibgħuta lill-appellanti rigward permessi ambjentali ukoll jinkludu referenza għal kif tista' tappella.

1.8.3. Responsabbiltà ambjentali[6]

Regoli legali speċifiċi għall-pajjiż relatati mal-applikazzjoni tad-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali 2004/35/KE, l-Artikoli 12 u 13

1) Liema rekwiżiti għandhom jiġu ssodisfati biex persuni fiżiċi jew ġuridici (inklużi NGOs ambjentali) jiksbu revizjoni tad-deċizzjoni meħuda dwar rimedju ambjentali mill-awtorità kompetenti minn qorti jew entità oħra indipendenti u imparzjali skont l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali (ELD)?

S.L. 549.97 Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u r-Rimedju għad-Danni Ambjentali jgħidulna x'rimedji hemm għal min iħossu aggravat mid-danni ambjentali jew theddida imminenti ta' dawn id-danni.

Ir-regola 13 tgħidilna illi l-individwi jew persuni legali li huma affettwati minn danni ambjentali jew li jistgħu jkunu affettwati, jew li għandhom interess suffiċjenti fil-proċess tat-teħid ta' deċizzjonijiet fuq l-ambjent li għandu x'jaqsam mal-ħsara involuta, ikollhom dritt jippreżentaw quddiem l-ERA l-osservazzjonijiet tagħhom fuq incidenti ta' ħsara ambjentali li jafu bihom u jkollhom dritt jitolbu illi l-Awtorità kompetenti tiegħu azzjoni ta' rimedju taħt dawn ir-regoli.

Jekk imbagħad l-individwu jixtieq jikkontesta d-deċiżjoni tal-ERA jew in-nuqqas t'azzjoni, jista' jsir appell lill-EPRT fi żmien 30 gurnata mid-data tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni fuq il-website tad-Dipartiment tal-informazzjoni mill-Awtorità tal-Ambjent u r-Rizorsi jew fi żmien 30 gurnata min-notifika meta ma jkunx hemm bżonn ta'pubblikazzjoni. Peress illi dan hu wieħed minn dawk il-każijiet l-appell isir fi żmien 30 gurnata min-notifika.

Meta l-EPRT tagħti d-deċiżjoni tagħha dik id-deċiżjoni tista' tiġi appellata quddiem il-Qorti tal-Appell fi żmien 20 gurnata.

Skond ir-regolamenti wieħed jitqies illi għandu interess suffiċjenti jekk ikun għamel rappreżentazzjonijiet fir-rigward ta'ħruġ ta'permess, jew jekk jikkwalifika bħala konsulent jew għandu sehem taħt ir-regoli tal-Istudji Dwar l-Impatt fuq l-Ambjent.

Kull NGO li taħdem għall-protezzjoni tal-ambjent titqies bħala li għandha interess biżżejjed għal dan l-iskop.

2) X'inhi l-iskadenza għat-tressiq ta' appelli?

Jekk l-individwu aggravat jixtieq jikkontesta d-deċiżjoni tal-ERA jew in-nuqqas t'azzjoni, jista' jsir appell lill-EPRT fi żmien 30 gurnata mid-data tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni fuq il-website tad-Dipartiment tal-informazzjoni mill-Awtorità tal-Ambjent u r-Rizorsi jew fi żmien 30 gurnata min-notifika meta ma jkunx hemm bżonn ta'pubblikazzjoni. Peress illi dan hu wieħed minn dawk il-każijiet l-appell isir fi żmien 30 gurnata min-notifika.

Meta l-EPRT tagħti d-deċiżjoni tagħha dik id-deċiżjoni tista' tiġi appellata quddiem il-Qorti tal-Appell fi żmien 20 gurnata.

3) Hemm rekwiżiti għal osservazzjonijiet li jakkumpanjaw it-talba għal azzjoni skont l-Artikolu 12(2) tad-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali (ELD) u jekk iva, liema?

Skont S.L.549.97 Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u r-Rimedju għal Danni Ambjentali l-individwi jew persuni legali li huma affettwati minn danni ambjentali jew li jistgħu jkunu affettwati, jew li għandhom interess suffiċjenti fil-proċess tat-teħid ta'deċiżjonijiet fuq l-ambjent li għandu x'jaqsam mal-ħsara involuta, ikollhom dritt jipprezentaw quddiem l-ERA l-osservazzjonijiet tagħhom fuq incidenti ta'ħsara ambjentali li jafu bihom u jkollhom dritt jitolbu illi l-Awtorità kompetenti tiegħu azzjoni ta'rimedju taħt dawn ir-regoli.

Ir-Regolament 13(3) jiddikjara illi t-talba għall-azzjoni għandha tkun akkumpanjata mill-informazzjoni u data in sostenn ta'dak li qed jiġi allegat bħala ħsara ambjentali. Hlief li tkun rilevanti m'hemm l-ebda kriterju ieħor għall-informazzjoni li trid tingħata.

4) Hemm rekwiżiti speċifiċi rigward "plawżibbiltà" biex jintwera li seħhet ħsara ambjentali, u jekk iva, liema?

Anke jekk it-talba għall-azzjoni flimkien mal-osservazzjonijiet magħmula iridu juru illi l-ħsara ambjentali hija realistika' r-regoli ma fihomx definizzjonijiet partikolari, importanti biss illi il-ħsara ambjentali taqa'taħt id-definizzjoni li hemm f'S.L. 549.97.

5) Huwa meħtieġ ċertu mod u/jew skadenzi stabbiliti fir-rigward tan-notifika tad-deċiżjoni mill-awtorità kompetenti lill-persuni fiżiċi jew ġuridiċi intitolati (inklużi l-NGOs ambjentali intitolati)? Jekk iva, liema?

S.L.549.97 Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u r-Rimedju Għal Danni Ambjentali jgħidulna illi l-Awtorità kompetenti għandha kemm jista' jkun malajr, tinforma lill-persuna/i li għamlu s-sottomissjonijiet tagħhom lill-Awtorità, bid-deċiżjoni tagħha li taċċetta jew tirrifjuta t-talba għall-azzjoni flimkien mar-raġunijiet li wasslu għall-konklużjoni. Però għal darb'oħra m'hemm l-ebda terminu biex dan isir.

6) L-Istat Membru japplika estensjoni tal-jedd li tintalab azzjoni minn awtorità kompetenti għal ħsara lill-ambjent f'kawzi ta' theddida imminenti ta' tali ħsara?

Taħt ir-regola 13 ta'S.L. 549.97 talba għall-azzjoni fuq ħsara ambjentali tista'ssir għal waħda mill-attivitajiet mnizzla fir-regola, u r-riskju ta'danni ambjentali kaġun ta'waħda mill-attivitajiet imnizzla hemm.

7) Liema huma l-awtoritajiet kompetenti nnominati mill-Istat Membru?

L-awtorità kompetenti hija l-ERA.

8) L-Istat Membru jeħtieġ li l-proċedura ta' s'ħarriġ amministrattiv tiġi eżawrita qabel ma wieħed jirrikorri għall-proċeduri ġudizzjarji?

Azzjoni għar-reviżjoni ġudizzjarja ta'att amministrattiv (inkluż dawk ambjentali) jistgħu jiġu intavolati quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili. Din l-azzjoni hija bażata fuq l-art 469A kap 12. Din l-azzjoni tista' ssir biss fejn l-ebda liġi oħra ma tagħti rimedju. Għalhekk iridu jiġu eżawriti l-proċeduri kollha l-oħra qabel ma bniedem jirrikorri għal dan ir-rimedju.

1.8.4. Regoli ta' proċeduri transfruntieri f'kawzi ambjentali

1) Hemm regoli dwar l-involvement ta' pajjiżi oħra? F'liema stadju tal-proċedura hemm il-possibbiltà li jiġu kkontestati deċiżjonijiet ambjentali?

Ir-Regolamenti dwar il-Valutazzjoni Tal-impatti Ambjentali (S.L.549.46) jipprovdu għall-konsultazzjoni oltre konfini fis-sezzjoni vii tal-imsemmija regolamenti. Meta l-Ministru tal-Ambjent isir jaf illi xi proġett gewwa Malta jista'jaffettwa l-ambjent ta'pajjiż ieħor tal-EU, jew xi stat jagħmel talba, il-Ministru għandu javza ll dak l-istat kemm jista' jkun malajr u mhux iktar tard minn meta jaf jaf il-pubbliku Malti. L-avviż għandu jku jinkludi; Informazzjoni dwar il-proġett u l-sit flimkien mal-konsegwenzi li jista' jkun hemm oltre konfini.

Informazzjoni fuq xi deċiżjonijiet li jistgħu jittieħdu

Kull informazzjoni oħra rilevanti skont il-Ministru.

Il-Ministru għandu jagħti lill-dan l-istat 30 gurnata biex jindika jixtieq jieħu sehem fil-proċess tad-deċiżjoni ambjentali, studju dwar l-impatt ambjentali skont il-każ.

Jekk stat ieħor jqis illi l-ambjent tiegħu ser jiġi affettwat ħazin minn proġett li ser isehh go Malta u ma giex notifikat b'avviż kif suppost, il-Ministru għandu jgħaddi l-informazzjoni kollha xierqa u jzomm diskussjonijiet dwar jekk jistax ikun hemm impatt negattiv oltre konfini.

Jekk l-istat interessat jinforma lill-Ministru illi bi ħsiebu jipparteċipa fil-proċess il-Ministru għandu jgħaddi l-informazzjoni kollha meħtieġa skont ir-regolamenti.

L-istat interessat jista'jidhol f'konsultazzjonijiet mal-Ministru dwar;

l-effetti oltre konfini tal-proġett;

alternattivi possibbli għall-proġett;

miżuri li jistgħu jittieħdu sabiex jiġu mitigati jew eliminati xi effetti;

monitoraġġ ta'dawn il-miżuri u tal-proġett;

assistenza reċiproka għat-tnaqqis tal-impatt tal-proġett;

kull miżura li titqies siewja għall-proġett.

Għal dan l-iskop l-istat interessat għandu jfittieghem mal-Ministru għal perjodu raġonevoli għall-konsultazzjoni, dejjem skond in-natura, skop u daqs tal-proġett u fejn ser isir. L-istat interessat għandu wkoll jipprovdi lill-Ministru dettalji dwar l-ambjent li ser jiġi milqut gewwa l-pajjiż fejn din l-informazzjoni hija meħtieġa għar-rapport.

L-istat interessat jista' wkoll jirranġa biex l-informazzjoni tingħata lill-pubbliku tiegħu fi żminijiet raġonevoli sabiex ikunu jistgħu jaqsmu l-fehmiet tagħhom u jipparteċipaw fil-proċess tad-deċiżjoni qabel ma jingħata permess għall-proġett. L-istat interessat għandu jgħaddi l-opinjoni lill-Ministru fiż-żmien stipulat fir-regolamenti, li imbagħad għandu jgħaddihom lill-ERA.

Il-Ministru għandu jinforma lill-istat interessat bid-deċiżjoni meħuda fuq il-proġett flimkien mal-konsiderazzjonijiet u r-raġunijiet fuqieħ ittieħdet id-deċiżjoni.

Dan flimkien mat-termini u l-kundizzjonijiet u informazzjoni dwar il-partiċipazzjoni pubblika. Din l-informazzjoni tista' tingħata mill-istat lill-pubbliku tagħha.

Jekk tinstab informazzjoni addizzjonali fuq l-effetti oltre konfini ta'proġett ibbażat gewwa Malta, li ma kienitx magħrufa fiż-żmien meta kienet qed tittieħdet id-deċiżjoni u li setgħet taffettwa d-deċiżjoni, u tiġi fidejn il-Ministru jew f'idejn l-istat interessat, qabel ma jibda l-proġett, il-Ministru għandu jinforma lill-istat interessat u vice versa skont il-każ. F'każ bħal dan z-żewġ partijiet jistgħu jitolbu illi jsiru taħditiet dwar jekk id-deċiżjoni għandhiex tiġi revokata.

Meta l-monitoraġġ ta'proġett jew xi analiżi li ssir wara t-tmiem ta'proġett jirriveva impatti sinjifikanti oltre konfini jew fatti li jistgħu jwasslu għal dan, il-Ministru għandu jinforma lill-Istat u vice versa skond il-kaz. Iz-zewġ partijiet għandhom imbaggħad jaraw x'miżuri għandhom jittieħdu biex jirriduċu, jeliminaw, jzommu jew itaffu dan l-impatt, kif ukoll tingħata għajna reċiproka għal dan l-iskop.

Il-komunikazzjoni bejn l-Istati tkun regolata u soġġetta għall-ligijiet ta'Malta.

Ir-regola 26 tar-regoli tal-EIA jirregolaw l-proċedura meta proġett fi stat barrani jista' jkollu impatt fuq it-territorju Malti.

Ir-regola 27 tar-regoli tal-EIA tipprovdi għal sitwazzjoni fejn proġett jew serje ta'proġetti mhux imnizzla fl-iskeda l tar-regoli tal-EIA (jew fil-ligijiet korrespondenti ta'stat) jista' jkollhom impatt oltre konfini. F'kazijiet bħal dawn il-Ministru responsabbli għall-ambjent jista' fuq parir tal-ERA jista' jidhol f'taħditiet mal-Istat, u dawn ir-regoli jidhru fis-sehħ.

Ir-Regolamenti dwar Stima Ambjentali Strateġika wkoll jipprovdu għall-konsultazzjoni lil hinn mill-konfini tagħna permezz tar-regola 8, li tgħidilna li; Meta l-awtorità responsabbli taħseb illi t-tweġġ ta'pjan jew program fit-territorju tagħna jista' jkollu impatt fuq l-ambjent fi stat membru ieħor, jew meta stat membru li jista' jiġi affettwat jagħmel talba, l-Istat membru li fit-territorju tiegħu ikun qed jithejja l-proġett għandu minnufih qabel ma jiġi addottat, jgħaddi kopja tal-pjan flimkien mar-rapport ambjentali lill-Istat membru l-ieħor.

Ir-Regolamenti dwar il-Prevenzjoni u r-Rimedju għal danni Ambjentali wkoll jagħtu provvedimenti fuq danni ambjentali oltre konfini, li jista' jeffettwa membri stati tal-Unjoni Ewropea. Jekk issir ħsara ambjentali Malta jkollha tagħti l-informazzjoni kollha meħtieġa lill-Istati tal-EU affettwati.

2) Kunċett ta' pubbliku kkonċernat?

L-idea ta'pubbliku kkonċernat f'kuntest oltre konfini hija bħal dik gewwa l-pajjiżi; jew individwi jew entitajiet legali jew NGO ambjentali. M'hemm lista ta' każijiet fejn wieheġ jista' jagħmel bejn qrati ta'pajjiżi differenti. L-għażla tiddependi fuq il-qrati li qed jieħdu ħsieb il-kaz.

3) L-NGOs tal-pajjiż affettwat għandhom locus standi? Meta u lil liema qorti għandhom jissottomettu l-appelli tagħhom? Għal liema għajna proċedurali huma eliġibbli (għajna legali, talba għal rimedju b'mandat ta' inibizzjoni, miżuri kawtelatorji, pro bono)?

Il-prinċipju ta'nuqqas ta'diskriminazzjoni huwa applikabbli u NGO tal-pajjiżi affettwati li huma registrati fl-EU għandhom l-istess locus standi ta'NGO lokali. M'hemm l-ebda forma ta'għajna proċedurali għal l-NGO lokali kif ukoll dawk barranin.

4) L-individwi tal-pajjiż affettwat għandhom locus standi? Għal liema għajna proċedurali huma eliġibbli (għajna legali, talba għal rimedju b'mandat ta' inibizzjoni, miżuri kawtelatorji, pro bono)?

Sakemm mhux dikjarata fil-ligi applikabbli bħal fil-kaz tal-aċċess għall-informazzjoni ambjentali, EIA u IPPC, m'hemm dritt għall-aċċess għall-gustizzja għal individwi li m'għandhomx interess dirett. Dan japplika l-istess għal individwi li m'għandhomx interess dirett. Dan japplika l-istess għal individwi f'pajjiżi affettwati.

5) F'liema stadju tiġi pprovduta l-informazzjoni lill-pubbliku kkonċernat (inklużi l-partijiet ta' hawn fuq)?

L-Istat affettwat għandu jirċievi l-informazzjoni minnufih u mhux iktar tard minn meta jiġi infurmat il-pubbliku Malti.

6) X'inhuma l-iskedi ta' żmien għall-involvement tal-pubbliku, inkluż l-aċċess għall-gustizzja?

Hemm terminu ta'30 ġurnata għal appell minn deċiżjoni dwar it-termini ta'referenza tal-EIA u 30 ġurnata oħra għall-konsultazzjoni fuq ir-rapport tal-EIA.

7) Kif tingħata l-informazzjoni dwar l-aċċess għall-gustizzja lill-partijiet?

Informazzjoni rigward il-proċess ta'konsultazzjoni pubblika, perjodi ta'konsultazzjoni, termini ta'referenza tal-EIA, u r-rapporti finali tal-EIA huma ppublikati fuq il-website tal-ERA. NGO, kunsilli lokali u partijiet oħra interessati jirċievu posta elettronika. Ma tingħatax informazzjoni dwar kif għandek tattakka l-EIA man-notifiki mibgħuta.

8) Il-partecipanti barranin jiġi pprovduti b'servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni? X'inhuma r-regoli applikabbli?

L-informazzjoni hija ppublikata bl-Ingliż u m'hemm traduzzjoni tagħha għall-barranin.

9) Hemm xi regoli rilevanti oħrajn?

Le.

[1] Artiklu 9(2)

[2] Artiklu 116

[3] Artiklu 50(1) Att EPRT (Kap 551)

[4] Artiklu 589. Kap 12

[5] Artiklu 47(3) kap 551

[6] Ara wkoll il-Kawża C-529/15.

L-aħħar aġġornament: 03/08/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew deċiżjoni ta' tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabieħ tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

1.1. Deċiżjonijiet, atti jew omissjonijiet dwar attivitajiet speċifiċi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-UE iżda barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttivi VIA u IED (VIA (Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali), IED (id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali))^[1]

1) X'inhuma r-regoli statutorji nazzjonali applikabbli dwar il-locus standi kemm għall-individwi kif ukoll għall-NGOs li jixtiequ jiksbu a) sfħarriġ amministrattiv u b) kontestazzjoni legali quddiem qorti nazzjonali fir-rigward tal-proċeduri għall-adozzjoni tad-deċiżjoni, l-att jew l-ommissjoni u l-kontenut tagħhom (partikolarment, il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu sodisfatti u kwalunkwe skadenzi li japplikaw għas-sottomissjoni ta' kontestazzjoni)? Kemm huwa effettiv il-livell ta' aċċess għall-qrati nazzjonali fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-QGUE u ta' kwalunkwe ġurisprudenza nazzjonali relatata?

Deċiżjonijiet, azzjonijiet jew nuqqasijiet li jaqgħu taħt l-iskop tal-ligijiet ambjentali tal-EU imma li huma barra l-ambitu tad-direttiva tal-EIA u IED, jistgħu jiġu kontestati taħt żewġ proċeduri skond liema entità għamlet l-azzjoni l-ommissjoni jew id-deċiżjoni.

Appell minn deċiżjonijiet meħudin mill-ERA

L-ERA hija l-awtorità kompetenti li hija mistennija illi tagħmel numru sostanzjali ta' deċiżjonijiet jew toħroġ regoli, ordnijiet jew awtorizzazzjonijiet li jaqgħu taħt l-iskop tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-EU. Għal dak li għandu x'jaqsam ma dawn it-tipi ta' deċiżjonijiet jeżisti l-appell taħt l-artiklu 47 tal-kap 551.

Dan igħidilna illi l-partijiet jistgħu jappellaw mid-deċiżjonijiet tal-ERA u l-EPRT skont l-att Dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent u r-regoli li fih, u li kull persuna tista' tappella minn deċiżjoni tal-Awtorità tal-Ambjent u r-Riżorsi fil-kaz ta' studji fuq l-impatt ambjentali, aċċess għall-informazzjoni ambjentali u l-prevenzjoni u t-tiswija ta' ħsara ambjentali.

Dan ifisser illi kull decizjoni tal-ERA magħmula skont l-Att Dwar il-Protezzjoni Ambjentali tista' tiġi appellata minn terzi bħall-applikant li għie m'caħħad minn permess ambjentali jew terz li jkun oġġezzjona għall-hruġ tal-imsemmi permess mill-ERA. It-tieni parti ta' dina l-liġi tipprovdni għal appell minn kull persuna fi tlett sitwazzjonijiet ikkontemplati fl-istess liġi.

Appell lill-EPRT jista' jsir għal kwalunkwe raġuni inkluż;

meta jsir żball fuq il-fatti;

meta jsir żball fuq il-proċedura

meta jsir żball ta' liġi

meta jkun hemm illegalità, nuqqas ta' raġuni, nuqqas ta' konsiderazzjoni ta' fatti kontrarji, jew nuqqas ta' proporzjonalità.

In-nuqqas ta' osservanza tal-leġislazzjoni ambjentali tal-EU tista' titqies bħala żball proċedurali jew żball ta' liġi u għalhekk tista' titqies bħala raġuni għall-appell taħt din il-liġi.

Ta' min jinnota illi id-definizzjoni ta' persuna taħt din il-liġi tinkludi assoċjazzjoni jew grupp ta' nies, sew jekk registrati bħala korp legali jew le. Dan jaqbel mad-definizzjoni ta' individwu taħt il-kap 549 tal-Liġijiet ta' Malta (l-Att dwar il-Protezzjoni Ambjentali) li jiddefinixxi bħala "individwu" korp jew assoċjazzjoni ta' nies sew jekk għandhom personalità ġuridika jew le u li tinkludi għaqdiet volontarji ambjentalisti. Għalhekk kemm individwi kif ukoll għaqdiet li jhossuom aggravati mid-decizjoni jistgħu jappellaw. L-appellanti m'għandhomx għalfejn juru xi interess ġuridiku kif mifhum bil-liġi, biżżejjed però illi juru raġunijiet ibbażati fuq konsiderazzjonijiet ambjentali fl-appell tagħhom.

Għal dak li huma termini biex tappella, l-appell irid jiġi preżentat fi żmien 30 ġurnata mid-data tal-pubblikazzjoni tad-decizjoni mill-ERA fuq il-website tad-dipartiment tal-informazzjoni. Appelli minn decizjonijiet illi m'għandhomx għalfejn jiġu publikati għandhom jiġu ppreżentati quddiem l-EPRT fi żmien 30 ġurnata mid-data tan-notifika tad-decizjoni. Fil-preżenti id-decizjonijiet tal-ERA mhumiex ippublikati fuq il-website tad-Dipartiment Tal-Informazzjoni. Ma teżistix l-anqas sistema regolari ta' notifikati ta' decizjonijiet ordnijiet jew awtorizzazzjonijiet magħmula mill-ERA lil terzi, għalhekk qatt m'hu ċar meta jiskadi t-terminu tal-appell. Wieheh jippreżumi illi t-terminu ta' 30 ġurnata jibda jiddekorri minn meta l-individwu jsir jaf bid-decizjoni.

Appell minn decizjoni tal-EPRT jista' jsir lill-Qorti tal-Appell fuq punti legali biss. Dan l-appell irid isir fi żmien 20 ġurnata minn meta l-EPRT tagħti d-decizjoni tagħha fil-pubbliku.

Decizjonijiet meħudin minn entitajiet oħra

Jekk id-decizjoni li qed tiġi kontestata toħroġ minn entità oħra mhux l-ERA, bħal per eżempju dipartiment tal-Gvern jew ministeru tista' tintalab revizjoni tal-att amministrattiv kif ġej. Din il-kawża trid isir fi żmien 6 xhur mid-decizjoni jew minn meta r-rikorrent seta jsir jaf bid-decizjoni liema jiġi l-ewwel.

Kemm hu effettiv l-aċċess għall-Qrati jibqa' xi ftit dubjuż peress illi hemm ftit ċans li tingħata sospensjoni tal-ordnijiet (kif ġa spjegat) u minħabba illi l-Qrati jdumu biex jagħtu d-decizjoni tagħhom. Kawża ta' revizjoni taf tiehu 6 jew 7 snin biex tinqata', u għalhekk wara dan il-perjodu l-punt jibqa' biss wieheh akkademiku. Bħala eżempju nistgħu nieħdu l-kawża li saret kontra l-estensjoni taz-zoni tal-iżvilupp gawwa Malta. Din il-kawża nfetħet minn ENGO lokali fl-2007[2] u s-sentenza għadha ma ngħatx wara 13 il-sena Barra l-fatt illi din għadha ma nqatgħetx, hemm ukoll possibilita ta' appell mis-sentenza li jfisser illi m'hemmx rimedju effettiv.

2) X'inhu l-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ amministrattiv (jekk applikabbli) u tal-istħarriġ ġudizzjarju (jekk applikabbli)? Dan ikopri kemm il-legalità proċedurali kif ukoll dik sostantiva?

Appell għar-revizjoni amministrattiva quddiem l-EPRT jista' jiġi nvolat rigward medda ta' aggravji varji kif fuq spjegat. Dawn jinkludu aggravji kemm proċedurali kif ukoll sostanzjali.

Azzjoni għar-revizjoni ġudizzjarja ta' atti amministrattivi (inkluż dawk ambjentali) tiġi preżentata quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili bħala l-ewwel Qorti. Din il-kawża ssir a bażi tal-artiklu 469A tal-kap 12 tal-liġijiet ta' Malta.

Atti amministrattivi jistgħu jiġu kontestati meta jkuru l-provvedimenti tal-Kostituzzjoni, jew meta jsiru minn minn awtorità pubblika li m'għandhiex il-poter li toħroġhom, jew meta l-awtorità pubblika naqset milli tosserva l-prinċipji tal-ġustizzja naturali ('nemo iudex in causa propria' u 'audi alteram partem'), jew dawk tal-proċedura meta tittiehed id-decizjoni jew fit-tnejn tagħha, jew l-att amministrattiv jinvolvi abbuż tal-poter tal-awtorità pubblika peress illi jkun sar għal skopijiet illeċiti jew fuq bażi ta' konsiderazzjonijiet irrilevanti ; jew dan l-att imur kontra l-liġi. Atti amministrattivi jinkludu l-hruġ minn awtorità pubblika ta' ordni, licenzja, permess, warrant, decizjoni jew rifjut għal xi domanda tal-appellant.

Il-Qorti tħares lejn il-legalità tal-att jew in-nuqqas li qed jiġi attakkat. Il-Qorti tista' tannulla l-att jew in-nuqqas li qed jiġi kontestat u tista' wkoll tordna rimedju jew kumpens, ma tistax pero tissostitwixxi d-diskrezzjoni tagħha għal dik tal-awtorità li kkommetiet l-att.

Waqt is-smiegħ tal-kawża għar-revizjoni quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili, tista' issir talba għal referenza preliminari skont l-[artiklu 267](#) tat-Trattat tal-Funzjoni tal-EU (TFEU), sabiex il-Qorti Ewropea tiddikjara jekk il-liġi nazzjonali hijiex konformi ma' dik Ewropea. Hija biss l-ogħla Qorti li hija obligata tagħmel din it-talba jekk tħoss li hemm bżonnha. L-ewwel Qorti għalhekk tista' tiċħad tali talba għar-referenza, f'liema każ din tista' tiġi mitluba waqt il-proċeduri quddiem l-Appell.

Ir-revizjoni ġudizzjarja tista' ssir ukoll permezz ta' kawża għal ksur tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem bħal ngħidu aħna d-dritt ta' smiegħ xieraq fi żmien raġonevoli. Dan id-dritt jiġi mqajjem biex ikunu jistgħu jiġu applikati n-normi taħt il-konvenzjoni Aarhus u regoli oħra tal-EU fuq il-partecipazzjoni pubblika. Id-dritt għall-hajja jista' wkoll jiġi mqajjem li jinkludi d-dritt għal ambjent b'saħħtu, u li l-att li qed jiġi attakkat jista' jkun li jmur kontra l-art.37 tad-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali li jeżigi livell għoli ta' protezzjoni ambjentali u tiġib fil-kwalità tal-ambjent[3].

Il-persuna illi tiffaħ kawża bħal din trid turi interess ġuridiku dirett b'dan illi l-allegat ksur tad-drittijiet umani jolqot lilu personalment (art.46(1) Kostituzzjoni ta' Malta).[4]

3) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jien tiegħ li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' stħarriġ amministrattiv qabel ma wieheh jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Rimedju permezz ta' revizjoni ġudizzjarja jista' jintalab biss meta ' il-mezz li bih tista' titlob rimedju kontra att partikolari amministrattiv quddiem Qorti jew Tribunal ma jinstab fl-ebda liġi'. Dan ifisser illi jekk kien hemm xi mezz ieħor ta' rimedju dan ikun irid jiġi eżawrit qabel ma ssir azzjoni għar-revizjoni ġudizzjarja.

Qabel ma wieheh jiffaħ kawża kostituzzjonali, irid ikun ċert illi r-rimedji l-oħra kollha ikunu eżawriti. Il-Qorti Kostituzzjonali għandha d-diskrezzjoni però illi tiddeciedi illi żżomm il-ġurisdizzjoni fil-kawża jekk tħoss illi r-rimedji alternattivi mhumiex aċċessibbli, adegwati, u effettivi (dawn il-prinċipji ħarġu minn Ryan Briffa vs Avukat Ġenerali dec.14 at' Marzu 2014).[5]

4) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qrati nazzjonali huwa meħtieġ li ttipartecipa fil-fażi ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva – li tagħmel kummenti, tippartecipa fis-seduta, eċċ.?

Il-partijiet jistgħu jirrikorru għall-azzjoni ta' revizjoni ġudizzjarja jekk ikunu eżawrixxu r-rimedji kollha l-oħra. Ir-rimedju l-ieħor li jridu jeżawrixxu l-partijiet huwa dak tal-appell. L-appell jeżisti għal kull min iħossu aggravat minn decizjoni – mhux neċessarjament dawk li ppartecipaw fil-proċess amministrattiv. Għalhekk , jista' jingħad illi partecipazzjoni qabel mhijix rekwiżit.

Barra minn hekk, hemm ċirkostanzi fejn m'hemmx fażi ta' konsultazzjoni pubblika waqt proċedura amministrattiva, u għalhekk partecipazzjoni qabel ma tkunx possibbli. Din ma tkunx ostaklu għal azzjoni ta' revizjoni ġudizzjarja.

Jista' jkun hemm kazijiet fejn m'hemm proċedura tal-appell kontemplata (bħal meta tittiehed deċiżjoni amministrattiva minn awtorità pubblika li mhix I-ERA jew minn ministru) u b'riżultat ta'dan l-azzjoni għar-reviżjoni tkun l-unika rimedju li fadal. F'dan il-każ il-kwistjoni tal-partecipazzjoni ma titqajjimx. Biex tidher quddiem l-EPRT u tikkontesta ċerti deċiżjonijiet, partecipazzjoni permezz ta'registrazzjoni bħala terz interessat hija xi drabi meħtieġa.

5) Hemm xi raġunijiet/argumenti prekluzi mill-fażi tal-istħarrig ġudizzjarju?

Ir-raġunijiet għar-reviżjoni ġudizzjarja huma mnizzlin fir-risposta 2,2 aktar l-fuq. Huma wiesgħin ħafna – speċjalment peress illi att amministrattiv li jmur kontra l-ligi jista' jiġi attakkat. Il-medda ta'okkażjonijiet li wiehed jista' jattakka att amministrattiv tista' tagħti lok għall-interpretazzjoni illi att amministrattiv li jmur kontra l-ligi Ewropea jista' jiġi kontestat.

6) Ġust, ekwu – dan kif jiġi applikat fil-ġuriżdiżjoni nazzjonali?

Il-kap 551 tal-ligijiet ta'Malta jiddikjara illi l-EPRT għandu jaderixxi ruħu mal-prinċipji tal-amministrazzjoni ġusta u jirrispetta d-dritt tal-partijiet għal smiegħ ġust, inkluż il-prinċipji tal-ġustizzja naturali, bħal : (i) nemo judex in causa sua u (ii) audi et alteram partem. L-EPRT għandu jassigura ugwalita fil-proċedura bejn il-partijiet fil-proċeduri. Kull parti għandha tingħata opportunita tipprezenta l-każ tagħha sew bil-miktub kif ukoll bil-fomm mingħajr l-ebda żvantaġġ. Dawn il-prinċipji jinsabu fil-Kostituzzjoni tagħna u jiġu osservati mill-Qrati tagħna. Teżisti ħafna kazistika rigward il-parita tal-armi quddiem il-Qorti u din toħroġ minn diversi oqsma tal-ligi.

7) Kif inhu implimentat il-kunċett ta' "tempestiv" mil-legiżlazzjoni nazzjonali?

Meta jiġi preżentat appell minn deċiżjoni tal-ERA quddiem l-EPRT, ma jeżistux termini li fihom l-EPRT trid tasal għad-deċiżjoni tagħna. L-anqas m'hemm indikazzjoni ta'meta l-EPRT għandha tiddeciedi rikors għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-permess, awtorizzazzjoni, jew deċiżjoni li qed tiġi kontestata. M'hemm termini li fihom il-Qrati jridu jaslu għad-deċiżjoni – li hija waħda mill-ikbar ostakoli għall-aċċess għall-ġustizzja.

Appellanti li l-appelli tagħhom ilhom quddiem l-EPRT jew il-Qrati nazzjonali għal żmien ezagerat jistgħu jifthu kawża għal ksur tad-drittijiet konstituzzjonali tagħhom li l-kawża għandha tinqata fi żmien raġonevoli. Din tinvolti però spejjeż oħra li l-NGO ma jistgħux iħallsu peress illi ma jibbenefikawx minn għajjuna legali.

8) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'inhuma r-ekwiżiti proċedurali sabiex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal kull settur apparti mid-dispożizzjonijiet nazzjonali ġenerali?

Waqfien temporanju jista' jinkiseb permezz ta'mandat t'inibizzjoni, fejn il-Qorti tintalab twaqqaf persuna milli tagħmel xi haġa li tista' tkun ta' preġudizzju lil min qed jitlob il-ħruġ tal-mandat. Il-Qorti ma tordnax il-ħruġ ta'dan il-mandat jekk ma tkunx sodisfatta li l-mandat huwa neċessarju biex jiġu preżervati d-drittijiet ta' min qed jitlob il-ħruġ tal-mandat u li prima facie ir-rikorrent għadu d-dritt li qed jivvanta. Il-Qrati Maltin jagħtu importanza wkoll li ħsara trid tkun irrimedjabbli – jew li ma tistax tkun kompensata bi flus. Dawn huma kriterji iebsin biex tissodisfa għax teoretikament kull azzjoni jew deċiżjoni tista' tkun revokata.

Il-Qorti trid tkun sodisfatta, li wara tisma' r-raġunijiet, jekk ma jinħariġx il-mandat, il-preġudizzju għar-rikorrent ikun ferm aghar minn dak li kieku jifha lja jsir dak li qiegħed jintalab li jitwaqqaf.

Jekk il-Qorti tilqa' t-talba għall-ħruġ tal-mandat t'inibizzjoni, ir-rikorrent irid jifha kawża fi żmien 20 ġurnata. F'dan il-każ il-kawża tkun dik li titlob ir-reviżjoni ġudizzjarja. M'hemm regoli speċjali li japplikaw.

9) X'inhuma r-regoli tal-spejjeż biex titressaq kontestazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja f'dawn l-oqsma? X'inhuma l-konsegwenzi possibbli jekk wiehed jitlef kawża quddiem il-qorti? X'inhuma s-salvagwardji kontra li l-ispejjeż ikunu projbittivi, u dawn jinkludu referenza statutorja speċifika għal rekwiżit li l-ispejjeż m'għandhomx ikunu projbittivi?

L-ispejjeż għall-prezentata ta'mandat t'inibizzjoni fil-Qrati Ċivili jtitlghu għal 250-300 ewro fi spejjeż tar-registru (jiddependi kemm hemm partijiet x'tinnotifika). L-ispejjeż dovuti lill-avukat u l-prokuratur legali għat-tnejja tal-mandat iridu jidiedu ma'dawn. Anke jekk teżisti tariffa uffċjali għal dawn il-ħlasijiet din ma tinkludix spejjeż extra-ġudizzjarji li jistgħu jtitlghu mhux fit.

Wara l-mandat t'inibizzjoni trid issir il-kawża għar-reviżjoni ġudizzjarja. L-ispejjeż tar-registru għal din il-kawża jtitlghu bejn il-200 sa 500 ewro. Hemm spejjeż oħrajn involuti bħal taħrikiet ta'xhieda u ħlas t'esperti.

Il-Qorti tqassam l-ispejjeż skont ir-rebħu t-telf. Min jitlef il-kawża x'aktarx ikollu jħallas l-ispejjeż. Dawn l-ispejjeż jistgħu jtitlghu għal eluf.

M'hemm xejn fil-ligi li ma tħallix l-ispejjeż jtitlghu. Dan huwa t'ostakolu għal individwi u NGO jiffaċċjaw meta jkunu qed ifittxu ġustizzja ambjentali. Barra minn hekk min japplika għall-ħruġ ta'mandat t'inibizzjoni jaf jintalab jagħti garanzija f'każ li jista' jitlef il-kawża. Għal darb'oħra din tista' tkun ta'ostakolu għal-individwi u NGO li huma partijiet f'kawżi t'interess pubbliku.

1.2. Deċiżjonijiet, atti jew ommissjonijiet dwar il-proċeduri amministrattivi li għandhom jiġu segwiti għal konformità mal-legiżlazzjoni nazzjonali ta' implimentazzjoni għad-Direttiva 2001/42/KE dwar l-Istima Ambjentali Strateġika (SAS)[6]

1) X'inhuma r-regoli statutorji nazzjonali applikabbli dwar il-locus standi kemm għall-individwi kif ukoll għall-NGOs li jixtiequ jiksbu a) s'f'arriġ amministrattiv u b) kontestazzjoni legali quddiem qorti nazzjonali fir-rigward tal-proċeduri għall-adozzjoni tad-deċiżjoni, l-att jew l-ommissjoni (partikolarment, il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfati u kwalunkwe skadenzi li japplikaw għas-sottomissjoni ta' kontestazzjoni)? Kemm huwa effettiv il-livell ta' aċċess għall-qrati nazzjonali fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-QĠUE u ta' kwalunkwe ġurisprudenza nazzjonali relatata?

Ir-Regolamenti dwar Stima Ambjentali Strateġika 2010 (avviż legali 497 ta'2010 S.L.549.61) jissimplifikaw il-proċess tal-VAS f'Malta.

Skont ir-regoli min jipproponi pjanijiet fis-settur pubbliku huwa responsabbli li jagħmel SEA tal-programmi u l-pjanijiet u jirreferu għalihom bħala "awtoritajiet responsabbli. Fil-kapaċita tagħhom ta'proponenti ta'pjanijiet huma jiddeterminaw jekk hemmx bżonn ta'SEA skont kif provdut f'S.L.549.61.

Ir-regolamenti jistipulaw illi is-SEA Focal Point hija l-awtorità kompetenti għall-finijiet tar-regolamenti. Is-SEA focal point hija komposta minn chairperson u żewġ membri oħra. L-awtorità kompetenti tista'titlob lill-awtorità responsabbli tagħti pjan dettaljat jew programm deskrittiv li jidentifika l-effetti fuq l-ambjent. L-awtorità kompetenti imbagħad tieħu deċiżjoni jekk hemmx bżonn SEA. Id-deċiżjoni hija finali.

Ir-regolamenti jistipulaw illi m'għandhomx ifissru illi l-awtorità kompetenti għandha tkun responsabbli għas-SEA u li kull SEA li hemm bżonn għandu jaqa'taht l-awtorità responsabbli.

M'hemm provist rimedju jekk xi ħadd irid jikkontesta xi parti mis-SEA. Tista' ssir biss kawża għar-reviżjoni taht l-art 469A quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili. Azzjoni għar-reviżjoni ta'atti ġudizzjarji li jmorru kontra l-Kostituzzjoni tista' tinfetax, flimkien ukoll jekk l-atti jinħarġu minn awtorità pubblika li mhijex awtorizzata toħroġhom, jew meta awtorità pubblika naqset milli tosserva l-prinċipji tal-ġustizzja naturali jew proċeduri obligatorji fl-atti amministrattivi jew fit-tnejja tagħhom, jew meta l-att amministrattiv jikkostitwixx abbuż tal-poter bi skopijiet illeċiti jew fuq konsiderazzjonijiet irrelevanti, jew meta l-att jmur kontra l-ligi. Att amministrattiv jinkludi l-ħruġ minn awtorità pubblika ta'ordnijiet, permessi, warrant, deċiżjoni jew rifjut ta'xi talba tal-appellant. Fis- xenarju tas-SEA, azzjoni għar-reviżjoni ġudizzjarja tista' issir kontra l-awtorità responsabbli (dik li qed tipproponi), l-awtorità kompetenti (is-SEA Focal Point) u kull awtorità oħra li setgħet kienet involuta fil-proċess.

Kawża għar-reviżjoni ġudizzjarja trid tiġi preżentata fi żmien sitt xhur mid-deċiżjoni jew azzjoni li qed tiġi attakkata, jew sitt xhur minn meta l-bniedem seta' sar jaf biha, liema jiġi l-ewwel.

Fix-xenarju meta l-awtorità responsabbli ma tipprovdi informazzjoni jekk is-SEA hijex ser titwettaq jew le, min irid jista' jikkontesta dan in-nuqqas. M'hemm terminu bil-ligi li fih l-Awtorità Responsabbli trid tieħu deċiżjoni jekk hijex ser tagħmel SEA jew le. L-artiklu 469A tal-Kodiċi Ċivili jiddikjara illi fin-nuqqas ta' deċiżjoni ta'awtorità pubblika wara li rikorrent jagħmel talba bil-miktub lill-awtorità, jekk iġhaddu xahrejn min-notifika din titqies bħala rifjut. F'kazijiet bħal

dawn, wiehed jista' jipprezenta protest ġudizzjarju fejn jinterpella lill-Awtorità Responsabbli tiegħu decizjoni dwar jekk hijiex ser tagħmel SEA. Jekk wara xahrejn jibqa' ma jkunx hemm risposta, din titqies bħala rifjut u tista' tiġi kontestata fi żmien sitt xhur.

NGO b'interess fl-ambjent huma konsidrati illi għandhom interess sufficjenti għal din l-azzjoni ta' revizjoni ġudizzjarja. L-individwi jridu juru interess ġudizzjarju dirett.

2) X'inhu l-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ amministrattiv (jekk applikabbli) u tal-istħarriġ ġudizzjarju (jekk applikabbli)? Dan ikopri kemm il-legalità proċedurali kif ukoll dik sostantiva?

Meta tiġi preżentata azzjoni għar-revizjoni ġudizzjarja, il-Qorti tħares lejn il-proċedura legali li biha l-azzjoni ittiegħdet. Il-Qorti tista' tannulla l-azzjoni u tordna rimedju jew kompensazzjoni, pero ma tistax tissostitwixxi d-diskrezzjoni ta' għal dik tal-awtorità.

Waqgħ is-smiegħ tal-kawża għar-revizjoni quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili, tista' issir talba għal referenza preliminari skont l-[artiklu 267](#) tat-Trattat tal-Funzjoni tal-EU (TFEU), sabiex il-Qorti Ewropea tiddikjara jekk il-liġi nazzjonali hijiex konformi ma' dik Ewropea. Hija biss l-ogħla Qorti li hija obligata tagħmel din it-talba jekk tħoss li hemm bżonnha. L-ewwel Qorti għalhekk tista' tiċhad tali talba għar-referenza, f'liema każ din tista' tiġi mitluba waqt il-proċeduri quddiem l-Appell.

Ir-revizjoni ġudizzjarja tista' ssir ukoll permezz ta' kawża għal ksur tad-drittijiet Kostituzzjonali tal-bniedem bħal ngħidu aħna d-dritt ta' smiegħ xieraq fi żmien raġonevoli. Dan id-dritt jiġi mqajjem biex ikunu jistgħu jiġu applikati n-normi taħt il-konvenzjoni Aarhus u regoli oħra tal-EU fuq il-partecipazzjoni pubblika. Id-dritt għall-hajja jista' wkoll jiġi mqajjem li jinkludi d-dritt għal ambjent b'saħħtu, u li l-att li qed jiġi attakkat jista' jkun li jmur kontra l-art.37 tad-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali li jeżiġi livell għoli ta' protezzjoni ambjentali u titjib fil-kwalità tal-ambjent. [\[7\]](#) (f'Cecil Herbert Jones vs Avukat Generali rikors 95 /2018 deciza fil-15 ta' Frar 2019 il-Qorti Ċivili fil-gurisdizzjoni kostituzzjonali saħħqet illi d-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali hija bbazata fuq il-principju tal-effett dirett u l-Qrati nazzjonali huma obligati jinterpretaw miżuri nazzjonali in konformi mad-dikjarazzjoni kull meta jidhru fl-ambitu tal-liġi Ewropea. Din is-sentenza ma gietx appellata).[\[8\]](#)

Persuna li qed tipprezenta din il-kawża trid turi interess ġuridiku personali u li l-allegat ksur tad-drittijiet umani għandhom x'jaqsmu miegħu. Art 46(1) Kostituzzjoni ta' Malta).

3) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jenħteġ li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' stħarriġ amministrattiv qabel ma wiehed jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Rimedju permezz ta' revizjoni ġudizzjarja jista' jintalab biss meta ' il-mezz li bih tista' titlob rimedju kontra att partikolari amministrattiv quddiem Qorti jew Tribunal ma jinstab fl-ebda liġi'. Dan ifisser illi jekk kien hemm xi mezz ieħor ta' rimedju dan ikun irid jiġi eżawrit qabel ma ssir azzjoni għar-revizjoni ġudizzjarja.

Qabel ma wiehed jiftaħ kawża kostituzzjonali, irid ikun ċert illi r-rimedji l-oħra kollha ikunu eżawriti. Il-Qorti Kostituzzjonali għandha d-diskrezzjoni però illi tiddeċiedi illi żżomm il-gurisdizzjoni fil-kawża jekk tħoss illi r-rimedji alternattivi mhumiex aċċessibbli, adegwati, u effettivi (dawn il-principji ħarġu mid-decizjoni fil-kawża fl-ismijiet Ryan Briffa vs Avukat Ġenerali dec.14 at'Marzu 2014).[\[9\]](#)

4) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qrati nazzjonali huwa meħtieġ li tipparteċipa fil-faži ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva – li tagħmel kummenti, tipparteċipa fis-seduta, eċċ.?

Persuni u NGO li jhaddnu principji ambjentali huma meqjusa illi għandhom dritt jipprezentaw azzjoni għal revizjoni ġudizzjarja u m'hemm bżonn li jkun hemm partecipazzjoni fil-faži tal-konsultazzjoni. Barra minn hekk f'każijiet illi l-Awtorità responsabbli tonqos jew tirrifjuta illi tagħmel SEA, ma jkunx hemm possibbiltà ta' partecipazzjoni antecedenenti.

5) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'inhu r-reqwiżiti proċedurali biex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal kull settur apparti mid-dispożizzjonijiet nazzjonali ġenerali?

Waqfien temporanju jista' jinkiseb permezz ta' mandat t'inibizzjoni, fejn il-Qorti tintalab tawqaf persuna milli tagħmel xi haġa li tista' tkun ta' preġudizzju lil min qed jitlob il-ħruġ tal-mandat. Il-Qorti ma tordnax il-ħruġ ta' dan il-mandat jekk ma tkunx sodisfatta li l-mandat huwa neċessarju biex jiġu preżervati d-drittijiet ta' min qed jitlob il-ħruġ tal-mandat u li prima facie ir-rikorrent għadu d-dritt li qed jivvanta. Il-Qrati Maltin jagħtu importanza wkoll li ħsara trid tkun irrimedjabbli – jew li ma tistax tkun kumpensata bi flus. Dawn huma kriterji iebsin biex tissodisfa għax teoretikament kull azzjoni jew decizjoni tista' tkun revokata.

Il-Qorti trid tkun sodisfatta, li wara tisma' r-raġunijiet, jekk ma jinħariġ il-mandat, il-preġudizzju għar-rikorrent ikun ferm aġar minn dak li kieku jithalla jsir dak li qiegħed jintalab li jittwaqqaf.

Jekk il-Qorti tilqa' t-talba għall-ħruġ tal-mandat t'inibizzjoni, ir-rikorrent irid jiftaħ kawża fi żmien 20 ġurnata. F'dan il-każ il-kawża tkun dik li titlob ir-revizjoni ġudizzjarja.

6) X'inhu r-regoli tal-ispejjeż biex titressaq kontestazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja f'dawn l-oqsma? X'inhu l-konsegwenzi possibbli jekk wiehed jitlef kawża quddiem il-qorti? X'inhu s-salvagwardji kontra li l-ispejjeż ikunu projbittivi u dawn jinkludu referenza statutorja speċifika għal rekwiżiti li l-ispejjeż m'għandhomx ikunu projbittivi?

L-ispejjeż għall-preżentata ta' mandat t'inibizzjoni fil-Qrati Ċivili jtitilgħu għal 250-300 ewro fi spejjeż tar-registru (jiddependi kemm hemm partijiet x'tinnotifika).

L-ispejjeż dovuti lill-avukat u l-prokuratur legali għat-tnejn tal-mandat iridu jidiedu ma'dawn. Anke jekk teżisti tariffa uffiċjali għal dawn il-hlasijiet din ma tinkludix spejjeż extra-ġudizzjarji li jistgħu jtitilgħu mhux fit.

Wara l-mandat t'inibizzjoni trid issir il-kawża għar-revizjoni ġudizzjarja. L-ispejjeż tar-registru għal din il-kawża jtitilgħu bejn il-200 sa 500 ewro. Hemm spejjeż oħrajn involuti bħal taħrikiet ta' xhieda u hlas t'esperti.

Il-Qorti tqassam l-ispejjeż skont ir-rebħu t-telf. Min jitlef il-kawża x'aktarx ikollu jhallas l-ispejjeż. Dawn l-ispejjeż jistgħu jtitilgħu għal eluf.

M'hemm xejn fil-liġi li ma tħallix l-ispejjeż jtitilgħu. Dan huwa t'ostakolu għal individwi u NGO jiffaċċjaw meta jkunu qed ifittxu ġustizzja ambjentali. Barra minn hekk min japplika għall-ħruġ ta' mandat t'inibizzjoni jaf jintalab jagħti garanzija f'każ li jista' jitlef il-kawża. Għal darb'oħra din tista' tkun ta' ostakolu għall-individwi u NGO li huma partijiet f'kawzi t'interess pubbliku.

1.3. Id-decizjonijiet, l-atti jew l-ommissjonijiet li jikkonċernaw il-proċeduri amministrattivi li għandhom jiġu segwiti għal konformità mar-rekwiżiti tal-partecipazzjoni pubblika tal-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni ta' Aarhus fir-rigward ta' pjanijiet u programmi mhux sottomessi għall-proċeduri stabbiliti fid-Direttiva 2001/42/KE dwar l-Istima Ambjentali Strateġika (SAS)[\[10\]](#)

1) X'inhu r-regoli statutorji nazzjonali applikabbli dwar il-locus standi kemm għall-individwi kif ukoll għall-NGOs li jixtiequ jiksbu a) stħarriġ amministrattiv u b) kontestazzjoni legali quddiem qorti nazzjonali fir-rigward tal-proċeduri għall-adozzjoni tad-decizjoni, l-att jew l-ommissjoni (partikolarment, il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfati u kwalunkwe skadenzi li japplikaw għas-sottomissjoni ta' kontestazzjoni)? Kemm huwa effettiv il-livell ta' aċċess għall-qrati nazzjonali fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-QGUE u ta' kwalunkwe ġurisprudenza nazzjonali relatata?

Il-pjanijiet u l-programmi li mhux neċessarjament huma soġġetti għas-SEA pero li xorta huma soġġetti għal konsultazzjoni pubblika jinkludu dawn;

L-Istrateġija Nazzjonali Għall-Ambjent – dokument strateġiku tal-gvern li jhejji qafas ta' policy għall-preparazzjoni ta' pjanijiet, politika u programmi maħruġin taħt L-Att Dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent (kap.549 tal-Liġijiet ta' Malta) jew taħt kwalunkwe att ieħor għall-protezzjoni u manutenzjoni sostenibbli tal-ambjent, inkluz riziors tal-art u tal-baħar. Fit-fassil ta' Strateġija Nazzjonali għall-Ambjent, il-Ministru tal-Ambjent għandu josserva;

il-policies ambjentali u r-Rapport Dwar l-Istat tal-Ambjent;

il-policies ekonomiċi u finanzjarji kurrenti

is-policies soċjali kurrenti

il-policies tal-Gvern;

il-kwistjonijiet ambjentali u materja oħra relevanti għall-istrateġija.

ir-riżorsi li jista' ikollhom l-entitajiet governattivi relevanti kollha għall-implementazzjoni tal-istrateġija; u

L-Acquis Ambjentali tal-Unjoni Ewropeja u l-obbligi konvenzjonali ambjentali kollha li tagħhom Malta tista'tkun firmatarja.

L-ERA tipprepara Strateġija Nazzjonali għall-Ambjent wara li tikkonsulta mal-entitajiet relevanti sew pubbliċi jew le.

Waqgħat it-tnejn tal-Istrateġija Nazzjonali għall-Ambjent il-Ministru għandu jinforma lill-pubbliku dwar is-suġġetti li qed jiġu kunsiderati u jagħti opportunita xierqa lill-individwi u organizzazzjonijiet jagħmlu rappreżentazzjonijiet. Meta Strateġija Nazzjonali għall-Ambjent tiġi konkluża, il-Ministru għandu jippubblika l-istess, flimkien mal-lista tar-rakkomandazzjonijiet magħmula kif ukoll ir-risposti mibgħuta lil min għamillhom. Osservazzjonijiet fuq l-istrateġija għandhom jintbagħtu fi żmien speċifiku ta' mhux inqas minn sitt ġimgħat. Fi tmiem dan il-perjodu ta' konsultazzjoni, din l-istrateġija tal-Ambjent tiġi diskussa mill-kabinett tal-Ministri, flimkien mal-pożizzjoni meħuda mill-Ministru tal-Ambjent u r-rappreżentazzjonijiet magħmula fir-rigward tal-istrateġija. Din l-istrateġija tal-Ambjent jew revizzjoni tagħha flimkien mal-pożizzjoni tal-Ministru jittqiegħdu fuq il-mejda tal-parlament għall-approvazzjoni.

Issir konsultazzjoni pubblika wkoll fuq abbozzi ta' regoli maħruġin mill-Ministru tal-Ambjent taħt il-kap 549 kif imsemmi fl-art.55.

Hemm proċess simili ta' konsultazzjoni għat-tnejn ta' pjanijiet u politika ma'dak li għandu x'jaqsam mal-ambjent, taħt l-art 51 tal-Att Dwar il-Protezzjoni tal-Ambjent. Hemm perjodu ta' konsultazzjoni ta' sitt ġimgħat meta jkun qed jiġu preparati pjanti jew policies jew xi tibdil sinifikanti fihom.

Ir-Regolamenti dwar il-Partecipazzjoni Pubblika fi Pjanijiet u Programmi (S.L.549.41) jipprovdu għall-partecipazzjoni tal-pubbliku waqt il-proċess ta' tnejn ta' ċerti pjanijiet u programmi li għandhom x'jaqsam mal-ambjent. Ir-regoli jiddikjaraw illi l-ERA hija l-awtorita' kompetenti li għandha tagħti lill-pubbliku opportunitajiet bikrin u effettivi biex jippartecipaw fit-tnejn jew modifika ta' pjanijiet jew programmi taħt is-segwenti liġijiet;

Regolamenti dwar Maniġġjar ta' Skart (Batteriji u Akkumulaturi)(S.L. 549.5)

Regolamenti dwar il-Farsien tal-Ilma mit-Tniġġis kaġunat b'Nitratu ġejjin mill-Biedja S.L.549.25

Regolamenti dwar il-Kwalità tal-Arja tal-Madwar S.L.549.59.

L-ERA għandha tassigura illi jkun hemm mekkanizmu fis-seħh kif ordnat fir-regolamenti biex jiġi nfurmat il-pubbliku fuq id-deċizzjonijiet meħuda u kif waslu għalihom inkluż informazzjoni dwar il-partecipazzjoni tal-pubbliku.

Fir-rigward ta' revizzjoni amministrattiva tal-proċeduri fuq imsemmija, l-artiklu 63 tal-Kap 549 jiddikjara illi kull parti tista' tappella minn kull deċiżjoni tal-Awtorita' lill-EPRT skont ir-regoli tal-Att tal-EPRT u regoli oħra magħmula taħtu. L-art 47 tal-kap 551 jawtorizza appelli minn kulhadd u kull persuna tista' tappella deċiżjoni tal-ERA għal dak li hu studji ta' Impatt Ambjentali, aċċess għall-informazzjoni u prevenzjoni u tiswija ta' hsara ambjentali. Appell bħal dan ma jkunx jirrikjedi interess ġuridiku.

Għal dak li hu interess, ukoll jekk il-bżonn ta' interess ġuridiku għadu jeżisti, il-Qrati tagħna m'għadhomx jagħtu interpretazzjoni restrittiva. Sentenzi reċenti qed jagħtu Locus Standi lill-ENGO bħala li jippossjedu interess ġuridiku. Wara deċiżjoni riċenti tal-Qorti tal-Appell miftuħa mir-Ramblers of Malta ENGO[11] ġie aċċettat illi l-NGO għandhom dritt legali. Li għadu mhux ienjar hu jekk individwu jgawdix mill-istess drittijiet biex jikkontesta l-istess.

2) X'inhu l-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ amministrattiv (jekk applikabbli) u tal-istħarriġ ġudizzjarju (jekk applikabbli)? Dan ikopri kemm il-legalità proċedurali kif ukoll dik sostantiva?

Fir-reviżjoni ġudizzjarja azzjonijiet amministrattivi jistgħu jiġu kontestati meta jiksru l-provvedimenti tal-Kostituzzjoni, jew meta jsiru minn awtorità pubblika li m'għandhiex il-poter li toħroġhom, jew meta l-awtorità pubblika naqset milli tosserva l-prinċipji tal-gustizzja naturali ('nemo iudex in causa propria' u 'audi alteram partem'), jew dawk tal-proċedura meta tittiehed id-deċiżjoni jew fit-tnejn tagħna, jew l-att amministrattiv jinvolvi abbuż tal-poter tal-awtorità pubblika peress illi jkun sar għal skopijiet illeciti jew fuq bażi ta' konsiderazzjonijiet irrilevanti; jew dan l-att imur kontra l-liġi (inkluż liġi Ewropea).

Waqgħat is-smiegħ tal-kawża għar-reviżjoni quddiem il-Prim Awla Tal-Qorti Ċivili, tista' iessir talba għal referenza preliminari skont l-artiklu 267 tat-Trattat tal-Funzjoni tal-EU (TFEU), sabiex il-Qorti Ewropea tiddikjara jekk il-liġi nazzjonali hijiex konformi ma' dik Ewropea. Hija biss l-ogħla Qorti li hija obbligata tagħmel din it-talba jekk tħoss li hemm bżonnha. L-ewwel Qorti għalhekk tista' tiċhad tali talba għar-referenza, f'lema kaz din tista' tiġi mitluba waqt il-proċeduri quddiem l-Appell.

Ir-reviżjoni ġudizzjarja tista' ssir ukoll permezz ta' kawża għal ksur tad-drittijiet Kostituzzjonali tal-bniedem bħal ngħidu aħna d-dritt ta' smiegħ xieraq fi żmien raġonevoli. Dan id-dritt jiġi mqajjem biex ikunu jstgħu jiġu applikati n-normi taħt il-konvenzjoni Aarhus u regoli oħra tal-EU fuq il-partecipazzjoni pubblika. Id-dritt għall-hajja jista' wkoll jiġi mqajjem li jinkludi d-dritt għal ambjent b'saħħtu, u li l-att li qed jiġi attakkat jista' jkun li jmur kontra l-art.37 tad-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali li jesigi livell għoli ta' protezzjoni ambjentali u titijb fil-kwalità tal-ambjent. (f'Cecil Herbert Jones vs Avukat Ġenerali rikors 95/2018 deċiża fil-15 ta' Frar 2019 il-Qorti Ċivili fil-ġurisdiżjoni kostituzzjonali saħħqet illi d-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali hija bbazata fuq il-prinċipju tal-effett dirett u l-Qrati nazzjonali huma obbligati jinterpretaw mizuri nazzjonali in konformi mad-dikjarazzjoni kull meta jidhru fl-ambitu tal-liġi Ewropea[12]. Din is-sentenza ma ġietx appellata).

Persuna li qed tipprezenta din il-kawża trid turi interess ġuridiku personali u li l-allegat ksur tad-drittijiet umani għandhom x'jaqsam miegħu. Art 46(1) Kostituzzjoni ta' Malta).[13]

3) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jenhtieg li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' stħarriġ amministrattiv qabel ma wiehed jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Rimedju permezz ta' revizzjoni ġudizzjarja jista' jintalab biss meta ' il-mezz li bih tista' titlob rimedju kontra att partikolari amministrattiv quddiem Qorti jew Tribunal ma jinstab fl-ebda liġi'. Dan ifisser illi jekk kien hemm xi mezz ieħor ta' rimedju dan ikun irid jiġi eżawrit qabel ma ssir azzjoni għar-reviżjoni ġudizzjarja.

Qabel ma wiehed jiftaħ kawża kostituzzjonali, irid ikun ċert illi r-rimedji l-oħra kollha ikunu eżawriti. Il-Qorti Kostituzzjonali għandha d-diskrezzjoni però illi tiddeċiedi illi żżomm il-ġurisdiżjoni fil-kawża jekk tħoss illi r-rimedji alternattivi mhumiex aċċessibbli, adegwati, u effettivi(dawn il-prinċipji harġu minn Ryan Briffa vs Avukat Ġenerali dec.14 at' Marzu 2014).[14]

4) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qrati nazzjonali huwa mehtieg li ttipartecipa fil-fażi ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva – li tagħmel kummenti, tippartecipa fis-seduta, eċċ.?

Alavolja m'hemm proċedura fil-liġi biex tattakka azzjonijiet jew nuqqasijiet tal-awtoritajiet waqt proċeduri taħt l-Att tal-Protezzjoni Ambjentali jew taħt ir-Regolamenti dwar il-Partecipazzjoni Pubblika fi Pjanijiet u Programmi, hemm regoli kif fuq spjegat għall-partecipazzjoni tal-pubbliku.

Peress illi l-partijiet jstgħu jirrikorru għall-azzjoni ta' revizzjoni ġudizzjarja biss jekk ġew eżawriti r-rimedji kollha l-oħra, jista' jingħad illi n-nuqqas ta' partecipazzjoni waqt il-konsultazzjoni pubblika tista' teskludi l-possibilita' ta' revizzjoni ġudizzjarja.

L-azzjoni għar-reviżjoni ġudizzjarja tista' tinfetaħ ukoll meta l-awtorita' responsabbli tirrifjuta illi tagħmel konsultazzjoni pubblika, jew minhabba irregolaritajiet proċedurali ma dak li għandu x'jaqsam ma' mal-eżercizzju ta' konsultazzjoni pubblika. F'dawn il-każijiet jiġi preżunt illi revizzjoni ġudizzjarja tkun għadha possibbli.

5) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'inhuma r-rekwiżiti proċedurali biex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal kull settur apparti mid-dispożizzjonijiet nazzjonali generali?

M'hemmx proviżjoni statutorja jew mekkaniżmi għall-ħruġ ta' inibizzjoni fil-att Tal-Protezzjoni ta-Ambjent jew fir-Regolamenti dwar il-Partecipazzjoni Pubblika fi Pjanijiet u Programmi. Hemm biss il-ligi generali għall-ħruġ ta' mandat t'inibizzjoni u skont il-kap 551 wieħed jista' jitlob is-sospensjoni tad-deċiżjoni quddiem l-EPRT kif ġa diskuss.

6) X'inhuma r-regoli tal-ispejjeż biex titressaq kontestazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja f'dawn l-oqsma? X'inhuma l-konsegwenzi possibbli jekk wieħed jitlef kawża quddiem il-qorti? X'inhuma s-salvagwardji kontra li l-ispejjeż ikunu projbittivi u dawn jinkludu referenza statutorja speċifika għal rekwiżit li l-ispejjeż m'għandhomx ikunu projbittivi?

L-ispejjeż għall-prezentata ta' mandat t'inibizzjoni fil-Qrati Ċivili jitlef għal 250-300 ewro fi spejjeż tar-reġistru (jiddependi kemm hemm partijiet x'tinnotifika). L-ispejjeż dovuti lill-avukat u l-prokuratur legali għat-tfejjja tal-mandat iridu jiżiedu ma'dawn. Anke jekk teżisti tariffa uffiċjali għal dawn il-ħlasijiet din ma tinkludix spejjeż extra-ġudizzjarji li jistgħu jitlef għal mhux fit.

Wara l-mandat t'inibizzjoni trid issir il-kawża għar-reviżjoni ġudizzjarja. L-ispejjeż tar-reġistru għal din il-kawża jitlef għal 200 sa 500 ewro. Hemm spejjeż oħrajn involuti bħal taħrikiet ta'xhieda u ħlas t'esperti. Hemm ukoll spejjeż oħra fejn jidhru notifiki pubblikazzjonijiet għall-fini ta' notifika li kollha iridu jithallsu mir-rikorrenti.

Il-Qorti tqassam l-ispejjeż skont ir-rebħu t-telf. Min jitlef il-kawża x'aktarx ikollu jhallas l-ispejjeż. Dawn l-ispejjeż jistgħu jitlef għal eluf.

M'hemm xejn fil-ligi li ma tħallix l-ispejjeż jitlef għal. Dan huwa t'ostakolu għal individwi u NGO jiffaċċjaw meta jkunu qed ifittxu ġustizzja ambjentali. Barra minn hekk min japplika għall-ħruġ ta' mandat t'inibizzjoni jaf jintalab jagħti garanzija f'każ li jista' jitlef il-kawża. Għal darb'oħra din tista' tkun ta'ostakolu għal-individwi u NGO li huma partijiet f'kawzi t'interest pubbliku.

1.4. Id-deċiżjonijiet, l-atti jew l-ommissjonijiet li jikkonċernaw ukoll pjanijiet u programmi li jeħtieġ li jifhem skont il-leġiżlazzjoni ambjentali tal-UE [15]

1) X'inhuma r-regoli statutorji nazzjonali applikabbli dwar il-locus standi kemm għal-individwi kif ukoll għal-NGOs li jixtiequ jiksbu a) s'fharriġ amministrattiv u b) kontestazzjoni legali quddiem qorti nazzjonali fir-rigward tal-kontenut tal-pjan (b'mod partikolari, il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfati u kwalunkwe skadenzi li japplikaw għas-sottomissjoni ta' kontestazzjoni)? Kemm huwa effettiv il-livell ta' aċċess għall-qrati nazzjonali fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-QGUE u ta' kwalunkwe ġurisprudenza nazzjonali relatata?

Dawn li ġejjin huma kollha eżempji ta' leġiżlazzjoni nazzjonali li hemm bzonnha skont id-direttivi tal-EU u li jeħtieġu pjanijiet u programmi;

Ir-Regolamenti dwar Valutazzjoni u Maniġġjar ta' Hsejjes fil-Ambjent (S.L. 549.37) - jeħtieġu pjan t'azzjoni.

Ir-Regolamenti dwar il-Protezzjoni Tal-Flora Fawna u Ambjenti Naturali (S.L.549.77) - jipprovdu għat-tfassil ta' pjanijiet ta' mmaniġjar u azzjoni għall-konservazzjoni ta' speċji u abitati protetti.

Ir-regolamenti dwar il-kwalità tal-arja tal-madwar. (S.L.549.59) - jipprovdu għal pjan t'azzjoni għall-kwalità tal-arja.

Ir-Regolamenti dwar l-Iskart (S.L.549.63) - jipprovdu għat-tfassil ta' mmaniġjar tal-iskart.

Ir-Regolamenti dwar Pjan ta' Azzjoni fil-Qasam tal-Politika tal-Ilma – jipprovdu għat-tfassil ta' pjan għall-ġbir tal-ilma.

Ir-regolamenti fuq imsemija jipprovdu għat-tixrid ta' informazzjoni mal-pubbliku u l-partecipazzjoni waqt it-tfassil tal-pjanijiet.

L-unika revizzjoni amministrattiva possibbli f'dawn il-każijiet huwa appell minn deċiżjoni tal-awtorità kompetenti, l-ERA li tkun saret waqt l-eżerċizzju tal-konsultazzjoni pubblika jew l-eżerċizzju preparattiv li jwassal li jwassal għall-pubblikazzjoni tal-pjan u mhux il-kontenut tal-pjan innifsu.

L-Art.63 tal-Kap 549 jiddikjara illi min iħossu aggravat jista' jappella minn deċiżjoni tal-Awtorità quddiem l-EPRT skont i-regoli tal-att tal-EPRT. L-artiklu 47 tal-kap 551 jawtorizza appell minn min iħossu aggravat, u jspecifika li kull persuna tista' tappella kull deċiżjoni tal-Awtorità tal-Ambjent u r-Riżorsi fejn jidhru biss studji ambjentali, aċċess għall-informazzjoni fuq l-ambjent u l-prevenzjoni u t-tiswija tal-ħsara ambjentali.

Appell lill-EPRT jista' jsir għal kwalunkwe raġuni inkluz;

meta jsir żball fuq il-fatti;

meta jsir żball fuq il-proċedura;

meta jsir żball ta' ligi;

meta jkun hemm illegalita, nuqqas ta' raġuni, nuqqas ta' konsiderazzjoni ta' fatti kuntrarji, jew nuqqas ta' proporzjonalita.

Skont il-ligi appell għandu jiġi pprezentat quddiem l-EPRT fi zmien 30 ġurnata mid-data tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni fuq il-website tad-dipartiment tal-informazzjoni. Fil-każ ta' deċiżjonijiet li ma jridux jiġu ppubblikati l-appell jiġi pprezentat quddiem l-EPRT fi zmien 30 ġurnata mid-data tan-notifika tad-deċiżjoni. Dan it-terminu mhuwiex ċar meta jiskatta peress illi m'hemm xejn iprovdut dwar il-proċedura tal-pubblikazzjoni u n-notifika tad-deċiżjoni. Kull persuna tista' tappella inkluz NGO mingħajr il-bżonn ta' interest ġuridiku. Hemm ukoll appell mid-deċiżjoni tal-EPRT lill-Qorti tal-Appell li jrid isir fi zmien 20 ġurnata mid-deċiżjoni tal-EPRT.

M'hemmx l-ebda forma ta' revizzjoni ġudizzjarja mill-kontenut ta' pjan ipubblikat li għandu l-istess saħħa ta' att leġislativ.

2) Il-forma li fiha l-pjan jew il-programm huwa adottat tagħmel differenza f'termini ta' locus standi (ara wkoll it-Taqsima 2.5 hawn taht)?

Peress illi l-pjan jew programm għandhom is-saħħa ta' ligi m'hemm l-ebda proċedura ġudizzjarja biex tattakkaha.

3) X'inhu l-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ amministrattiv (jekk applikabbli) u tal-istħarriġ ġudizzjarju (jekk applikabbli)? Dan ikopri kemm il-legalità proċedurali kif ukoll dik sostantiva?

L-iskop ta' revizzjoni amministrattiva waqt l-eżerċizzju li jwassal għat-tweġġ ta' pjanijiet u programmi hu deskritt iżjed il-fuq. M'hemmx revizzjoni ġudizzjarja tal-pjan jew programm ipubblikat.

4) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jenħtieġ li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' s'fharriġ amministrattiv qabel ma wieħed jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Ir-reviżjoni ġudizzjarja mhix applikabbli.

5) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qrati nazzjonali huwa meħtieġ li ttipartecipa fil-fażi ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva – li tagħmel kummenti, tippartecipa fis-seduta, eċċ.?

Ir-reviżjoni ġudizzjarja mhix applikabbli.

6) Hemm xi raġunijiet/argumenti prekluzivi (mhux aċċettati) fil-fażi tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Ir-reviżjoni ġudizzjarja mhix applikabbli.

7) Ġust, ekwu – dan kif jiġi applikat fil-ġurisdizzjoni nazzjonali?

8) Kif inhu implimentat il-kuncett ta' "tempestiv" mil-leġiżlazzjoni nazzjonali?

9) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'inhuma r-rekwiżiti proċedurali biex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal kull settur apparti mid-dispożizzjonijiet nazzjonali generali?

10) X'inhuma r-regoli tal-ispejjeż biex titressaq kontestazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja f'dawn l-oqsma? X'inhuma l-konsegwenzi possibbli jekk wieħed jitlef kawża quddiem il-qorti? X'inhuma s-salvagwardji kontra li l-ispejjeż ikunu projbittivi u dawn jinkludu referenza statutorja speċifika għal rekwiżit li l-ispejjeż m'għandhomx ikunu projbittivi?

1.5. Ir-regolamenti eżekuttivi u/jew l-istrumenti normattivi ġeneralment applikabbli u legalment vinkolanti użati biex jimplementaw il-leġiżlazzjoni ambjentali tal-UE u atti regolatorji tal-UE relatati^[16]

1) X'in huma r-regoli statutorji nazzjonali applikabbli dwar il-locus standi kemm għall-individwi kif ukoll għall-NGOs li jixtiequ jiksbu a) s'fharriġ amministrattiv u b) kontestazzjoni legali quddiem qorti nazzjonali fir-rigward tal-proċedura għall-adozzjoni jew il-kontenut tad-deċiżjoni, l-att jew l-ommissjoni tal-att regolatorju nazzjonali (partikolarment, il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu sodisfatti u kwalunkwe skadenzi li japplikaw għas-sottomissjoni ta' kontestazzjoni)? Kemm huwa effettiv il-livell ta' aċċess għall-qrati nazzjonali fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-QĠUE u ta' kwalunkwe ġurisprudenza nazzjonali relatata?

Jekk ir-regolamenti jew l-istrumenti legali isiru liġi m'hemmx possibbiltà ta' reviżjoni amministrattiva jew ġudizzjarja taħt l-art.469A kap 12 tal-liġijiet ta' Malta, għax dawn huma rimedji riżervati għall-atti amministrattivi kif deskritti.

Dawn ir-regoli jew liġijiet jistgħu jiġu attakkati permezz ta' rikors għall-ksur tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem, jew taħt l-art.46 tal-Kostituzzjoni. F'dan il-każ kemm l-individwu kif ukoll l-NGO li qed li jifhem l-kawża iridu jippruvaw illi l-ksur tad-dritt jaffettwa lilhom.

2) X'inhu l-kamp ta' applikazzjoni tal-istħarriġ amministrattiv (jekk applikabbli) u tal-istħarriġ ġudizzjarju (jekk applikabbli)? Dan ikopri kemm il-legalità proċedurali kif ukoll dik sostantiva?

Il-Qorti Kostituzzjonali meta tiddeċiedi fuq allegat ksur ta' drittijiet umani tikkunsidra kemm il-legalità proċedurali kif ukoll dik sostanzjali tat-talba.

3) Qabel ma titressaq kawża l-qorti, jenħteġ li jiġu eżawriti l-proċeduri ta' s'fharriġ amministrattiv qabel ma wiehed jirrikorri għall-proċeduri tal-istħarriġ ġudizzjarju?

Meta jipprezenta kawża kostituzzjonali, dak li jkun irid ikun ipprevalixxa ruħu minn kull rimedju ieħor. Il-Qorti Kostituzzjonali però għandha diskrezzjoni fuq dan il-mertu u tista' tiddeċiedi tkompli tisma' l-kawża jekk tqis ir-rimedji l-oħra mhux adegwati.

4) Sabiex ikollok locus standi quddiem il-qrati nazzjonali huwa meħtieġ li tipparteċipa fil-fażi ta' konsultazzjoni pubblika tal-proċedura amministrattiva – li tagħmel kummenti, tipparteċipa fis-seduta, eċċ.?

Meta wiehed jipprezenta kawża kostituzzjonali idealment ikun eżawrixxa r-rimedji kollha l-oħra. Pero' fil-każ ta' ksur ta' drittijiet umani il-Qorti ma tidholx fil-mertu tal-parteeċipazzjoni.

5) Huwa disponibbli rimedju b'mandat ta' inibizzjoni? Jekk iva, x'in huma r-rekwiżiti proċedurali biex tkun eliġibbli għalih? Hemm regoli speċjali applikabbli għal kull settur appartat mid-dispożizzjonijiet nazzjonali ġenerali?

Wiehed jista' japplika għall-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni. L-ispejjeż għall-prezentata ta' mandat t'inibizzjoni fil-Qrati Ċivili jitlegħu għal 250-300 ewro fi spejjeż tar-registru (jiddependi kemm hemm partijiet x' tinnotifika).

L-ispejjeż dovuti lill-avukat u l-prokuratur legali għat-tnejn tal-mandat iridu jidiedu ma'dawn. Anke jekk teżisti tariffa uffċjali għal dawn il-ħlasijiet din ma tinkludix spejjeż extra-ġudizzjarji li jistgħu jitlegħu mhux f'it.

Wara l-mandat t'inibizzjoni trid issir il-kawża għar-reviżjoni ġudizzjarja. L-ispejjeż tar-registru għal din il-kawża jitlegħu bejn il-200 sa 500 ewro. Hemm spejjeż oħrajn involuti bħal taħriki ta' xhieda u ħlas t'esperti. Hemm ukoll spejjeż oħra fejn jidhru notifiki pubblikazzjonijiet għall-fini ta' notifika li kollha iridu jithallsu mir-rikorrenti.

6) X'in huma r-regoli tal-ispejjeż biex titressaq kontestazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja f'dawn l-oqsma? X'in huma l-konsegwenzi possibbli jekk wiehed jitlef kawża quddiem il-qorti? X'in huma s-salvagwardji kontra li l-ispejjeż ikunu projbittivi u dawn jinkludu referenza statutorja speċifika għal rekwiżit li l-ispejjeż m'għandhomx ikunu projbittivi?

Il-Qorti tqassam l-ispejjes skont ir-rebħu t-telf. Min jitlef il-kawża x'aktarx ikollu jhallas l-ispejjeż. Dawn l-ispejjeż jistgħu jitlegħu għal eluf.

M'hemm xejn fil-liġi li ma tħallix l-ispejjeż jitlegħu. Dan huwa t'ostakolu għal individwi u NGO jiffaċċjaw meta jkun qed ifittxu ġustizzja ambjentali. Barra minn hekk min japplika għall-ħruġ ta' mandat t'inibizzjoni jaf jintalab jagħti garanzija f'każ li jista' jitlef il-kawża. Għal darb'oħra din tista' tkun ta' ostakolu għall-individwi u NGO li huma partijiet f'kawzi t'interess pubbliku.

7) Huwa possibbli li tressaq kontestazzjoni legali quddiem qorti nazzjonali dwar kwalunkwe att regolatorju tal-UE relatat bil-ħsieb ta' referenza ta' validità skont l-Artikolu 267 TFUE, u jekk iva kif?^[17]

M'hemm proċedura legali għal talba bħal din. L-individwu jista' jitlef referenza preliminari lill-CJEU fi kwalunkwe stadju tal-proċeduri skont l-art 267 tat-TFEU li japplika għal Malta bis-saħħa tal-kap 460. Il-proċedura hija regolata wkoll mir-Regoli dwar il-Prattika u l-Proċedura tal-Qrati u l-Bon Ordni (S.L. 12.09).

[1] Din il-kategorija ta' kawzi tirrifletti l-ġurisprudenza reċenti tal-QĠUE bħal: Protezzjoni C-664/15 (EU:C:2017:987), il-każ tal-ors kannella Slovakk C-240/09 (EU:C:2011:125), ara kif deskritt fl-Avviż tal-^[16] Kummissjoni C/2017/2616 dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, ĠU C 275, 18.8.2017, p. 1.

[2] (Flimkien Għal Ambjent Aħjar vs Dr.Christopher Ciantar pro et noe 75/07).

[3] (f'Cecil Herbert Jones vs Avukat Ġenerali rikors 95/2018 deciża fil-15 ta' Frar 2019 il-Qorti Ċivili fil-ġurisprudizzjoni kostituzzjonali saħqet illi d-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali hija bbazata fuq il-prinċipju tal-effett dirett u l-Qrati nazzjonali huma obbligati jinterpretaw miżuri nazzjonali in konformi mad-dikjarazzjoni kull meta jidhru fl-ambitu tal-liġi Ewropea. Din is-sentenza ma ġiet appellata).

[4] L-Artikolu 46(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta.

[5] Dawn il-prinċipji ġew iddikjarati f'Ryan Briffa –v- Avukat Ġenerali deciża fil-14 ta' Marzu 2014.

[6] Id-Direttiva SAS tirrigwarda pjaniġiet u programmi. Dawn huma koperti wkoll mill-Artikolu 7 u l-Artikolu 9(3) tal-Konvenzjoni ta' Aarhus.

[7] (f'Cecil Herbert Jones vs Avukat Ġenerali rikors 95/2018 deciża fil-15 ta' Frar 2019 il-Qorti Ċivili fil-ġurisprudizzjoni kostituzzjonali saħqet illi d-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali hija bbazata fuq il-prinċipju tal-effett dirett u l-Qrati nazzjonali huma obbligati jinterpretaw miżuri nazzjonali in konformi mad-dikjarazzjoni kull meta jidhru fl-ambitu tal-liġi Ewropea. Din is-sentenza ma ġiet appellata).

[8] L-Artikolu 46(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta.

[9] Dawn il-prinċipji ġew iddikjarati f'Ryan Briffa –v- Avukat Ġenerali deciża fil-14 ta' Marzu 2014.

[10] Ara l-konstatazzjonijiet taħt ^[16] ACCC/C/2010/54 għal eżempju ta' pjan mhux sottomess għal SAS iżda sugġett għar-rekwiżiti tal-parteeċipazzjoni pubblika tal-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni ta' Aarhus.

[11] 228/2010, Is-Socjeta "The Ramblers Association of Malta vs. L-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent-u-Ippjanar [Prim' Awla, Qorti Ċivili] 6 ta' Marzu 2012 (kawża Ramblers, Qorti tal-Prim' Istanza). Il-każ ġie appellat f'Is-Socjeta "The Ramblers' Association of Malta vs L-Awtorità ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar et [Qorti tal-Appell Ċivili, Superjuri] 27 ta' Mejju 2016. (Kawża Ramblers, Qorti tal-Appell)

[12] (f'Cecil Herbert Jones vs Avukat Ġenerali rikors 95/2018 deciża fil-15 ta' Frar 2019 il-Qorti Ċivili fil-ġurisprudizzjoni kostituzzjonali saħqet illi d-Dikjarazzjoni Tad-Drittijiet Umani Fundamentali hija bbazata fuq il-prinċipju tal-effett dirett u l-Qrati nazzjonali huma obbligati jinterpretaw miżuri nazzjonali in konformi mad-dikjarazzjoni kull meta jidhru fl-ambitu tal-liġi Ewropea. Din is-sentenza ma ġiet appellata).

[13] L-Artikolu 46(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta.

[14] Dawn il-prinċipji ġew iddikjarati f'Ryan Briffa –v- Avukat Ġenerali deciża fil-14 ta' Marzu 2014.

[15] Dawn jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni kemm tal-Artikolu 7 kif ukoll tal-Artikolu 9(3) tal-Konvenzjoni ta' Aarhus. Ara wkoll il-gurisprudenza rilevanti tal-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea bħall-Kawża C-237/97, Janecek u kawzi bħal Boxus u Solvay C-128/09-C-131/09 u C-182/10, kif imsemmi fl-Avviz tal-Kummissjoni C/2017/2616 dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali.

[16] Atti bħal dawn jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni kemm tal-Artikolu 8 kif ukoll tal-Artikolu 9(3) tal-Konvenzjoni ta' Aarhus. Eżempju ta' att bħal dan jikkonċerna d-deċiżjoni tal-amministrazzjoni nazzjonali li dehret fil-Kawża C-281/16, *Vereniging Hoekschewaards Landschap*, ECLI:EU:C:2017:774

[17] Għal eżempju ta' tali referenza preliminari ara l-Kawża C-281/16, *Vereniging Hoekschewaards Landschap*, ECLI:EU:C:2017:774
L-aħħar aġġornament: 03/08/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-unika triq legali li tista' tintuża meta l-istat jonqos milli jipprovdri aċċess adegwat għall-gustizzja hija li jsir rikors għal ksur tad-drittijiet umani. F'dan ir-rigward għandha tingħata attenzjoni lis-sentenza reċenti tal-Qorti tal-Appell Kostituzzjonali, fejn il-Qorti saħqet illi l-istat għandu l-obbligu jissalvagwardja id-dritt tal-ħajja tal-bniedem u li ma jkunx soġġett għall-vjolenza domestika[1]. Il-Qorti iddikjarat f'dan il-każ illi l-mara ma kellhiex rimedju effettiv. Dan ir-raġġunar jista' jiġi estiż possibilmnt għall-kamp ambjentali permezz ta'interpretazzjoni wiesgħa tad-dritt ta'ħajja u d-dritt tat-tgawdija tal-propjeta u ħajja tal-familja. Għal dak li għandu x'jaqşam ma' sanzjonijiet fejn jidhlu non osservanza ta'sentenzi u ordnijiet tal-Qrati, hemm l-Art 997 tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili (kap 12). Dan jiddikjara li azzjoni jew omissjoni li tammonta għal disprezz lejn l-awtorità tal-Qorti, wiehed jista' jeħel sa xahar ħabs u multa minn (232.94 ewro) sa mhux aktar minn (2,329.37 ewro) jew it-tnejn.

[1] <https://timesofmalta.com/articles/view/state-found-guilty-of-failing-to-protect-woman-from-abuse.783923>

L-aħħar aġġornament: 03/08/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [nl](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Olanda

Bliex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta' Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [nl](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [nl](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [fr](#) [nl](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew

kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Awstrija

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

👉 **1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri**

👉 **2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA (Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali), IPPC/IED (Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta' Tniġġis (IPPC) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD (id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali)**

👉 **3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali**

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 12/10/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Polonja

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

👉 **1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri**

👉 **2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA (Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali), IPPC/IED (Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta' Tniġġis (IPPC) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD (id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali)**

👉 **3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali**

L-aħħar aġġornament: 12/12/2023

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 12/12/2023

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [en](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 12/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 12/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Portugall

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [pt](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [pt](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [pt](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 18/12/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Rumanija

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk joghġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk joghġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk joghġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk joghġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk joghġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [ro](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk joghġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk joghġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk joghġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [ro](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk joghġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Slovenja

Blex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk joghġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[🔗 1. Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[🔗 2. Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta- Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), access għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[🔗 3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk joghġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk joghġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk joghġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sl](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk joghġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk joghġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk joghġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sl](#) diġà ġew tradotti.

Access għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, access għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk joghġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sl](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 13/10/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Slovakkja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati tat-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 27/02/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 27/02/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sk](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u l-ELD

L-aħħar aġġornament: 27/02/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sk](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 27/02/2023

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Finlandja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taħt:

[1. Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-ġustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati tat-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u l-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appelli, rimedji u aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 19/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [fi](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-ġustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 19/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [fi](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 19/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [fi](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appellii, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 19/05/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Svezja

Biex issib iktar informazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali, jekk jogħġbok ikklikkja waħda mil-links hawn taft:

[1. Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri](#)

[2. Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA \(Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali\), IPPC/IED \(Prevenzjoni u Kontroll Integrati ta-Tniġġis \(IPPC\) id-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali\), aċċess għall-informazzjoni u I-ELD \(id-Direttiva dwar ir-Responsabbiltà Ambjentali\)](#)

[3. Regoli rilevanti oħra dwar appellii, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali](#)

L-aħħar aġġornament: 22/09/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sv](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja fil-livell tal-Istati Membri

L-aħħar aġġornament: 22/09/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sv](#) diġà ġew tradotti.

Aċċess għall-gustizzja li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VIA, IPPC/IED, aċċess għall-informazzjoni u I-ELD

L-aħħar aġġornament: 22/09/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [de](#) [fr](#) [sv](#) diġà ġew tradotti.

Regoli rilevanti oħra dwar appellii, rimedji u aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali

L-aħħar aġġornament: 22/09/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.